

Gorenjski Glas

SREDA, 3. MAJA 2023

LETO LXXVI, ŠT. 35, CENA 2,50 EUR

ODGOVORNA UREDNICA: MARIJA VOLČJAK

ČASOPIS IZHAJA OB TORKIH IN PETKIH

INFO@G-GLAS.SI

WWW.GORENJSKIGLAS.SI

V kampu Danica nadaljujejo prenovo

Nedavno sprejeti prostorski dokument omogoča širjenje kampa Danica v Bohinjski Bistrici, kjer domače turistično društvo med drugim najprej načrtuje nov sanitarni blok, nato pa tudi novo recepcijo in ureditev kopališča.

MARJANA AHAČIČ

Bohinjska Bistrica – Bohinjski občinski svet je to pomlad potrdil podrobni prostorski načrt za območje kampa Danica v Bohinjski Bistrici. Dokument omogoča razvoj in celovito prenovo celotnega območja, vključno z možnostjo izgradnje podzemne parkirne hiše.

Kot je povedal predsednik Turističnega društva Bohinj Boštjan Mencinger, so lani popolnoma prenovili gostišče Danica, ki so mu dodali namestitvene kapacitete. Investicija je bila vredna 1,5 milijona evrov. Prvi naslednji projekt je gradnja novega

sanitarnega bloka, za njim pa ureditev šestih glamping hišk, ki bodo predstavljale ponudbo, kakršne doslej v kampu Danica še niso imeli. Temu bo sledila ureditev bazenskega kompleksa skupaj z recepcijsko nadstrešnico, trgovino in večnamenskimi prostori.

»Vhodni del v kamp bo zato spremenjen, tako da se uvoz pomakne nekoliko južneje in proti zahodu, a to je investicija, ki jo načrtujemo v nekaj letih, ko spet pridobimo investicijski potencial,« je pojasnil Mencinger.

Kamp Danica sicer že daljše obdobje obratuje celo leto. »Gre za našo strateško

odločitev, saj smo edini kamp, ki je na tem območju odprt vse dni v letu, in tega se bomo držali tudi v prihodnje. Eno od poslanstev Turističnega društva Bohinj je namreč, da tudi takrat, ko to ni profitabilno, gostom damo možnost, da neke prespijo,« je še pojasnil Mencinger.

Obisk kampov, posebno v Bohinju, je zelo odvisen od vremena, a kot je povedal Mencinger, so bili že z velikonočnimi prazniki kar zadovoljni, zdaj med prvomajskimi prazniki pa so se razveselili prvega večjega letošnjega obiska. Upajo, da bo tudi poletna turistična sezona dobra.

Prvi naslednji projekt je gradnja novega sanitarnega bloka, za njim pa ureditev šestih glamping hišk. Temu bo sledila ureditev bazenskega kompleksa. / Foto: Tina Dokl

Kolesarski dan dobro uspel

Kolesarski klub Kranj je v sodelovanju s Fundacijo Mateja Mohoriča minulo soboto na Trsteniku organiziral Kolesarski dan, ki se ga je poleg mladih kolesarskih upov udeležil tudi Matej Mohorič.

KLARA MRAK

Trstenik – Najmlajši upi slovenskega cestnega kolesarstva so se merili za naslove državnih prvakov na kolesarski dirki za drugi Pokal Mateja Mohoriča, ob vsem tem pa sta potekala tudi kolesarska zabava in druženje, saj so se otroci s svojimi kolesi, poganjalci in skiroji lahko preizkusili na kolesarskem spretnostnem poligonu. »Prav vsi so za spomin prejel majico in kapo Fundacije Mateja Mohoriča,« je povedala Maša Zevnik iz Kolesarskega kluba Kranj.

▶ 13. stran

Na drugem Pokalu Mateja Mohoriča je bilo za najmlajše udeležence dobro poskrbljeno.

/ Foto: Primož Pičulin

Smučali v Iranu

Marca letos se je skupina Gorenjcev, večinoma Kranjčanov, odpravila v Iran. Odločili so se, da svoj turistični obisk združijo s smučanjem. Glavni pobudnik potovanja je bil Blaž Burgar iz Orehovalj.

▶ 11. stran

ODKUP MESNATIH, DEBELIH IN ČRNIH KRAV!

(02) 790 15 60, 031 733 637

Odkup celotnih govejih čred na gospodarstvu.

PLAČILO TAKOJ!

ODKUP KRAV do 4,10 € + davek (bio + 0,20 €)

Povečano povpraševanje po BIO KRAVAH (do 0,20 €)

AKTUALNO - prodaja MALIH BIKOV 200-300 kg

Aktualne dnevne cene:
BIKI do 4,65 € + davek
TELICE do 4,60 € + davek

Tedenska prodaja MALIH TELIČK; cca 200-250 kg!

Kogler Franc A., d.o.o. Parmova ulica 53, SI-1000 Ljubljana

Zagotovljeno
plačilo
v dveh dneh
na vaš bančni
račun.

AKTUALNO

Razcvet turističnih kmetij

Jože Soklič s Sela pri Bledu je konec marca prevzel funkcijo predsednika Združenja turističnih kmetij Slovenije. Je predstavnik že devete generacije Sokličeve rodbine, ki uspešno vodi turistično kmetijo.

3

GORENJSKA

Med najboljšimi pivo in kulinarika

V Kamniku je potekal tretji Vseslovenski turistični startup vikend, na katerem je zmagal Gregor Torkar z idejo prodajalne, v kateri bi na enem mestu ponujali vsa slovenska butična piva.

8

ŠPORT

Pritekel si je drugo mesto

Nedavno je Jezerjan Andrej Tepina tekel na ultramaratonu od Milana do Sanrema oziroma UMS (Ultra Milano-Sanremo). Sodeloval je prvič, priteknel pa si je izjemno drugo mesto.

13

KMETIJSTVO

Mora država kmetom res vse predpisati

»Mar kmetje res ne znamo več sami kmetovati in nam mora država vse predpisovati in nam postavljati omejitve?« se je na protestu kmetov spraševal kmet Martin Križnar iz Kranja.

15

VREME

Danes bo sprva oblačno, čez dan se bo od severozahoda počasi jasnilo. Jutri bo sončno s svežim jutrom.

3/19 °C

jutri: sončno

KOTICEK ZA NAROČNIKE

V Kulturni hram Ignacija Borštnika ponovno prihaja Iztok Mlakar

»Ta planet je naša bajta, če rečt, hiša od vseh nas ljudi... Potrebna obnove je že nekje kajta, ma majstra pej ni an ga ni!«

V Cerklje 18. maja ob 20. uri prihaja divja komedija Tutošomato. Avtor besedila in glasbe v predstavi je Iztok Mlakar, režiral jo je Vito Taufer, v njej pa ob primorski glasbeni in gledališki legendi nastopa še vrsta igralcev iz koproducent-skih hiš – Gledališča Koper in SNG Nova Gorica. Za zaključno predstavo gledališkega abonmaja Smejmo se v sezoni 2022/2023 je na voljo še nekaj vstopnic za izven. Dobite jih v spletni prodajalni in na prodajnih mestih Mojekarte.si. Več informacij: www.smejmo.se.

Naročniku Gorenjskega glasa bomo podarili pico po izbiri v Gostilnici in piceriji Pod Jenkovo lipo v Cerkljah. V žrebu boste sodelovali, če boste pravilno odgovorili na nagradno vprašanje: Kdo je avtor komedije Tutošomato? Odgovore pošljite do srede, 10. maja, na kotichek@g-glas.si.

Bliža se svetovni dan čebel

Dne 20. maja 1734 se je v Breznici pri Žirovnici rodil Anton Janša, slovenski čebelar in slikar, ki velja za začetnika modernega čebelarstva in enega najboljših poznavalcev čebel. Janša je kot učitelj čebelarstva deloval tudi na dvoru habsburške cesarice Marije Terezije. Zato je Slovenija Organizaciji združenih narodov predlagala, da bi njegov rojstni datum, 20. maj, razglasili za svetovni dan čebel, in leta 2017 so članice predlog soglasno potrdile. V Sloveniji imamo največ čebelarjev na prebivalca in pomena čebel se vedno bolj zavedajo tudi mladi. Dvanajstletna sedmošolka **Emu Julija Jagodič** iz Trboj nam je poslala pesem, ki jo sicer je napisala že lani. Emu Julija poleg osnovne šole obiskuje še peti razred glasbene šole za klavir. Navdih za pesem je dobila zaradi vse večjega onesnaževanja našega planeta in dejstva, da čebele vsemu navkljub še vedno vestno opravljajo svoje delo.

Emu Julija Jagodič

Čebela

Čebela drevesa in rože oprahuje,
brez da zlobne načrte kuje,
človeku se redko maščuje,
čepprav ta okolje onesnažuje.

Nabirajo nam med,
ko letijo iz cveta na cvet,
zaradi tega je vsak sladkosned.
Oh, med je boljši kot sladoled!

Kako diši ta cvet,
tako bi moral dišati cel planet.
Čebele so te,
ki naredijo lepši naš svet.

Dva evra več na mesec

Pričakovanje, da se bo inflacija spomladi umirila, se žal ni uresničilo. Jutranja dostava časopisa je z majem dražja za četrtno, pošta je z aprilom že drugič letos podražila svoje storitve. Zato je z majem časopis dražji, torkova številka Gorenjskega glasa stane 2,50 evra, petkova 2,80 evra. To pomeni, da je mesečno časopis dražji za približno dva evra. Upamo, da se mu zaradi tega ne boste odpovedali in boste ostali naši zvesti naročniki.

Darilo
izžrebanemu naročniku časopisa
Gorenjski Glas

Knjigo prejme **SONJA JELAR** iz Kranja.

Odprla poslansko pisarno

Poslanka državnega zbora Katarina Štravs je za neposreden stik z občani občin Jesenice, Kranjska Gora in Žirovnica odprla poslansko pisarno na Jesenicah.

SUZANA P. KOVAČIČ

Jesenice – Poslanka državnega zbora stranke Gibanje Svoboda Katarina Štravs, doma iz Gozda - Martuljka, je v ponedeljek na Jesenicah odprla poslansko pisarno, ki je v prvem nadstropju poslovne stavbe Gorenjske banke, Poslovalnice Jesenice. Uradne ure ima ob ponedeljkih od 10. do 13. ure, zaželeno je predhodna najava. Kot je povedala, je namen odprtja poslanske pisarne neposreden stik z občani občin Jesenice, Kranjska Gora in Žirovnica ter aktivno prizadevanje za uresničevanje načrtov v teh lokalnih skupnostih.

Katarina Štravs upa na dobro sodelovanje, kot najbolj perečo temo v tem koncu pa je poudarila novo bolnišnico. »Lahko bi bila nova bolnišnica tudi v Kranju ali Radovljici, vendar se bom po svojih najboljših močeh trudila, da bi čim več oddelkov s čim več zdravstvenega osebja ostalo na Jesenicah in bom na to temo rekla še kakšno besedo z ministrom.« Štravsova poudarja,

Čestitke Katarini Štravs (na levi) za odprtje poslanske pisarne na Jesenicah / Foto: Nik Bertonec

da bi jeseniška bolnišnica morala ostati vsaj v takem obsegu oziroma s še več bolnišničnimi posteljami, ki jih za nego nujno potrebujejo.

Jeseniška podžupanja Tina Repovž je dejala, da je za njihovo občino poslanska pisarna pomembna pridobitev za boljši pretok informacij, da se bodo občani lahko obrnili na poslanko

in tudi tako poskušali urediti kakšno stvar. Kranjskogorska županja Henrika Zupan je poudarila, da je pisarna pridobitev tudi za njihove občane. »Prepričana sem, da bo poslanka kakšne težave, ki se občanom mogoče zdijo nerešljive, prenesla naprej in se potrudila, da se zadeva reši. Tudi z občine se bomo obrnili

nanjo, kadar bomo naleteli na kakšno težavo.«

»Glede na to, da se srečujemo z župani Zgornje Gorenjske, sem povabila tudi župane Bleda, Gorij in Bohinja, da sodelujemo in se povezujemo, in če potrebujejo pomoč, sem na voljo tudi njim in njihovim občanom.« je poudarila Katarina Štravs.

Evropska pomoč pri nadaljnjem preboju

Evropski poslanec Matjaž Nemeč se je minuli torek mudil na obisku v mestni občini Kranj, kjer se je seznanil z nekaterimi evropskimi projekti in vizijo nadaljnega razvoja občine, srečal pa se je tudi s kranjskim županom, podžupanoma in občani.

MAŠA LIKOSAR

Kranj – Kranj je po mnenju evropskega poslanca Matjaža Nemeča postal sinonim za gospodarski preboj. »Ne le zaradi digitalizacije in gospodarske transformacije, temveč tudi zavoljo jasne vizije o prihodnosti sobivanja,« je dejal Nemeč, ki se je v okviru obiska seznanil z delovanjem Kovačnice, dnevnega varstva starejših na Planini, ogle dal pa si je tudi zeleno stredo in nov prizidek s telovadnico na OŠ Staneta Žagarja. »Kranj predstavlja primer dobre prakse na več področjih, denimo šport, turizem in sodelovanje so modeli, ki bi bili lahko zgled tudi drugim evropskim državam,« je dejal, ob tem pa Kranju ponudil pomoč pri nadaljnjem preboju. Med drugim je povedal, da se nekatere od idej

Evropski poslanec Matjaž Nemeč s kranjskim županom Matjažem Rakovcem in podžupanom Janezom Černetom pred Kovačnico v starem mestnem jedru Kranja / Foto: Tina Dokl

kranjskega župana obravnava tudi v Bruslju. Ena takih je predlog o dostopu do pitne vode na vseh prometnicah Evropske unije.

V okviru mobilne pisarne se je v Layerjevi hiši srečal z občani, še pred tem pa se je sestel s kranjskim županom Matjažem Rakovcem in podžupanoma Janezom Černetom in Manjo Zorko. Rakovec je ocenil, da je z obiskom evropskega poslanca Kranj pridobil koristne informacije glede dogajanja na nivoju združene Evrope. Predstavili so mu večje projekte, od centralnega potniškega terminala, dvotirne hitre železnice, gorenjske bolnišnice, novega vrtca, ki ga bodo začeli graditi prihodnje leto. Beseda je tekla o digitalizaciji, uvedbi pametne kartice, misiji podnebno nevtralnih in pametnih mest, predstavili so mu še novosti trajnostnega turizma in dosežke na področju športa. Kot je še poudaril župan, se Kranj nadeja Nemčeve pomoči pri pridobivanju sredstev iz evropskih skladov, vezanih predvsem na zeleni preboj. »Kranj ima posebno strateško komisijo, ki se posveča temu, da Kranj postane vodilna destinacija v Evropi pri uvajanju zelenih praks v vsakdanje življenje,« je ob tem še dodal župan.

Razcvet turističnih kmetij

Jože Soklič s Sela pri Bledu je konec marca prevzel funkcijo predsednika Združenja turističnih kmetij Slovenije. Je predstavnik že devete generacije Sokličeve rodbine, ki uspešno vodijo družinsko turistično kmetijo Povšin.

MAŠA LIKOSAR

Selo pri Bledu – Turistične kmetije so v zadnjih letih postale vse bolj priljubljene tako med domačimi kot tujimi gosti, je prepričan novoizvoljeni predsednik Združenja turističnih kmetij Slovenije Jože Soklič. Po podatkih registra kmetijskih gospodarstev, ki ga vodi Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, je v Sloveniji trenutno 1348 oblik turizma na kmetijah, od tega 502 izletniški kmetiji, 109 je vinotočev, 40 osmic in 740 kmetij z nastanitvijo. »Samih nosilcev dejavnosti je okoli tisoč, kar v praksi pomeni, da ima ena kmetija oziroma nosilec dejavnosti lahko več oblik turizma na kmetiji,« je pojasnil Soklič, ki opaža trend naraščanja te dejavnosti. Med letoma 2016 in 2022 je bila namreč zabeležena sedemodstotna letna rast, med epidemijo in po njej pa se je število kmetij z nastanitvijo povečalo za približno 15 odstotkov.

Družinsko vodene kmetije

Kot je pojasnil Soklič, se za turistično kmetijo šteje aktivna kmetija, ki se ukvarja z osnovno kmetijsko dejavnostjo, kot so poljedelstvo, živinoreja ali vinogradništvo, turistična dejavnost pa je pri tem dopolnilna. »V Sloveniji prevladujejo manjše, butične kmetije, ki pogosto niso samozadostne, turistična dejavnost pa jim omogoča, da kmetija ostane živa. Kmetijstvo je namreč postalo glede na zahteve evropske in državne politike, ki postavljajo številne pogoje in omejitve, vedno zahtevnejše in težavsko, turistična dejavnost pa ponudi dodatne možnosti zaslužka in s tem obstoj kmetije,« je dejal Soklič in poudaril, da so turistične kmetije običajno družinsko vodene, enega večjih problemov pa predstavlja vedno manjše zanimanje mladih za njihovo vodenje in

Jože Soklič, novoizvoljeni predsednik Združenja turističnih kmetij Slovenije, je že deveta generacija, ki uspešno vodi turistično kmetijo Povšin. / Foto: Tina Dokl

delo na njih. »Med mladimi je interes vse manjši, zato je nekaj kmetij tudi zamrlo. Na naši kmetiji bo na srečo kmalu vodenje prevzela že deseta generacija.«

Pristen stik z naravo

Na Gorenjskem so po Sokličevih besedah pretežno stacionarne kmetije, po Sloveniji pa prevladujejo izletniške kmetije. »Slovenske kmetije so v primerjavi z evropskimi izredno povezane med seboj. Tesno so

V Sloveniji je trenutno 1348 oblik turizma na kmetijah.

vpete v svoje naravno okolje, zato ponujajo izdelke, ki so pridelani v lokalnem okolju. Poleg tega se od tujih razlikujejo v ponudbi hrane, ki jo slovenske nudijo v obliki zajtrka in večerje. V tujini naspotno prevladujejo apartmaji brez ponudbe hrane.«

Tudi po kakovosti slovenske kmetije ne zaostajajo za tistimi v drugih državah in so po kakovosti popolnoma primerljive s kmetijami v Avstriji, Nemčiji in Italiji, meni Soklič. »Slovenske turistične kmetije so ravno

zavoljo lokalno obarvane kulinarične izkušnje pridobile veliko gostov, saj gre trend v smeri 'z vil na vilico', torej da se tisto, kar je na kmetiji pridelano, tudi užije. Na ta način gostje vidijo, kako kmetija deluje, kako se hrana prideluje, in doživijo pristen stik z naravo,« je dodal.

Navade se spreminjajo

Zavoljo turističnih bonov so v zadnjih letih prevladovali domači gostje, ki so bili pred epidemijo v primerjavi s tujimi v manjšini. »Ugotovili so, da je podeželje zelo lepo in prijetno, idealno za aktivno preživljanje prostega časa, zato so 'posvojili' počitnikovanje na turističnih kmetijah,« je dejal Soklič. Vračajo se tudi tuji gostje, pri čemer pa v zadnjih dveh letih prednjačijo gostje iz drugih evropskih držav. Vse več je Poljakov, Čehov, Slovakov, Madžarov in Romunov, prej je bilo več Italijanov, Nemcev, Avstrijcev in Francozov.

Poleg tega so se spremenili tudi način delovanja turističnih kmetij in navade obiskovanja ter preživljanja prostega časa gostov. »Nekoč je turistična kmetija morda veljala za cenovno

ugodnejšo nastanitev, danes pa dosegajo že zelo visok nivo kakovosti in kulinarične ponudbe, čemur se prilagajajo tudi cene. Včasih so bile kmetije dejavne le mesec do dva na leto, danes praktično delamo vsaj pol leta, gosti so prisotni vse od velike noči do konca oktobra. Tudi gosti so se spremenili, zaposleni na turistični kmetiji imamo vedno manj interakcije z njimi. Nekoč je bil delež gostov, ki so k nam prišli brez rezervacije, petdeset odstotkov, danes praktično ni več gosta, ki bi prišel nenapovedano. Poleg tega imajo svoj dopust skrbno načrtovan, vse od nastanitve do dejavnosti in znamenitosti, ki jih želijo obiskati v določenem kraju. To je prinesel tehnološki razvoj, ki gostu na spletu ponuja vse informacije,« je pojasnil.

Turistična dejavnost je dodana vrednot kmetije, je ob koncu še povedal Soklič. »Vse, kar pridelamo na kmetiji, gostu ponudimo na mizi – in to je tista dodana vrednost naših izdelkov in pridelkov. Vse, kar pa zaslužimo v turizmu, investiramo nazaj v kmetijo. Tako gresta obe dejavnosti z roko v roki,« je sklenil Jože Soklič.

k

KOMENTAR
MATEJA RANT

Skupaj za pravično družbo

Prvomajski prazniki se za mnoge začnejo že 27. aprila z dnevom upora proti okupatorju in se do 2. maja raztegnejo v prave mini počitnice, ki jih številni izkoristijo za prvi skok do morja oziroma krajša ali daljša turistična potovanja. To dokazujejo številne objave na družbenih omrežjih, ki so jih preplavile fotografije s počitnic. Prvomajske praznike tako v zadnjem času povezujemo predvsem z odhodom od dela, pa čeprav na 1. in 2. maj slavimo prav delo. A tudi delavca, zato lahko vsem samo iskreno privoščimo, da si lahko vzamejo čas zase in za svoje bližnje.

Nekateri pa si ob tem vsako leto vzamemo tudi čas, da se odpravimo na kakšno od prireditev, ki jih pripravljajo sindikati. Pri nas je bila to vedno družinska tradicija, ki jo nadaljujem tudi s svojimi otroki, saj jo združimo s pohodom in preživljanjem skupnega časa v naravi. Obenem pa tako tudi svoje otroke seznanim s pomenom praznika, ki mu v naši državi namenimo kar dva dni v letu. A kot so letos poudarili v Zvezi svobodnih sindikatov Slovenije, si politika s tem, da dva dneva nameni praznovanju, ne more oprati rok vse druge dni v letu. Kot opozarjajo, smo še daleč od dostojnega dela za vse, pravičnejšega družbenega sistema in manj izkoriščanja. O tem pričajo pogoste kršitve pravic delavcev, pri čemer so na udaru zlasti delavci iz tujine, ki se

včasih znajdejo v skorajda sužnjelastniškem odnosu. Zato velja prisluhniti pozivom sindikatov ob letošnjem prazniku dela, da bodimo medsebojno predani in skrbni, saj lahko samo skupaj, povezani ustvarjamo varno, socialno, solidarno, pravično in povezano družbo. Delavske pravice so namreč po navadi kršene ravno tistim, ki težko pridejo do svojega glasu, so praktično nevidni, zato jim lahko pomagamo le tako, da smo solidarni in opozarjamo na kršitve njihovih pravic.

V Sloveniji smo se pred 132 leti zapisali med redke države, ki so že prvo leto praznovala praznik dela. Mednarodni praznik dela je namreč leta 1889 razglasila Druga internacionalna pod vodstvom Friedricha Engelsa ob stoti obletnici francoske revolucije v spomin na ubite delavce v ameriškem Čikagu. Leto po tem so tako kot v industrijskih središčih po svetu tudi pri nas potekale delavske demonstracije, ki pa so jih oblasti krvavo zatirale in celo prepovedovale praznik. Prvi maj je postal državni praznik leta 1945, od leta 1950 ga praznujemo dva dneva. Kot so ob tem še spomnili v Zvezi svobodnih sindikatov Slovenije, praznik dela zaznamujejo v večini držav po svetu. Zanimivo pa tega praznika nimajo v ZDA, čeprav se je krvavi dogodek v spomin katerega je bil razglašen mednarodni praznik dela, zgodil prav pri njih.

Gorenjski Glas

ODGOVORNA UREDNICA

Marija Volčjak

NAMESTNIKA ODGOVORNE UREDNICE

Urška Peternel, Simon Šubic

UREDNIŠTVO

NOVINARJI - UREDNIKI:

Marjana Ahačič, Maja Bertonec, Alenka Brun, Ana Jagodic Dolžan, Igor Kavčič, Suzana P. Kovačič, Maša Likosar, Klara Mrak, Urška Peternel, Mateja Rant, Aleš Senožetnik, Vilma Stanovnik, Ana Šubic, Simon Šubic, Ana Volčjak Aleksič

stalni sodelavci:

Jože Košnjek, Cveto Zaplotnik, Miha Naglič

OBLIKOVNA ZASNOVA

Jernej Stritar, IlovarStritar, d. o. o.

TEHNIČNI UREDNIK

Grega Flajnik

FOTOGRAFIJA

Tina Dokl, Gorazd Kavčič

OGLASNO TRŽENJE

Marjan Potočnik, Mateja Žvižaj

Novi predsednik kranjskega Rdečega križa

SUZANA P. KOVAČIČ

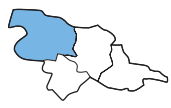
Kranj – Na nedavnem rednem volilnem zboru Rdečega križa Slovenije – Območnega združenja Kranjskega križa so izvolili novo vodstvo za naslednje štiriletno mandatno

obdobje. Za predsednika je bil izvoljen Franci Strniša, za podpredsednico Biljana Djakovič. Zahvalili so se dosedanjemu vodstvu z Janezom Frelihom na čelu in vsem prostovoljcem v krajevnih organizacijah, ki so

nesebično pomagali pomoči potrebnim občanom na območju šestih občin, kjer deluje območno združenje. Lani so izpeljali številne humanitarne akcije, med re dne uporabnike so razdelili veliko pomoči, dodatno tudi

za begunce iz Ukrajine. Kot je povedal sekretar Marjan Potrata, trenutno s humanitarno pomočjo pomagajo več kot sedemdesetim družinam in posameznikom iz Ukrajine, ki začasno bivajo v Kranju in okolici.

GORENJSKI GLAS (ISSN 0352-6666) je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d. o. o., Kranj / Direktorica: Marija Volčjak / Naslov: Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, e-pošta: info@g-glas.si; mali oglasi in osmrtnice: tel.: 04/201 42 47 / Delovni čas: ponedeljek, torek, četrtek, petek, od 8. do 15. ure, sreda od 8. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprto. / Gorenjski glas je poltednik, izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 17.000 izvodov / Redne priloge: Vikend, Letopis, Slovenske počitnice in dvajset lokalnih prilog / Tisk: Tiskarsko središče d. o. o. / Naročnina: tel.: 04/201 42 41 / Cena izvoda: torek 2,50 EUR, petek 2,80 EUR, redni plačniki (fizične osebe) imajo 10 % popusta, polletni 20 % popusta, letni 25 % popusta; v cene je vračunan DDV po stopnji 5 %; naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do pisnega preklica, ki velja od začetka naslednjega obračunskega obdobja / Oglasne storitve: po ceniku; oglasno trženje: tel.: 04/201 42 48.

Poudarili pomen solidarnosti

Zveza svobodnih sindikatov Slovenije (ZSSS) je praznik dela pod skupnim sloganom S teboj! Zate! #tvojsindikat zaznamovala s prireditvami po vsej Sloveniji. Na Gorenjskem je osrednja prireditev potekala na Križni gori.

MATEJA RANT

Križna gora – Območna organizacija gorenjske Zveze svobodnih sindikatov Slovenije je na Križni gori pripravila že 39. prvomajsko srečanje. Z letošnjim sloganom so želeli ponovno opozoriti na prisotnost sindikatov in sindikalnih prizadevanj ne zgolj v življenju delavcev,

temveč širše družbe. Sploh v letošnjem letu, so poudarili v ZSSS, ki je leto številnih sprememb, predlogov in reform na eni strani, na drugi pa razpada javnega zdravstvenega sistema, inflacije in ne-mira, »so sindikati tisti del družbe, ki zagotavlja varnost, stabilnost, servis in pomoč, ter obenem organizacija, ki se zavzema za družbo

prihodnosti, kot si jo želimo vsi državljani – varno, socialno, solidarno, pravično in povezano«.

To je bil glavni poudarek tudi osrednjega govornca na Križni gori, predsednika Svobodnega sindikata Slovenije Mirsada Begića, ki je spomnil, da praznik dela praznujemo že več kot 130 let. »Tako rekoč od takrat, ko so ga za svojega prvič vzele takrat najnaprednejše delavske organizacije v Severni Ameriki in Evropi.« Poudaril je vlogo sindikatov, s pomočjo katerih lahko po njegovih besedah tovariško in človeško pomagamo drug drugemu v svetu dela, »saj so si naši predniki sindikat zamislili kot sredstvo uveljavljanja in izboljševanja delavskega položaja, če je treba pa tudi upora, ko nas drugi ne upoštevajo«. Samo če bomo posamično in povezano skupaj aktivni, če bomo skrbeli drug za drugega, je poudaril, bodo lahko uresničevali svoje poslanstvo in dosegali svoje humane in dobronamerne cilje. »S

sindikatom lahko delavke in delavci pripomoremo, da sedanjost in prihodnost ostajata čim bolj solidarna, socialna, pravična in dostojna.« Tudi nova vlada, je opozoril, je v marsičem že postala »še ena običajna vladajoča garnitura, ne glede na to, da so številni vanjo položili velike upe, potem ko so jih izvolili, da bi zamenjali pred tem vladajoče«. Tako so nas po njegovih besedah spet popeljali v čas sprememb, obdobje reform, sanacij in reševanj, deloma upravičenih in potrebnih, deloma namišljenih in zavajajočih. »Živimo v času velike, bližnje in vse bolj grozeče vojne; ekološki izzivi so vse večji, veliki ekonomski akterji pa so koronski čas izkoristili za večanje svojih privilegijev, v požrešnosti so poskrbeli za večanje svojih profitov, s čimer prispevajo k druginji in povečevanju inflacije, zaradi česar je vse bolj jasno, kako zelo nizke so naše plače.« A vse le ni tako črno, je dodal. »Kot že ničlikokrat se bo tukajšnji živelj zanesel nase, na svoje

Mirela Žnidarec: »Prav je, da praznujemo 1. in 2. maj, saj to ni le spomin na krvave delavske boje, ampak opomnik, da se ta boj vsak dan nadaljuje. Ne kapital in ne politika, le organizirano delavstvo bo ohranilo obstoječe pravice in izborilo še večje.«

/ Foto: Primož Pičulin

Katka Žbogar: »V naši družini smo od nekdaj praznovali 1. maj, v spoštovanju do delavcev in zavedanju, da je vredno samo to, da smo drug drugemu človek. V tem smislu je za nas to še vedno praznik.« / Foto: Primož Pičulin

nadrejenih in pomagali piskati odgovore še na druga vprašanja.

Zbrane je v imenu Občine Škofja Loka nagovoril še Rok Primožič, ki je poudaril, da je 1. maj praznik dela in delavskih pravic, a tudi opomnik, da delavske pravice niso bile podeljene, ampak težko izborjene in še danes niso samoumevne, na kar opozarjajo nekatere kršitve pravic delavcev v zadnjem času. »Naj bo današnji dan zato tudi iztočnica za premislek o solidarnosti – kaj lahko sami naredimo, da je tudi drugim bolje, in da ne molčimo ob kršitvah delavskih pravic.«

Praznovanje praznika dela na Križni gori / Foto: Primož Pičulin

Delavske pravice so bile vedno izborjene

Praznik dela so s srečanjem na Pristavi počastili številni udeleženci, ki so prišli uživati v že tradicionalnem druženju. Srečanje sta v sodelovanju z Domom Pristava organizirala sindikat SKEI podjetja SIJ Acroni in Občina Jesenice, zbrane pa je nagovoril predsednik sindikata Bojan Todorović.

NIKA TOPORIŠ

Pristava nad Javorniškim Rovtom – »Danes 1. maj slavimo vsi, saj smo na ta dan skupaj s svojimi domačimi, družino in prijatelji ter tradicijo praznovanja prenašamo iz roda v rod. Svetovno, evropsko in slovensko gospodarstvo in tako tudi Skupina SIJ, smo se v preteklih dveh letih spopadli z nepredvidenimi izzivi, ki

jih je naprej prinesla pandemija covid-19, zatem pa še dogodki, povezani z rusko-ukrajinskim konfliktom,« je uvodoma pojasnil Todorović in dodal, da se je gospodarstvo srečalo z energetsko krizo, obenem pa je zaradi geopolitičnih dogodkov eskalirala tudi inflacija, ki je močno vplivala na delavstvo. »Naš cilj je zagotoviti oziroma dogovoriti se za dostojne plače delavcev,

izboljšati delovne pogoje, dogovoriti se za izplačilo poslovnosti in zagotoviti, da se bomo delavci radi vračali na delovna mesta, kjer bomo kot vedno vestno opravljali svoje naloge,« je še pojasnil predsednik sindikata SKEI. Besede je zbranim namenila tudi predstavnica Občine Jesenice Vera Djurić Drozdek, ki je izrazila zadovoljstvo nad velikim številom obiskovalcev in

poudarila, da čeprav se časi in vrednote spreminjajo, boj za delavske pravice ostaja vedno enak. »Delavske pravice so bile vedno izborjene in nikoli podarjene, zato je v teh časih še posebno treba računati na moč sindikatov. Kljub temu pa ponekod izgubljajo svojo vlogo, sploh v panogah, kjer jih najbolj potrebujemo – v gostinstvu, gradbeništvu in drugih, kjer delavci ravno tako potrebujejo zaščito in svoje pravice,« je opozorila Vera Djurić Drozdek in ljudi pozvala, naj bo praznik dela tudi praznik sprostivne in druženja.

Pihalni orkester Jesenice - Kranjska Gora, ki je začetek v maj z budnico začel že ob 5. uri zjutraj, je popestril uradni del dogajanja na Pristavi, kasneje pa je zbrane zabaval Trio Kivado. Jože Repe iz Doma Pristava je povedal, da je srečanje na Pristavi že tradicija, zato je tradicionalna tudi ponudba. »V vojaški kuhinji se kuha prvomajski pasulj s klobaso, pečemo čevapčiče, kar imajo ljudje zelo radi, pripravili pa smo tudi nekaj za vegetarijance. Nas

Bojan Todorović s sinom Luko in piščikom Trojem

/ Foto: Nik Bertonec

je sicer kar presenetilo število ljudi, saj je vreme malo muhasto, vendar smo ponosni na tak obisk,« je povedal Repe, ki mu praznik dela predstavlja še več dela, kar ga seveda zelo veseli. Udeleženec srečanja Bojan Trseglav iz Zasipa je povedal, da mu praznik dela pomeni zelo veliko in je zanj eden najlepših praznikov. »Tudi sam sem bil delavec in iz zmeraj sem, ta praznik je pomemben za vse male ljudi,

ki moramo držati skupaj,« je pojasnil. Podobno je razmišljal tudi Rok Peterman iz Podhoma, ki je poudaril, da je 1. maj največji praznik delovnih in poštenih ljudi. »To je praznik vseh ljudi in ponosen sem, da ga lahko praznujemo, čeprav se mi zdi, da je za delavce pogosto preslabo poskrbljeno. Na žalost so večkrat prepuščeni sami sebi,« je pojasnil in izrazil zadovoljstvo nad veselim vzdušjem na Pristavi.

Praznik dela na Pristavi / Foto: Nik Bertonec

Stoletnica praznovanj

Vrednote praznika dela so še danes aktualne, je bilo sporočilo prvomajske proslave v Kamniški Bistrici, kjer praznik dela zaznamujejo že sto let.

ALEŠ SENOŽETNIK

Kamniška Bistrica – »Marsikdo danes pravi, da sta od praznika dela ostala le še prvomajski golaž in prvomajska godba,« je med drugim dejal tokratni govorec Goran Lukić iz Delavske svetovalnice in nadaljeval: »Tudi prvomajski golaž in godba ter vse, kar je povezano s praznovanjem prvega maja, je del delavskega boja in delavske tradicije.«

Odločno pa zavrača mnenje, da delavskega boja

danes ni več, kar nam je potrdil tudi v kratkem pogovoru pred prireditvijo. »Vse, ki menijo, da je sporočilo prvega maja razvodenelo, vabim v našo pisarno, kjer jim bo hitro postalo jasno, da praznik vse bolj potrebujemo,« pravi in med drugim pove, da skupaj s sodelavci dnevno sprejmejo med 30 in 50 oseb, ki se oglasijo v svetovalnici, in še med 50 in 70 telefonskih klicev in elektronskih sporočil. Številne krivice, proti katerim so se borili delavci pred stoletjem in

več, ostajajo aktualne še danes. »Neizplačane plače in regresi, izkoriščanje delavcev, ki v nekaterih primerih delajo tudi po 16 ur na dan, vse to so klasični vzorci izkoriščanja, ki so še danes prisotni,« pravi in hkrati dodaja, da izkoriščanje ni omejeno zgolj na fizične in manj izobražene delavce. »Z novimi oblikami dela prihajajo nove oblike izkoriščanja. Naša naloga je, da te vzorce prepoznamo, naloga države pa, da jih sankcionira,« še pravi Lukić.

V Kamniški Bistrici so letos zaznamovali stoletnico praznovanj ob prazniku dela. / Foto: Aleš Senožetnik

Goran Lukić / Foto: Aleš Senožetnik

Žiga Selko / Foto: Aleš Senožetnik

Dušan Letnar / Foto: Aleš Senožetnik

Praznovanje prvega maja v Kamniški Bistrici, ki je tokrat potekalo Pri Jurju, je bilo sicer letos jubilejno. Ravno pred stoletjem, leta 1923, so se namreč delavci kamniških tovarn, v glavnem je šlo za delavce Titana, prvič zbrali pod kamniškimi hribi in tako opozorili na svoje pravice. »V delavskih pesmih so našli moč in energijo, s katerima so hrabro delavce in opozarjali na kršitve, hkrati pa tovarnarje opominjali, da so delavci tisti, ki jim prinašajo dodano vrednost, s katero bogatijo, in da bi jo bilo treba pravičnejše porazdeliti med vse zaposlene,« je povedal Mavricij Košir, predsednik moškega pevskega zbora Delavskega kulturnega društva Solidarnost, ki je pripravilo kulturni

program že ob prvi proslavi pred sto leti.

DKD Solidarnost tradicijo organiziranja prvomajskih praznovanj v Kamniških Bistrici nadaljujejo vse do danes. Tokratno so poleg pevskega zbora popestrili recitator Goran Završnik, kamniške mažoretke in Mestna godba Kamnik, ki je stalnica na prvomajskih prireditvah, z budnicami po občini pa je začela že nekaj po tretji uri zjutraj.

»Tudi letos smo se odpravili po večjem delu občine in kot vsako leto so nas bili povsod zelo veseli,« nam je na zadnji postaji letošnje budnice povedal predsednik kamniške godbe Žiga Selko, ki pravi, da se je na ta način tudi sam поблиže spoznal s

praznikom dela in njegovim praznovanjem. »Ko sem začel nastopati z godbo, sem začutil praznik in njegovo dolgo tradicijo in predvsem, da lahko tudi skozi glasbo opozarjamo na delavske pravice in kako pomembna vrednota je delo danes.«

Praznovanje je pod kamniške hribe pritegnilo tudi precej obiskovalcev. Med njimi je bil tudi Dušan Letnar, ki 1. maj redno praznuje. »Včasih smo se praznovanje udeleževali s taborniki, a tudi danes rad pridem,« pravi Letnar, ki meni, da so vrednote praznika tudi danes še kako pomembne. »V kapitalizmu so bili delavci vedno prikrajšani, glavna tema je dobiček, ki pa ga je najlažje ustvariti na račun delavcev,« pravi.

Označili so kolesarske poti

Gorenjsko kolesarsko omrežje je od letošnje pomladi v celoti označeno tudi na terenu, kar je spodbudno tako za razvoj turizma kot krepitev trajnostne mobilnosti.

VILMA STANOVNIK

Kranj – V Svetovalnem organu gorenjske regije za razvoj kolesarstva (SORK), ki ga sestavljajo predstavniki Regionalne razvojne agencije Gorenjske – BSC Kranj, Razvojne agencije Zgornje Gorenjske in Razvojne agencije Sora ter predstavniki gorenjskih občin in kolesarji, so poskrbeli, da je Gorenjsko kolesarsko omrežje v celoti označeno tudi na terenu.

Gre za skrbno izdelan preplet 640 kilometrov državnih in lokalnih kolesarskih povezav na Gorenjskem

in v šestih sosednjih občinah. Pri določitvi so upoštevali mednarodne kriterije prometne varnosti, atraktivnost pokrajine in dosegljivosti gostinskih in servisnih storitev, trase pa je potrdilo vseh 24 vključenih občin ter

Na trasah želijo spodbujati postavitev kolesarskih števcov, počivališč, polnilnic za električna kolesa in vsega drugega, kar sodi v urejeno kolesarsko omrežje.

Direkcija RS za infrastrukturo. Omrežje je označeno z namenom usmerjanja kolesarjev, tako domačinov kot tudi turistov.

Projekt je zasnovala skupina SORK, idejni vodji sta bila Andrej Zalokar iz društva Rekreatur in nekdanji direktor Razvojne agencije Zgornje Gorenjske Stevo Ščavničar. »Namen je, da na terenu označeno kolesarsko omrežje ustrezno promoviramo in predstavimo njegove potenciale tako za turizem kot za spodbujanje trajnostne mobilnosti,« pravi Nina Kobal iz Razvojne agencije Zgornje Gorenjske in dodaja, da na trasah poleg kolesarjem prijaznih ponudnikov želijo spodbujati postavitev kolesarskih števcov, počivališč, polnilnic za električna kolesa in vsega drugega, kar sodi v urejeno kolesarsko omrežje.

S tem projektom je Gorenjska edina regija v državi, ki je enotno označila tako državno kot tudi lokalno kolesarsko omrežje. V SORK-u si prizadevajo tudi, da bi z rdečimi usmerjevalnimi tablamami označili tudi druge lokalne kolesarske povezave na Gorenjskem.

Gorenjsko kolesarsko omrežje je v celoti označeno.

/ Foto: Andrej Zalokar

RUTAR.

rutar.at

Iščemo

Kuhar (m/ž)

Rutar Beljak (Avstrija), za polni delovni čas

Kaj vam ponujamo?

- družinam prijazen delovni čas med 7:00 in 15:00 (prosto ob večerih, nedeljah in praznikih),
- zagotovljena plača za to delovno mesto znaša € 2.120 bruto, višja plača po dogovoru.

Prijave z življenjepisom v nemškem jeziku pošljite na:

jobs@rutar.at

Obisk iz Innichena v Sorici

V prazničnih dneh so Sorico obiskali prebivalci Innichena iz Južne Tirolske, ki so si prišli ogledat območje, kamor so se pred natanko 740 leti preselili njihovi predniki. Prišlo jih je kar 38, od tega 18 otrok.

KLARA MRAK

Sorica – Soričane in prebivalce vasi pod Ratitovcem z Innichenom veže skupna zgodovina in kulturno izročilo, ki se skozi stoletja ohranja že vse od leta 1283, ko je

pozdravila predsednik Krajevne skupnosti Sorica Rudi Pintar in župan Občine Železniki Marko Gasser, otroci pa so pokazali tradicionalne plese, pesmice, recitale ter igro v soriškem narečnem govoru o peki kruha in živ-

Gasser. Tudi Ingrid Tempele in Wolfgang Agstner iz Innichena, ki sta tudi člana pevskega zbora Štiftskor

Innichen, sta bila navdušena nad lepoto Sorice in njene okolice ter nad deli Ivana Groharja, pa tudi nad

živahnim družabnim, kulturnim in umetniškim življenjem v Sorici, kjer se še v današnjem času kažejo povezave med obema skupnostma.

Gostje so si v nedeljo ogledali Groharjevo hišo, imeli voden ogled vasi ter bili pri maši v farni cerkvi svetega Nikolaja v Sorici. Po maši pa so jim farani in župnik pripravili pogostitev pred

cerkvijo, kjer so lahko pokusili domače dobrote, ki so jih napekle gospodinje. Od Sorice so se poslovili v ponedeljek zjutraj in čez Ljubljano krenili nazaj domov. Obljubili so, da se bodo v Sorico še vrnili, prav tako pa bodo izkazano gostoljubnost skušali vrniti ob septembrskem obisku Soričanov v Innichen ob darovanju velike voščene sveče v štiftni cerkvi.

»Vesel sem nadvse toplega sprejema, ki so nam ga ob prihodu pripravili prebivalci Sorice. Tu se res počutimo kot doma.«

freisinški škof Emiho na to območje naselil prvih dvajset družin iz Innichena in bližnje okolice.

Da so se gostje iz Južne Tirolske počutili karseda dobro, so poskrbeli domačini iz Sorice. V soboto zvečer so jim pripravili sprejem s kulturno prireditvijo, ki so jo soustvarili člani Turističnega društva Sorica in otroci iz bližnjih vasi. Goste sta

ljenju v vasi nekoč. Po prireditvi sta sledila tudi pogostitev in druženje, kjer so ljudje imeli čas, da med seboj še malo »pomerlajo« in se podružijo.

»Vesel sem nadvse toplega sprejema, ki so nam ga ob prihodu pripravili prebivalci Sorice. Tu se res počutimo kot doma,« je povedal vodja skupine in glasbeni šole v Innichenu Martin

Druženje prebivalcev Innichena in Sorice je bilo zares srčno. / Foto: Simon Benedičič

PREJELI SMO

Ali obstaja več železniških tras?

V preteklih dveh tednih je bilo v medijih zaslediti kar nekaj objav v zvezi s spremembo državnega prostorskega načrta za nadgradnjo železniške proge Ljubljana–Kranj–Jesenice–državna meja, predvsem tudi glede predvidenih rešitev, ki se nanašajo na kraj Orehek pri Kranju. Nekatere od objav so bile tudi delno netočne, zaradi česar Civilna iniciativa proti rušenju vasi Orehek in šolske lipe želi podati svoje videnje pereče problematike.

Ministrstvo za infrastrukturo kot pobudnik in investitor je v januarju 2016 podalo pobudo za sprejem spremembe državnega prostorskega načrta za nadgradnjo omenjene železniške proge. Da s tem v zvezi že od leta 2016 potekajo aktivnosti, v katere je aktivno vključena tudi Mestna občina Kranj, lokalnega prebivalstva, ki ga navedena sprememba neposredno zadeva, vse do prvega aprila 2023 ni nihče obvestil. Takrat je načrt predvidene nove trase, ki naj bi potekala po sredini vasi Orehek pri Kranju in bi vas presekal na pol, na FB-profilu objavil kranjski podžupan Janez Černe, pri čemer je pojasnil, da bo predvidena trasa krajanom predstavljena v mesecu aprilu. Predlagana trasa poteka čez igrišče Osnovne šole Orehek (pri čemer bi podrli zaščitni znak kraja, to je stoletno lipo) ter dalje skozi strnjen stanovanjski del naselja Orehek, kjer bi bilo treba porušiti več deset

hiš, kmetijska gospodarska poslopja in uničiti cestno ter komunalno infrastrukturo kraja (plin, voda, kanalizacija, elektrika, optično omrežje). Sekala bi torej obstoječo občinsko cesto in edino šolsko pot, po kateri dnevno v osnovno šolo dostopa okoli šeststo učencev. Objava podžupana je več kot očitno temeljila na dokumentu Dopolnitev smernic MO Kranj za DPN za nadgradnjo železniške proge Ljubljana–Kranj/Naklo z dne 20. 3. 2023, v katerem MO Kranj prav za predvideno (eno in edino) traso med drugim navaja, da bo zaradi predvidenega rušenja na predlagani novi trasi potrebna širitev stavbnih zemljišč za potrebe gradnje nadomestnih objektov ter da je že našla štiri ustrezne rešitve za nadomestna zemljišča (priloga Dopolnitev smernic z dne 20. 3. 2023). Iz dopolnitve smernic tako povsem jasno izhaja, da MO Kranj ni razpolagala z več predstavljenimi rešitvami tras, temveč eno samo traso, na katero je tudi podajala priporočila. S to edino traso, predvidenimi rušitvami in možnimi nadomestnimi zemljišči je tudi seznanila predsednika KS Anžeta Tršana.

V petek, 7. 4. 2023, je nato 123 oseb, lastnikov zemljišč, ki jih načrti idejne zasnove zadevajo, prejelo vabilo Mestne občine Kranj na predstavitev nalogovih posegov na območju Orehka, in sicer za 12. 4. 2023. Glede na velikonočne praznike so imeli tako občani na voljo zgolj en (1) delovni dan za vsebinsko pripravo na obravnavo predstavitve načrtovanega

posega. Kljub temu se je po aktivnem posredovanju Civilne iniciative in njenem obveščanju javnosti predstavitev udeležilo več kot 350 ljudi. Krajanji so pokazali veliko enotnost in povezanost. Omenjeno ravnanje predstavnikov oblasti, ki je posebno tudi v prostorskih zadevah zavezana načelu transparentnosti in sodelovanja javnosti, zagotovo ne vzbuja potrebnega zaupanja. Čeprav je bilo še v petek, 7. 4. 2023, na sestanku, ki ga je imela ministrica Alenka Bratušek s predstavniki Civilne iniciative in KS Orehek - Drulovka, navedeno, da je v pripravi pet variantnih tras ter da je za posodobitev prog predvidenih skoraj 600 milijonov evrov, je bilo na predstaviti, ki naj bi po zatrjevanju župana MO Kranj Matjaža Rakovca služila odpravi dezinformacij, rečeno, da projekta ne financira EU, predstavljene pa so bile le tri možne trase. Pri tem je bilo hitro jasno, da ena od variant – nadgradnja obstoječe trase – na tem odseku ne pride v poštev zaradi prevelikega ovinka, ki ne omogoča hitrosti 160 km/h. Podrobnejši načrt je bil tudi sicer izdelan zgolj za eno traso (torej to, ki seka vas na pol), za preostali dve niso bili predstavljeni nobeni konkretni podatki, še manj načrti, temveč zgolj skice brez dodatne tehnične utemeljitve. Ob dejstvu, da aktivnosti v zvezi s tem potekajo že od leta 2016 in da je MO Kranj pripombe podala zgolj na eno traso, za katero je tudi izdelan podroben načrt, je bilo zagotavljanje predstavnikov MO Kranj, Ministrstva za infrastrukturo ter Direkcije RS za

infrastrukturo, da trasa še ni izbrana in da bodo podrobnejši načrti za drugi dve trasi izdelani v pičlih nekaj mesecih, razumljivo povsem nepričljivo. Predvsem pa je zaupanje krajanov v iskrenost predstavnikov oblasti porušilo dejstvo, da na konkretna vprašanja niso dobili konkretnih odgovorov, ter tudi reakcije na nekatera zastavljena vprašanja. Na vprašanje, katere izvedene strokovne analize upravičujejo (podzemno) postajališče na Orehku, se je predstavnik DRSI odzval z odgovorom, da če postajališča krajanji ne želijo, ga pač ne bodo dobili. Nekako kot na tržnici, kar je prav tako dokaj skrb vzbujajoče. Dogodek je nato, čeprav je bilo vprašanj še veliko, precej na silo prekinil župan Matjaž Rakovec, ki je tudi sicer nekoč očitno predsedniku KS Anžetu Tršanu, da je namenoma krajanom predstavil, da gre zgolj za eno traso, ki je že izbrana, čeprav naj bi mu bile na sestanku na občini predstavljene tri, kar pa nikakor ne drži. Vsekakor bi krajanji od svojega župana utemeljeno pričakovali ustrezno informiranje in podporo, še posebno ob dejstvu, da je večkrat v javnosti poudarjal, kako se občina trudi, da bi bile posledice za Orehek čim manjše. Vendar pa se glede na dosedanje netransparentnost delovanja občine generalno izkazuje, da žal ni tako, in upamo, da se bo v prihodnosti to spremenilo. Ker ni bilo jasnega stališča MOK o podpori krajanov in tudi ne ustrezne strokovne predstavitev preostalih tras, tako tudi po opravljeni predstavitvi obstaja upravičena bojazen,

da sta preostali dve trasi zgolj formalizem.

Gradbišče trase, za katero (edino) je bil izdelan podrobnejši načrt, bi potekalo čez šolsko dvorišče (glede na potek trase bi bila gradbiščna ograja praktično ob steni šolske stavbe!) in skozi strnjeno vaško oziroma primestno naselje, glede na velikost projekta bi gradnja trajala vrsto let, postavili bi betonarno, asfaltno bazo, eventualno naselje za tuje delavce, prebivalci Orehka in Drulovke (vključno s šolarji iz vseh vasi desnega brega Save, ki obiskujejo OŠ Orehek) bi se tako vrsto let dušili v prahu, ropotu in tresljajih. Za boljše razumevanje posega: ocenjena količina odvezetega materiala je cca. 500.000 kubičnih metrov, kar je za cca. 40.000 tovarnjakov z nosilnostjo 20 ton. Pri tem ni zanemarljivo dejstvo, da tla sestavlja trd konglomerat, kar predpostavlja obsežno miniranje in težko delovno mehanoizacijo v neposredni bližini preostalih domov in šole. Ob predvidenih gradbenih posegih je tako upravičeno pričakovati veliko škodo na objektih v neposredni bližini gradbišča (vključno z osnovno šolo) in v vplivnem območju. Veliko družin bi izgubilo svoje domove. Pri tem pa se neizbežno zastavlja tudi vprašanje, kje je strategija razvoja železnic in kakšna je komunikacija med državo in občini, saj je bilo na predlagani trasi v zadnjih nekaj letih izdanih več gradbenih dovoljenj za nove hiše, ki stojijo na predvideni trasi ali v njeni neposredni bližini in bi bile direktno ali indirektno prizadete.

V razvitem svetu železnice gradijo zunaj naselij. Trasi, ki je predvidena sredi stanovanjskega naselja in ob osnovni šoli in ki bi tako naselje kot normalne šolske dejavnosti za nekaj let povsem ohromila, odločno nasprotujemo, saj pomeni grob in povsem nesorazmeren poseg v okolje in kvaliteto življenja tukajšnjih prebivalcev.

Ob navedenem velja poudariti, da se Civilna iniciativa vsekakor zaveda pomembnosti razvoja železniškega prometa in ga kot takega tudi podpira. Z namenom ohranitve zdravja in premoženja ljudi ter obstoječega mirnega primestnega okolja pa se zavzema za takšno nadgradnjo ali spremembo trase, ki bo za prebivalce neinvazivna in bo imela ustrezno strokovno in pravno podlago v skladu z veljavnimi zakoni in zastavljenimi strategijami.

Civilna iniciativa meni, da morajo biti projekti tako velikega obsega ustrezno strokovno utemeljeni in da mora država upoštevati priporočila in mnenja lokalnega prebivalstva, še posebno če želimo iti v smeri trajnostnega razvoja, ki temelji na okolju in je prijazen do človeka. Eventualna sredstva EU tako ne smejo postati povod za hitre in nepremišljene projekte, ki na koncu ustvarijo več trajne materialne in psihične škode kot dodane vrednosti – in takih primerov je veliko.

LUKA BERTONCELJ,
PRESEDNIK CIVILNE
INICIATIVE PROTI
RUŠENJU VASI OREHEK
IN ŠOLSKE LIPE

Poklonili so se praznikoma

Dnevu upora proti okupatorju in prazniku dela so se s praznično proslavo minulo nedeljo poklonili v Železnikih. Začeli so jo s spominom na 27. april, nato pa spomnili, da je delo vrednota in da smo Slovenci od nekdaj delaven narod.

KLARA MRAK

Železniki – Prireditev, ki bi sicer morala biti na trgu pred plavžem, je bila zaradi napovedanega slabega vremena prestavljena v Kulturni dom. Program so sooblikovali člani KUD France Koblar z recitacijami, Francetovi orgličarji, ki so na začetku zaigrali slovensko himno, in posebna gostja, igralka in pevka Lara Jankovič. Osrednji govor je imel minister za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti Luka Mesec.

»Ko sem razmišljal o teh dveh praznikih, dnevu upora proti okupatorju in prvem maju, sem si postavil vprašanje, kaj je njun skupni imenovalec. Menim, da je to svoboda,« je v rodnih Železnikih razmišljal Mesec. »Če 27. aprila zaznamujemo boj za politično svobodo, boj proti okupatorju, boj za samobitnost, da lahko kot narod sami odločamo o svoji

Osrednji govorec je bil minister za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti Luka Mesec. / Foto: Simon Benedičič

naprej. Postavil si je tri vprašanja, ki so po njegovem mnenju bistvena za prihodnost. »Prvo je razmerje med delom in prostim časom: prosti čas je nekaj, kar

tako, kot ko greš pri nas na tržnico – do prodajalca vzpostaviš nek odnos. V naših trgovinah imamo samo skeniranje izdelkov: tekoči trak, eden ključnih izumov dvajsetega stoletja, je nekoč obrtnike spremenil v nadomestke robotov. Zdaj je v razcvetu umetna inteligenca, z intelektualnimi poklici delamo to, kar se je prej zgodilo s tehničnimi poklici, na primer spreminjata se poklica prevajalcev, novinarjev ... Treba se je pogovarjati o tem, kaj z umetno inteligenco in napredkom narediti, da bosta služila nam, in ne mi njima – ker nismo samo številke, smo ljudje.« Minister Mesec se je še vprašal, kdo bo pravzaprav o tem odločal. »Pred 14 dnevi sem bil v trboveljskem Dewesoftu

in sva se z Juretom Knezom pogovarjala, kaj bi bilo optimalno za njegovo podjetje, ko se iz njega umakne – lastništvo zaposlenih ali družinsko lastništvo. Obe možnosti se mi sicer zdita bistveno boljše, kot da podjetje proda. Knez meni, da je družinsko podjetje trdnjše. A to me ne navdaja z optimizmom. Moramo gledati, da morajo biti tudi zaposleni tisti, ki imajo besedo, kaj se bo s podjetjem zgodilo. Da se v Železnikih po raziskavah živi skoraj najlepše v Sloveniji, je treba to pripisati temu, da nismo uničili ali razprodali podjetij. Treba bo krepiti lastništvo ali vsaj soupravljanje zaposlenih. Svoboda je to, da si ti in tvoj kolektiv tisti, ki odloča o svoji usodi, ne pa kdo drug.«

»Ko sem razmišljal o teh dveh praznikih, dnevu upora proti okupatorju in prvem maju, sem si postavil vprašanje, kaj je njun skupni imenovalec. Menim, da je to svoboda.«

svobodi, 1. maja bojujemo boj za ekonomsko svobodo: ne da bomo živeli samo za to, da bomo delali, ampak da bomo delali za to, da bomo lahko čim bolj živeli.«

Ne številke, ljudje

Minister meni, da se politika ne sme toliko ozirati nazaj, kolikor mora gledati

sicer jemljemo kot nekaj samoumevnega, pa ni tako. Ključno za prihodnost je, koliko prostega časa bomo imeli in koliko si ga lahko vzamemo. To je pomemben del svobode.« Drugo vprašanje se nanaša na napredek tehnologije. »Pred kratkim sem bil v eni od držav tretjega sveta, tam je v trgovinah

Rok za dokončanje podaljšali

Predsednik gradbenega odbora Bogdan Pogačar je kamniške občinske svetnike na zadnji seji seznanil s potekom gradnje Osnovne šole Frana Albrehta.

ALEŠ SENOŽETNIK

Kamnik – Kot je pojasnil, trenutno potekajo obrtniško-inštalacijska dela ter montaža jeklene konstrukcije drugega nadstropja, ki bo povezovala oba dela šole, t. i. lameli A in C.

V tem času je izvajalec, družba Kolektor Kolding, za izvedena dela izstavil že 17 začasnih situacij v skupni vrednosti 6,57 milijona evrov. Bogdan Pogačar je spomnil tudi na aneks za obračun podražitev, ki ga je

občina podpisala z izvajalcem zaradi visoke rasti stroškov dela in materialov. Kot je povedal Pogačar, je bilo do konca lanskega leta teh podražitev za 270 tisoč evrov, po trenutni projekciji ob upoštevanju inflacije po napovedi

»Šolo gradimo za naslednjih petdeset in več let, zato je bolje, da rok podaljšamo za kakšen mesec.«

di Umarja pa bi do zaključka projekta vse podražitve znašale dober milijon evrov.

Občina je medtem v celoti dobila tudi okoli 2,3 milijona evrov nepovratnih sredstev države.

Kot pa je že bolj ali manj jasno, dela ne bodo dokončana do začetka prihodnjega šolskega leta. Izvajalec ima namreč že odobreno 90-dnevno podaljšanje roka za dokončanje, po

Pogačarjevih besedah pa bi se lahko odprtje šole tudi zaradi dolgotrajnih postopkov pridobivanja potrebnih dovoljenj za obratovanje zamaknilo do zimskih počitnic v prihodnjem letu.

»Šolo gradimo za naslednjih petdeset in več let, zato je bolje, da rok podaljšamo za kakšen mesec, kot pa da dela ne bi bila opravljena korektno,« pa je povedal župan Matej Slapar, ki je prepričan, da bo po zaključku del Kamnik dobil sodobno in kvalitetno šolo.

Sprejeli zaključni račun

ANA JAGODIČ DOLŽAN

Cerklje – Občina Cerklje je imela lani 12 milijonov proračunskih prihodkov, kar je 99 odstotkov načrtovanih. Pri davčnih prihodkih, ki imajo največji delež, je bil plan 100-odstotno dosežen, pri nedavčnih je bil presežen (za 9 odstotkov), manj kot je bilo predvideno, pa je bilo kapitalskih prihodkov, in sicer blizu 65 odstotkov, ter transfernih, pri katerih je bila realizacija okoli 73-odstotna, predvsem zaradi previsoko planiranih prihodkov iz Kohezijskega sklada.

Odhodkov je bilo 9 milijonov, kar pomeni, da je bila realizacija 54-odstotna. Višja je bila pri tekočih transferih (83-odstotna) in tekočih odhodkih (63-odstotna), nižja pa pri investicijskih transferih (43-odstotna) in investicijskih odhodkih, kjer je bila v primerjavi s planom 42-odstotna, zlasti na račun zadržanih sredstev in projektov, ki so se zamaknili v letošnje leto. Eden teh je gradnja kanalizacije in vodovoda na Štefanji Gori, zavlekli so se tudi postopki za začetek

gradnje kanalizacije s Krvavca v dolino in ureditev učilnic v mansardi osnovne šole, poleg tega je občina v letošnje leto prenesla širitev krajevne knjižnice, ureditev parkirnih prostorov v Adergasu in prezračevanja na pokritem igrišču v Nogometnem centru Velesovo.

Nekaj projektov pa še ni bilo v celoti poplačanih, med njimi izgradnja kanalizacije na Cerkljanski Dobra-

Zavlekli so se tudi postopki za začetek gradnje kanalizacije s Krvavca v dolino.

vi in v nekaterih drugih vaseh ter obnova cest; neizplačana so ostala tudi sredstva za mrliške vežice v Cerkljah, ki so bile obnovljene že v letu 2019, vendar izvajalec še ni prinesel ustrezne dokumentacije, je pojasnil župan Franc Čebulj ob potrjevanju zaključnega računa na seji občinskega sveta. Po udaril je tudi, da je bila vodilo pri izvajanju investicij racionalnost.

Kulinarični petki se začinjajo že maja

ALEŠ SENOŽETNIK

Kamnik – KUL petki, glasbeno-kulinarični večeri ob koncih tedna, so v Kamniku že nekaj let stalnica v toplejših mesecih leta. Tokrat se bodo začeli že v maju, in sicer ta petek v Slovenia Eco Resortu. Glamping v Godiču bo kulinarično dogajanje gostil do konca junija, nato bo 30. junija na Glavnem trgu v Kamniku sledil drugi festival butičnih piv KAM na pir. V juliju in avgustu pa bo pod okriljem Zavoda za turizem

in šport Kamnik KUL petke ponovno gostil Park Evropa v središču Kamnika. »Na letošnjem kulinaričnem festivalu bomo organizatorji ponovno veliko pozornosti posvetili tudi trajnosti in odgovornemu ravnanju do okolja ter ozaveščanju obiskovalcev o pomenu prireditve z manj odpadki ter manjše uporabe plastike za enkratno uporabo,« sporočajo organizatorji, ki obiskovalce iz Ljubljane in drugih bližnjih občin vabijo, da dogodek obiščejo z vlakom.

Zaposlimo sodelavce/ke na področjih toplotne tehnike, hladilne tehnike, zvočne izolacije in protipožarne zaščite HIŠNA TEHNIKA

(Wärme-, Kälte-, Schall- und Brandschutztechniker - HAUSTECHNIK)

- delo 40 ur na teden
- potrebno je dobro znanje nemščine
- od vas pričakujemo delovne izkušnje
- plača od 15,00 € do 18,50 € bruto na uro
- plača odvisna od kvalifikacije, po dogovoru plačamo več
- nudimo vam dodatna plačila

Veselimo se vaše vloge!

bewerbung@knierzinger.at

www.knierzinger.at

Med najboljšimi pivo in kulinarika

V Kamniku je potekal tretji Vseslovenski turistični startup vikend, na katerem je zmagal Gregor Torkar z idejo prodajalne, v kateri bi na enem mestu ponujali vsa slovenska butična piva.

ALEŠ SENOŽETNIK

Kamnik – V kamniškem podjetniškem pospeševalniku KIKstarter so znova pripravili Vseslovenski turistični startup vikend, ki se ga je udeležilo trideset podjetniških navdušencev oz. deset ekip. Kot je povedala direktorica KIKstarterja Nika Škrjanec, so nekateri udeleženci na dogodek že prišli z izdelano idejo, drugi so jo razvili na dogodku, vsem pa je pomagala izkušena ekipa mentorjev in podjetnikov. Udeležencem so bili namreč v pomoč priznani podjetniki, med katerimi je bil denimo Joc Pečičnik, sicer tudi predsednik Kluba slovenskih podjetnikov, Rok Slapar, ki je svojo podjetniško pot začel prav v kamniškem pospeševalniku, danes pa je lastnik ene najuspešnejših podjetij za prodajo na spletu, pa denimo Tomaž Lah, direktor Nektar Nature, in Matjaž Jug, podjetnik in mentor, sicer pa tudi eden od soustanoviteljev KIKstarterja.

Med desetimi ekipami, ki so se predstavile z enajstimi podjetniškimi idejami, so že

Svoje podjetniške ideje je predstavilo deset ekip, med njimi so izbrali tri najboljše.

/ Foto: Aleš Senožetnik

v soboto izbrali pet najboljših, ki so se po nedeljskem izpopolnjevanju zvečer predstavile pred petčlansko komisijo, ki so jo sestavljali Dejan Ristić iz Turizma Ljubljana, Uroš Rak, predsednik Podjetniškega kluba Kamnik, ustanovitelj in direktor podjetja Metal-profil Aleš Juhant, Ivan Hribar,

prokurist Term Snovik in direktor Zarje Kovisa, ter v. d. direktorja Zavoda za turizem in šport Kamnik Luka Svetec.

Trgovina Pir Pr' Debeluhu

Komisijo je najbolj preporučil Gregor Torkar z idejo o vzpostavitvi trgovine Pir Pr' Debeluhu. Torkar je

Kamničanom že znan po prodajalni vinilnih plošč Črna pizza na Šutni. Na najbolj prepoznavni kamniški ulici pa bi ljubiteljem piva rad ponudil prodajalno z vsemi kraft oziroma butičnimi pivni slovenskih mikropivovarjev. »Slovenija je bogata s kraft pivni, imamo ogromno kraft pivovarn, ki

pa imajo zelo slabo prodajno mrežo. Mi bi združili vse na enem mestu,« pravi. Kot pravi, bi s tem obogatil ponudbo Šutne, ki jo vidi kot premalo izkoriščen potencial mesta, Kamnik pa je s štirimi mikropivovarnami pivovarska prestolnica v malem in zato več kot primereno mesto za tovrstno trgovino, ki je v Sloveniji še ni.

Udeležencem so bili v pomoč priznani podjetniki, med katerimi je bil denimo Joc Pečičnik.

Vzpostavil bi rad tudi spletno trgovino, kjer bi pivo ponujal tudi po modelu naročnine, preko katere bi naročnikom izbor piv lahko redno dostavljaj na dom.

Divja zgodovinska kuharija

Divja zgodovinska kuharija je ideja Polone Janežič, Katje Rebolj in Pavle Peterle Udovič, arheologin in nabinimi pivni slovenskih mikropivovarjev. »Slovenija je bogata s kraft pivni, imamo ogromno kraft pivovarn, ki

delavnice in na koncu tudi jedi, ki se opirajo na prazgodovinsko in srednjeveško kuhinjo. Komisijo je prepričala kot druga najboljša ideja tokratnega startup vikenda.

Doživetje srednjeveške večerje

Tretje mesto pa je pripadlo Darji Pirš, ki v središču Kamnika vodi gostilnico Pri Podkvi, komisijo pa je tokrat prepričala z Doživetjem srednjeveške večerje. Obudila je jedi izpred nekaj stoletij, ki jih postreže na srednjeveški način, v prijetnem ambientu in ob spremljavi viteških skupin. Poskusne dogodke je že izvedla v svoji gostilnici, kot pravi, pa je potenciala tako v Kamniku kot drugod po Sloveniji še precej.

Najboljši so prejeli finančne nagrade v vrednosti 1.200, 500 in 300 evrov za prvo, drugo oz. tretje mesto. Hkrati pa imajo podjetniki, ki delujejo na območju Kamnika, možnost kandidirati tudi za sredstva v skupni višini 25 tisoč evrov v okviru občinskega razpisa za pospeševanje malega gospodarstva v občini.

Z digitalizacijo do rasti

Na letošnji podelitvi Domelovih priznanj poleg inovativnosti v ospredju še digitalizacija kot orodje za dvig dodane vrednosti. Zaposleni lani podali več kot štiristo pobud za izboljšavo.

ANA ŠUBIČ

Železniki – V Domelu so pred kratkim podelili priznanja inovativnim sodelavcem za leto 2022, rdečnit podelitve pa je bila digitalizacija. Ta je po besedah predsednika uprave Domel Holdinga Matjaža Čemažarja priložnost za rast produktivnosti in orodje za doseg glavnega cilja – rasti dodane vrednosti. Digitalizacija pa je precej več kot samo avtomatizacija proizvodnih procesov, je poudaril in dodal, da je umetna inteligenca sposobna predlagati tudi strategijo digitalne preobrazbe podjetja: uvedbo naprednih podatkovnih analitik, preventivno vzdrževanje strojev, napredne senzorje, ki bi spremljali porabo energije, digitalno naročanje in plačevanje, napovedovanje trendov in napoved naročil, zmanjševanje upravljanja zaloga ... »Veliko od tega v podjetju že uporabljamo, veliko

delo nas na tem področju še čaka,« je dejal.

Gospodarska zbornica Slovenije uvršča Domel med deset najbolj inovativnih slovenskih podjetij, je poudarila gostja podelitve, generalna direktorica zbornice Vesna Nahtigal. Kot je dejala, je prav inovativnost ključ za dvig dodane vrednosti slo-

Zlato priznanje za inovativnost si je prislužil Jernej Primožič, ki je v lanskih sedemnajstih registracijah beležil 14 samostojnih izboljšav.

venskega gospodarstva, in čeprav se je učinkovitost inovacijskega sistema Slovenije v zadnjih letih povečala, to še ne zadošča za zmanjševanje zaostanka za vodilnimi inovatorkami. Podobno je na področju digitalizacije. Zato je po njenih besedah nedavni podpis dogovora med gospodarstvom, znano v vlado o strateškem

sodelovanju na področju tehnološkega razvoja in inovacij zgodovinski. To zavezništvo, ki bo zagotovilo več denarja in boljše pogoje za raziskave, razvoj in inovacije ter več sodelovanja med deležniki, bo pripomoglo tudi k večji odpornosti Slovenije na razne krize, je poudarila.

K dvigu dodane vrednosti Domela prispevajo tudi izboljšave, ki jih zaposleni vidijo v delovnih procesih ter vodijo k večji produktivnosti in učinkovitosti. Po podatkih skrbnika inovacijske dejavnosti Martina Pintarja je v sistem za registracijo predlogov izboljšav lani 17,5 odstotka zaposlenih vpisalo 428 pobud. Čeprav je bilo teh manj kot predlani, so bile zelo kakovostne. Zaključeni predlogi so podjetju lani prinesli skoraj 680 tisoč evrov prihranka, zaposlenim pa so izplačali za 106 tisoč evrov nagrad.

Zlato priznanje za inovativnost si je prislužil Jernej Primožič, ki je v lanskih

Predsednik uprave Domel Holdinga Matjaž Čemažar, zlati nagrajenec za inovativnost Jernej Primožič in generalna direktorica Gospodarske zbornice Slovenije Vesna Nahtigal / Foto: Tina Dokl

sedemnajstih registracijah beležil 14 samostojnih izboljšav in je prejel še pri-

Zaključeni predlogi so podjetju lani prinesli skoraj 680 tisoč evrov prihranka, zaposlenim pa so izplačali za 106 tisoč evrov nagrad.

znanje za največ vpisanih predlogov. K inovativnosti ga žene želja po hitrejšem in lažjem delu. Izboljšav se

loteva z zanosom. »So različnih tipov: programske, mehanske, od navijanja sta-

delavec, nadaljeval kot mojster, zdaj pa je operativni tehnolog. Podelili so še pet srebrnih in deset bronastih priznanj za inovativnost ter nekaj posebnih priznanj, med drugim direktorju Domelovega obrata na Kitajskem Boštjanu Demšarju za mentorja inovativnosti in razvojni skupini ZKG motorjev za profesionalno inoviranje.

Med ljubitelji žganjekuhe tudi Gorenjci

Društvo ljubiteljev domače žganjekuhe Slovenije je organiziralo prvi mednarodni festival žganih pijač, izpeljali pa so tudi njihovo prvo ocenjevanje. Prireditev je gostila Lavričeva koča na Gradišču nad Šentvidom pri Stični. Festivala so se udeležili tudi Gorenjci.

ALENKA BRUN

Kranj – Cvetko Dolenc iz Delnic pri Poljanah nad Škofjo Loko, tudi član Društva ljubiteljev domače žganjekuhe Slovenije in organizacijskega odbora festivala, deli filozofijo festivala: »Namen festivala je bil predvsem v tem, da skušajo tako stroka kot navdušeni posamezniki

strast do raziskovanja destilatov, ki je dolgo temeljila na množičnem ljubiteljskem pristopu, dvigniti na dovolj strokovno raven, s katero bi izboljšali kakovost žganj. Festival je bil tako priložnost za vse, ki jih mikajo znanja o izdelavi destilatov, saj je od osnov do tehnoloških napredkov, ki dajejo specialna žganja in cenjene likerje,

velik razpon. Na njem so sodelovali tisti, ki so želeli predstaviti svoje domače žganje pijače ter opremo za žganjekuho, predavala pa je tudi poznavalka svetovnih žganj Majda Debevč.«

Skoraj dvesto vzorcev iz devetih držav

V tekmovalnem oziroma ocenjevalnem delu festivala so se sodelujoči potegovali za nagrade v kategorijah slivovka, destilat marelice, viljamovka, destilat kutine, destilat grozdja, drugi destilati, gin, vinjak, tropinovec in likerji. Strokovna komisija ni imela lahkega dela. Ocenjevali so skoraj dvesto vzorcev žganih pijač, od tega je bilo največ destilatov, preostalo so bili likerji, izviralci pa so iz kar devetih držav – poleg Slovenije še Italije, Madžarske, Hrvaške, Bosne in Hercegovine, Črne gore, Srbije, Romunije in Severne Makedonije. Poleg podeljenih številnih zlatih, srebrnih in bronastih priznanj je festival dal na koncu še prvaka festivala. Ta se je našel med gini. Na festivalu pa so lahko obiskovalci poskusili tudi žganja z najpogostejšimi karakterističnimi napakami.

Cvetko Dolenc / Foto: osebni arhiv

Zlato za slivovko Ljubiše Ljubojevića

Med tistimi, ki so se oddali, da oddajo v ocenjevanje svoje žgane pijače, je bilo tudi nekaj Gorenjcev, ravno tako prejemnikov priznanj. Največ jih je domov odnesel Ljubiša Ljubojević, ki se je

tekmovanja udeležil v okviru podjetja GHP Group s sedežem v Komendi. Na ta način so v podjetju dobili tudi neke vrste potrditev kvalitete žganih pijač. Tako je recimo njihova slivovka osvojila prvo mesto med zlatimi priznanji, ravno tako sta bila

prva z največ točkami destilat kutine in marelice.

Sadjevec Cvetka Dolenca

Med drugimi destilati pa je zlato priznanje dobil tudi sadjevec letnik 2020 Cvetka Dolenca. Izvemo, da je ljubezen do žganjekuhe Dolenc prevzel po tustu, je pa to pravzaprav njegov konjiček. Od nekdanjega je bolj kot količina zanimala kakovost končnega izdelka. Poleg sadjevca proizvaja še hruskovo žganje in žganje iz t.i. margolan oziroma cimber, ki je pravzaprav specifično za ta del Gorenjske.

Glade na to, da je član omenjenega društva, bo morda naslednje leto Gorenjska tista, ki bo gostila festival, kate-rega smisel vidijo organizatorji predvsem v promoviranju kvalitetnega žganja, je še enkrat ponovil. Na ta način želijo spodbuditi preostale kmete, ki doma kuhajo žganje, da bodo poskusili svoj produkt proizvajati in prodajati po primerni ceni. »To je cilj delovanja društva: da drugi vidijo, da vemo, o čem govorimo, in da imamo tudi znanja, ki se na koncu odražajo v kvalitetnem izdelku,« je še povedal.

Direktor podjetja GHP Group Aleš Hrovat in vodja veleprodaje Ljubiša Ljubojević / Foto: osebni arhiv

Mačke nimajo devet življenj

Predavanje o mačkah, ki ga v več gorenjskih občinah organizirata Zavetišče Horjul in Društvo za zaščito živali Ljubljana, je tudi odgovor na stereotipe.

ANA JAGODIČ DOLŽAN

Cerklje – Ne znajo se izogniti vsem nevarnostim, ne pridejo vedno domov, ne pristanejo vedno na nogah ..., zelo dobro pa mačke skrivajo bolečino, zato je boljše opraviti preventivni pregled kot obiskati veterinarja šele takrat, ko so težave že zelo resne, svetuje Maša Cerjak Kastelic iz Društva za zaščito živali Ljubljana in prostovoljka v Zavetišču Horjul. Skrb za zdravje je pomembno tako kot voda in hrana, pri čemer je med drugim dobro vedeti, da kravje mleko za mačke ni primerno. Kvalitetna oskrba poleg omenjenega ter zagotavljanja zavetja, varnosti in stranišča vključuje tudi igro in možnost, da mačka pleza in praska. »To je v njeni naravi. To je treba vzeti v zakup, če se odločimo za mačko.« Zato je treba poskrbeti za določene prilagoditve, če jo imamo v hiši ali stanovanju, kar v društvu in zavetišču priporočajo. »Mačke

Mačke imajo rade igrače. Družba nekaterim ustreza, druge so raje same. / Foto: Tina Dokl

veljajo za drugorazredne, za 'potrošni material' – če jo povozi avto, bomo dobili novo, slišimo, kar je škoda, saj so živa, čuteča bitja, ki potrebujejo našo pomoč,« poudarja zastopnica omenjenega društva.

Če naletimo na bolno ali poškodovano prostoživečo mačko (ali psa), o tem obvestimo zavetišče, ki je pristojno za oskrbo brezdomnih

živali. To opravi tudi sterilizacija in kastracija, ki sta namenjeni preprečevanju neželenih mladičev in s tem zmanjševanju števila zavrženih živali. V Sloveniji je po navedbah zavetišča vsako leto zavrženih več kot štiri tisoč psov in mačk. Kastracija in sterilizacija svetujejo čim prej – ni treba čakati, da ima samica enkrat mladiče, ko naj bi bil po mnenju

nekaterih čas za poseg. »Znak, da je bil opravljen, je odščipnjen zgornji del uhlja,« pojasni Maša Cerjak Kastelic, na razmišljanje »saj bomo vse mladičke oddali«, pa odgovarja: »Morda bodo res dobili skrbne lastnike, vendar to zmanjša možnost, da dom dobi druga mačka.«

»Mačke veljajo za drugorazredne, za 'potrošni material' – če jo povozi avto, bomo dobili novo, slišimo, kar je škoda, saj so živa, čuteča bitja, ki potrebujejo našo pomoč.«

Kapacitete zavetišča so že nekaj časa zapolnjene, zato pri njih ostajajo le tiste mačke, ki so premajhne oziroma premlade ali prešibkega zdravja, da bi se lahko vrnilo v svoje okolje. Pomoč v obliki materialnih in finančnih donacij ter prostovoljcev je toliko bolj dobrodošla, dodaja sogovornica. Končni cilj zavetišča je posvojitev živali, ki so v njihovi oskrbi. »Privoščimo jim svojega lastnika.« Pri tem pa je njihovo vodilo oziroma slogan: od tu gredo na enako dobro ali na bolje.

Izmenjali več kot petsto semen in sadik

MATEJA RANT

Žiri – V Vrvcu pri Osnovni šoli Žiri so v sodelovanju s Turističnim društvom Žiri tudi letos pripravili tradicionalno izmenjavo doma pridelanih semen. Po besedah pomočnice ravnateljice Andreje Oblak Kavčič so za izmenjavo pripravili več kot petsto paketov semen in sadik. »Izmenjali smo sadike paradiznika, paprike, peteršilja ter različnih dišavnih in zelišč, pa tudi semena korenja, buč, fižola in še mnogo

drugega.« Za izmenjavo so otroci že dober mesec prej začeli zbirati avtohtona semena dedkov in babic. »Vse vrečice smo potem označili – kaj je notri in od koga je, pa tudi koliko časa že ta semena prehajajo iz roda v rod,« je razložila Andreja Oblak Kavčič. Izmenjavo so popestrili z razstavo čevljev v stari telovadnici, ki so jih izdelali otroci. »Od doma so prinesli stare čevlje in jih 'oblekli' v mavec, nato pa porisali s pisanimi barvami, da so dobili čevlje, kot bi jih sami želeli nositi.«

V Vrvcu pri OŠ Žiri so tudi letos pripravili izmenjavo avtohtonih semen. / Foto: Tanja Mlinar

Konjeniki treh dežel

Na območju občin Kranjska Gora, Trbiž in Bistrica na Zilji v počastitev vstopa Slovenije v Evropsko unijo vsako leto prvega maja izmenično potekajo srečanja konjenikov treh dežel. Letošnjega je organiziral rateški Konjeniški klub Špik, udeležba je bila odlična.

SUZANA P. KOVAČIČ

Rateče – Povorka konjenikov s kar 68 konji se je na prvi maj dopoldne začela na mejnem prehodu Rateče in nadaljevala po kolesarski stezi do Kranjske Gore in

nazaj do poligona v Podkorenu, kjer je sledilo družabno srečanje. Organizator letošnjega srečanja je bil znova Konjeniški klub (KK) Špik iz Rateč. V njegovem imenu je predsednik Janez Oswald povedal: »Prijateljstvo

konjenikov treh dežel traja že 19 let. Prvič so nas povabili na avstrijsko Koroško leta 2004 ob vstopu Slovenije v Evropsko unijo z lepim geslom Tudi s konji brez meja. Srečanja vsako leto na ta dan gostimo izmenično,

odpadlo je le dvakrat, zaradi epidemije covid-19.« Janez Oswald je bil vesel tudi obiskovalcev, ki so si dogajanje ogledali ob poti, in tega, da je bilo v povorki precej mladih konjenikov, ki bodo nadaljevali to tradicijo. Med njimi je bila tudi devetletna Živa s Hrušice.

Prijateljstvo, sodelovanje

Na čelu povorke je vihrala zastava Evropske unije, ki jo je vihtel Klemen Kolenc iz Gorij na lipicanki Veri. Za njim sta bili v kočijski vpregi s plapolajočo slovensko zastavo in praporjem KK Špik kobili, haflingerici Miša in Ivana z njuni lastnikoma Veroniko in Bojanom Pajkom iz Grosupljega, v kočiji pa tudi kranjskogorska županja Henrika Zupan. »Takšna čezmejna srečanja so zelo dobrodošla, ker se krepi prijateljstvo, sodelovanje med ljudmi, med društvi. Prisotnih je tudi nekaj mladih, ki jih konjeništvu in delu s konji zanima. Konji so lepe živali, od

V povorki je bilo tudi precej mladih konjenikov. / Foto: Tina Dokl

katerih se lahko naučimo tudi kakšnih vrednot, kot sta delavnost in vztrajnost,« je povedala županja Zupanova, ki se je med vožnjo prijetno počutila, navdušena tudi nad gledalci, ki, kot je poudarila, to tradicionalno prireditev očitno dobro poznajo in se jim zdi zanimiva.

Srečanje je bilo lepa priložnost, da si tudi župani sosednjih občin izmenjajo besedo o sodelovanju še na drugih področjih, v navedenih sta zbrane pozdravila tudi župan Trbiža Renzo Zanette in župan Bistrice ob Zilji Dieter Mörtl.

Tradicija, ki bi jo že jutri ponovil

Še nekaj je očaralo obiskovalce: lepo negovani in urejeni konji. Reza, Zarja, Vihra, Dior, Betka, Pika ...

s kar desetimi konji različnih pasem, na njih pa večinoma osedlani mladi, se je povorka udeležil Miha Smolej s turistične kmetije Smolej s Planine pod Golico. »Vzdušje je takšno, kot se spodobi. Tradicija, ki bi jo človek že jutri ponovil,« je dejal Smolej. Zraven pa še frajtonarica, na katero sta v kočijski vpregi zaigrala prijatelja iz srednješolskih let Luka Slivnik s Hrušice in Andrej Pintar iz Kranjske Gore. Strinjala sta se, da je vzdušje odlično, da je bilo tudi veliko jahačev in da so naredili »en lušten krog«. Konjeniki so bili od blizu in daleč, iz Radohove vasi v občini Ivančna Gorica, z Gombišč na trebanjskem koncu, Ovčje vasi na italijanski strani, iz krajev Ziljske doline ...

Povorka konjenikov treh dežel, Slovenije, Italije in Avstrije / Foto: Tina Dokl

Ustvarjalni duh Marice Albreht živi naprej

V Žireh so včeraj sklenili 17. Slovenske klekljarske dneve, v okviru katerih so letos posebno pozornost namenili pokojni dolgoletni predsednici Klekljarskega društva Cvetke Žiri Marici Albreht, ki bi letos praznovala osemdesetletnico.

MATEJA RANT

Žiri – Marice Albreht so se ob odprtju klekljarskih dnevov spomnili z osemdesetimi klekljanimi cvetovi, ki so jih na oder prinesle učenke Čipkarske šole Žiri. Tako so se na simboličen način poklonili jubileju, ki bi ga letos praznovala Marica Albreht. Njej pa so posvetili tudi letošnje razstave. V kapeli Male Cvetke so na razstavi

čipke so bile njeno življenje predstavili del njene bogate klekljane zapuščine, ki jo je ustvarjala sama in v sodelovanju z drugimi, pri čemer so občudovanje vzbujali predvsem mašni plašči. V galeriji Svoboda pa si je bilo na razstavi Iz Maričine skrinje mogoče ogledati čipke, ki so jih članice društva Cvetke naklekljale na podlagi vzorcev iz zbirke Marice Albreht, pri čemer so izbrali

predvsem manj znane oziroma redko videne »muštre«.

Kot so spomnili ob odprtju klekljarskih dnevov, se je Marica Albreht klekljanju zapisala že kot petletna deklica, kasneje pa je tudi sama svoje klekljarsko znanje prenašala na mlajše generacije. »Učencem številnih generacij je s svojim zgledom vcepila potrežljivost, vztrajnost, natančnost, delavnost in občutek za lepoto. S svojim znanjem, srčnostjo in širinou duha se je v spomin vseh, ki jo spoznali in z njo ustvarjali, zapisala kot klekljarska legenda in sinonim za klekljanje.« Vse to so lahko obiskovalci začutili tudi ob ogledu razstav, ki so bile tokrat posvečene njej. Na prireditvi ob začetku klekljarskih dnevov so se spomnili še treh jublantk, ki so skupaj z Marico Albreht pisale žirovsko klekljarsko zgodbo: osemdesetletnic Marice Strel in Nade Jereb ter devetdesetletnice Tince Slabe, ki je ob tej priložnosti prejela naziv častne članice društva Cvetke. Klekljaricam se je za njihov

trud in zagnanost pri organizaciji klekljarskih dnevov, ki že vrsto let v Žiri med prvomajskimi prazniki privabljajo ljubitelje klekljanih čipk iz vse Slovenije, zahvalil tudi župan Franci Kranjc. »Vsega tega ne bi bilo brez požrtvovalnega dela naših klekljaric, ki se združujejo v društvu Cvetke, in čipkarske šole. Za to ima velike zasluge predvsem Marica Albreht, katere delo danes nadaljuje njena hčerka Branka Grošelj, in predsednica društva Cvetke Tanja Mlinar,« je dejal in še enkrat poudaril, da brez Marice Albreht in Cvetk klekljanje v Žireh ne bi bilo, kar je, in njihovih čipk in Žirov ne bi poznali daleč naokoli. To, da klekljanje postaja vse pomembnejša veja domače obrti, po županovih besedah kaže tudi to, da je vpisano na Unescov reprezentativni seznam nesovne kulturne dediščine človeštva. »Tudi letošnje razstave so nepovnljive, zato upam, da boste pri svojem delu vztrajale tudi v prihodnje,« je klekljaricam še zaželel župan.

Marice Albreht so se ob odprtju klekljarskih dnevov spomnili tudi z osemdesetimi klekljanimi cvetovi. / Foto: Tina Dokl

Ob že omenjenih razstavah, na katerih je bila v ospredju Marica Albreht, si je bilo letos mogoče ogledati tudi razstavo klekljanih angelčkov, ki so nastali v okviru natečaja. Angelček je navdihnil več kot sto mojstric klekljanja, pa tudi deset učenk čipkarskih šol iz Žirov, Železnikov in Idrije. Prvo mesto na natečaju

za odrasle je tokrat pripadlo angelčku, ki ga je ustvarila Hilda Pečelin iz Žirov, drugo mesto je osvojila Vlasta Mezek iz Škofje Loke, tretje pa Milena Kalan Frančeskin iz Nove Gorice. Že tradicionalno so razstavo pripravili še v prostorih občine, kjer svoj klekljani nakit predstavlja Marica Strel, svoje slike s čipko pa Katica Podbršček.

Za razstavo Iz Maričine skrinje so uporabili vzorce iz zbirke Marice Albreht. / Foto: Tina Dokl

Smučali v Iranu

Marca letos se je skupina Gorenjcev, večinoma Kranjčanov, odpravila v Iran. Odločili so se, da svoj turistični obisk združijo še s smučanjem. Glavni pobudnik potovanja je bil Blaž Burgar iz Orehovelj.

ALENKA BRUN

Pred štirimi leti je namreč Blaž Burgar Iran že obiskal. Kultura, prijaznost ljudi, dežela nasploh so ga tako navdušile, da je že takrat vedel, da ga bo ponovno obiskal. To bi se zgodilo še isto leto, če ne bi vmes posegel covid-19.

Ko je tja potoval prvič, zeno slovenskih agencij, je spoznal Mohammeda Pakneada, lastnika lokalne agencije, s katerim se je sprijateljil. Takrat mu je Mohammed omenil, da ima Iran tudi smučišča, in takoj ga je presnilo, da bi ob naslednjem obisku načrtoval tudi smučanje. Burgar je namreč največkrat tisti, ki mu sorodniki in prijatelji enkrat letno zapajo organizacijo smučanja v tujini. Zakaj jih ne bi takrat peljal v Iran, je pomislil. Zamisel je tudi s pomočjo prijatelja iz Irana uresničil marca letos.

Dodal bi še en dan

V dvanajstih dneh, kolikor je trajalo celotno potovanje,

so Gorenjci smučanju namenili štiri dni in videli po Burgarjevem mnenju ena najlepših mest v Iranu: Isfahan, Jazd in Širaz. »Če bi še enkrat načrtoval potovanje, bi sicer dodal še en dan, ker je poleg Jazda še eno mestec, ki bi ga bilo lepo videti,« je še dodal, kar nam je

Ljudje imajo o Iranu včasih stereotipne predstave. To ni Savdska Arabija. Njihov odnos do kulture je izjemen, prijaznost prebivalcev ne ostane neopažena.

dalo slutiti, da se bo v Iran še vrnil. Kasneje v pogovoru smo dobili potrditev, saj naj bi skupina slovenskih popotnikov tik pred odhodom domov izvedela še za eno smučišče v Iranu, ki bi ga lahko obiskali naslednjič. Leži v bližini Širaza in je od Perzijskega zaliva oddaljeno le okrog dvesto kilometrov. O tem, da bi smučanje združili še s kopačjem, nam je več zaupal naš drugi sogovornik, tudi ljubitelj smučanja, Kranjčan Sašo Govekar, ki so ga povabili v

skupino in se je v pičli uri odločil, da gre z njimi. V gostilni, malodane za točilnim pultom, je smeje dodal. Zelo ga je zanimalo, kako je videti smučanje v Iranu, kakšna so njihova smučišča, infrastruktura, oprema smučarjev, kakšno je smučarsko znanje ... Ko smo ga vpraša-

li, ali so si smučali izposodili v Iranu, smo izvedeli, da so smučarsko opremo peljali s seboj, saj je pri letalski družbi Turkish Airlines njen prevoz brezplačen.

En obrok ni bil enak drugemu

Med pogovorom ne Burgar ne Govekar nista skrivala navdušenja nad ljudmi, njihovim odnosom do kulture, nad dobro hrano, ki je sicer temeljila na rižu in mesu, a en obrok ni bil enak drugemu. Poudarila sta

Marca se je skupina Gorenjcev odpravila v Iran. Med drugim so tudi smučali. / Foto: osebni arhiv

tudi, da imajo ljudje o Iranu včasih stereotipne predstave in da to ni Savdska Arabija. Burgar je celo opazil, da v primerjavi s preteklostjo manj žensk nosi (razvpite) rute, ki so v večini precej pisane – podobno kot v Turčiji. Govekarja pa je na primer presenetila čistoča mest, ki so jih obiskali.

Ko zaprejo smučišče ...

Tik preden so se odpravili v Iran, pa se je zapletlo še pri izbiri lokacije smučišča. Blaž Burgar je želel smučati v smučarskem centru Dizina, a so ga kot nalašč tri dni pred njihovim odhodom na pot zaprli. »Gre za smučišče, ki je velikosti treh Krvavcev in leži na nadmorski višini med 3000 in 3700 metri. Pokriva tri vrhove, na njem vozi tri gondole. Gre za take vrste smučišče, kot smo jih mi vajeni,« je pojasnil. »Na smučiščih so naprave iz Pahlavijevih časov, izpred leta 1979. Nič novejšega.«

Obstajajo tri teorije, zakaj je prišlo do zaprtja, je nadaljeval, meni pa, da je še najverjetnejša tista, ki pravi, da gre za območje, kjer se je veliko zabavala mladiina, in se je oblast odločila, da prostor enostavno zapre.

Smučali v bližini Teherana

Tako so namesto Dizina obiskali smučišče Točal. »Ni tako veliko in leži na robu Teherana. Do njega, pravi-

tako najprej peljali s 1500 na 3700 metrov in potem smučali na progah, ki se razprostirajo nekje do 3900 metrov nadmorske višine. Najti kakšno »off road« progo na njem je najmanjši problem. Ker so imeli nekaj slabega vremena, so en dan izkoristili za dodatno raziskovanje Teherana in med drugim obiskali Belo in Zeleno palačo. Bližina velikega mesta se je tako izkazala za prednost. Drugih tujcev na smučišču

Sogovornika sta se strinjala, da je tako rekoč vsa infrastruktura iz sedemdesetih let prejšnjega stoletja, a obstaja velik potencial za prihodnost, ki ga ponuja iranska narava – za t. i. off road smučišča. Potencial je tu zagotovo neverjeten, sta prepričana.

jo, vozi najdaljša gondola na svetu. Od spodnje postaje do smučišča se voziš kar eno uro.« Skupina je spala ob spodnji postaji gondole, smučali so jim hranili na vrhu smučišča, v prostorih smučarske šole. Z gondolo so se

niso opazili. »Bogati Iranci imajo praktično vsak svoje učitelja smučanja, večina mladine deska na snegu in ob pogledu samo nanje bi si lahko mislil, da smučaš nekje v Franciji ali Italiji,« nam je še zaupal Govekar.

Kljub zastareli infrastrukturi na smučišču ni manjkalo ljubiteljev belih strmin. Res pa drugih tujcev slovenska skupina ni opazila. / Foto: osebni arhiv

Srečen razplet grozeče drame ..., 45. del

JANEZ KUNŠIČ

Tisti trenutek je že v vežo vdrla gruča Nemcev z orožjem, usmerjenim naravnost v očeta. Zahtevali so od njega, naj jim pokaže, kje sta v hiši skrita dva »bandita«. Zaman jim je zatrjeval, da je v hiši samo trojica ljudi, oče, mati in hči, natančno tisti, ki so vpisani na nemškem uradnem seznamu, pritrjenem na notranji strani vežnih vrat (Haustrate). Grozili so, da bodo vso trojico postrelili, hišo

pa zažgali, če jim ne pokaže »banditov«, za katera dobro vedo, da sta v hiši ... Oče je vztrajal pri svojem in, kot je iz prejšnjega razvidno, niti ni lagal ... Ko v tem niso uspeli, so se vojaki raztepli po hiši. Preiskali so sleherni kotiček, vsako omaro, posteljo, peč itd. Seveda niso našli nikogar. Domači, ki so ves čas morali tiho stati v kotu pred stražarjem, ki je v rokah imel vanje namerjeno orožje, so po vsem tem že tiho upali, da je najhuje minilo. Pa se je vse

samo preselilo iz hiše v zraven stoječi hlev. Spremljajoči pes je nenehno surovo bevsal, posebno še tam, kjer sta se brata povzpela v svoje skrivališče. Vojaki so tudi tam preiskali sleherni kotiček, premetali vse seno, slamo, steljo. Celov drvarnici in pod svinjakom so iskali nekakšen bunker. Le v resnično skrivališče se k sreči ni zazrl nihče ... Po tem, ko so še ponovno terorizirali domače, so vojaki končno odšli. Kaj je v skoro dve uri trajajoči preiskavi občutila

peterica naših, to je s pisano besedo nemogoče prikazati. To prav vedo samo oni, ki so to morali preživeti ... Čeprav so vojaki odšli, pa se naši še vedno niso čutili varne. Kdove, če ni kje v bližini ostala skrita straža, ki samo čaka, da bi »bandita« prišla iz svojega skrivališča. Zato sta brata ostala še ves dan v svoji luknji, tudi nihče od domačih se jima ni skušal približati. Šele v naslednji noči, ko ves dan ni bilo opaziti nič sumljivega, sta se brata na hitro poslovila.

Domači so jima na pot dali skromno okrepčilo, saj česa večjega tudi sami niso premogli. Po skritih stezah sta zapuščala dom, boječ se, da bi še kje mogla biti sovražna zaseda. Tudi domači so še dolgo tiho poslušali v noč, če bi morda v tisti smeri kaj zaropotalo. Pa so te skrbi bile odveč, brata sta se srečno vrnila v svoji enoti. Podobnega obiska si pač nista želela in ne poskušala nikoli več. Tudi oni doma so s tistim dnevom postali še previdnejši. Nobenega dvoma

ni, da je primeru botrovala izdaja. Kdo pa naj bi bil izdajalec, je vse doslej ostala skrivnost. Tedaj so pač bile nekatere govornice in sumničjenja, vendar je to veliko premalo. Saj vemo, da je bilo veliko primerov sumničjenja in tožarjenja brez dokazov vzrok tolikim krivičnim sodbam in obsodbam ... Bog, ki smo mu dolžni zahvalo za tako srečen razplet usodne drame, pa naj krivcu odpusti njegov del krivde.

(Konec)

UTRINKI IZ MOJIH DNI

Poletna romanca iz Dalmacije

V kranjski Galeriji Planika je bila na ogled enodnevna razstava fotografa Simona Krejana.

SAMO LESJAK

Kranj – Simon Krejan je mojster fotografije pri Fotografski zvezi Slovenije, nosilec naziva EFIAP pri Mednarodni zvezi za fotografsko umetnost in predsednik umetniškega sveta Fotografskega društva Janez Puhar iz Kranja. Za svoja najboljša dela na fotografskih saloni doma in v tujini je prejel številna, tudi najvišja priznanja.

Fotografije za tokratno razstavo, ki jo je pripravil

priznani fotograf Boštjan Gunčar, je nastajala lani pozno pomladi na slikovitih dalmatinskih obalah. Mešanje edinstvenega vonja morja, travniških rastlin in rdeče obarvane prsti je podobam dodalo svojo intonacijo. Avtor se je odločil za bližinsko fotografijo z uporabo makro objektiv ter barvite motive, ki gledalca popeljejo v prijetno oazo prihajajočega poletja, ki bo Simonu Krejanu znova nudilo sveže ustvarjalne izzive.

Podobe jutranjega maestra: Simon Krejan

/ Foto: arhiv organizatorja (Boštjan Gunčar)

Večer z Andrejem Šifrerjem na Brdu

ALENKA BRUN

Kranj – Ob praznovanju 70. jubileja Andreja Šifrerja se je rodila ideja, da ga Glasbena šola Kranj povabi k sodelovanju in na ta način tudi mladim generacijam njegovo glasbo vtisne v trajen spomin. Že lani so tako naročili inštrumentalne in orkestralne aranžmaje Šifrerjevih del in nato – ker je skladatelj Peter Tovornik poleg simfoničnega orkestra vključil tudi pevski zbor – so k sodelovanju povabili še zborovske pevce Gimnazije Kranj. Torej koncert ni poseben le v tem, da bo gost koncertnega večera večno mladi Andrej Šifrer, temveč da sta glasbene moči združili tudi Glasbena šola Kranj in Gimnazija Kranj. Tako bodo na

koncertu, ki so ga naslovlili Večer z Andrejem Šifrerjem – Za prijatelje nastopili učenci Glasbene šole Kranj, dekliški in fantovski pevski zbor Gimnazije Kranj ter seveda Andrej Šifrer. Koncert bo v sredo, 10. maja, ob 17. uri in ob 19.30, gostila pa ga bo dvorana Grandis Kongresnega centra Brdo. Vstopnice za koncert so v prodaji od danes, 3. maja, na Zavodu za turizem in kulturo Kranj v Kranjski hiši na Glavnem trgu v Kranju. Organizatorji koncerta so prepričani, da bo koncert navdušil, dodajajo pa, da bo imel dirigentsko paličico večera v rokah Tomaž Kukovič, omenjeni dekliški in fantovski pevski zbor pa bosta nastopila pod vodstvom Erika Šmida in Ane Bec.

Konec tedna Pomladni koncert Mestnega pihalnega orkestra Škofja Loka

Škofja Loka – V soboto, 6. maja 2023, Mestni pihalni orkester Škofja Loka vabi na Pomladni koncert. Zgodil se bo ob 20. uri na Trgu pod gradom. V primeru dežja bo koncert v Sokolskem domu Škofja Loka.

Izpovedi samote

»Pod streho si me vzel in mi ponudil svoje domovanje ...« se začne pesem Braneta Zadnika, župnika, ki je svoje življenje sklenil na Jezerskem. Pesem ima naslov Njemu in je objavljena v pesniški zbirki Izpovedi samote, ki je posthumno izšla s pomočjo njegovih prijateljev.

ALENKA BRUN

Jezerško – Pokojni Brane Zadnik je sicer že sam razmišljal o tem, da bi pesmi objavil, a ga je smrt prehitela. O tem in še marsičem so na predstavitvi pesniške zbirke pripovedovali tisti, ki so Zadnika dobro poznali, njegovi prijatelji in ustvarjalci knjižice Izpovedi samote. Predstavitev zbirke je gostila župnijska cerkev sv. Ožbolta na Jezerskem. Likovno je knjigo opremil akademski slikar Leon Zakrajšek, ki je bil tudi prisoten. Po krajsi maši na prvo aprilsko soboto so se namreč tudi tako spomnili pokojnega župnika in počastili njegov spomin. V nadaljevanju je dogodek moderirala Monika Tavčar. Z neverjetno milino je prisotnim prebrala nekaj pesmi iz zbirke, poleg govorcev pa je občinstvo izjemno ganil spremljajoči glasbeni program: nastopila sta flavtistka Anja Burnik, ki prihaja iz znane glasbene družine, in tenorist Janez Triler, tudi član Slovenskega okteta. Oba sta dobro poznala Braneta Zadnika. Za glasbeni uvod v dogodek je poskrbel še domači cerkveni pevski zbor.

»Pesem je spočeto hrepenenje. Je spomin, a na tre-

Tone Partljič ni skrival navdušenja nad posthumno izdano zbirko pesmi Izpovedi samote Braneta Zadnika. / Foto: Alenka Brun

naj bi bil pravzaprav glavni pobudnik za to, da so Zadnikove pesmi ugledale luč sveta, čeprav so zaradi Juhantove skromnosti ob predstavitvi zbirke pobudo bolj podarili drugi in se mu tako tudi zahvalili zanj.

Pustil je globoko sled

Nekaj besed so zbirki in pokojnemu župniku namenili tudi nekateri v zbirki navedeni člani umetniškega odbora ter tisti, ki so poskrbeli za spremna besedila – med njimi Marko Arnež,

pesmi, izvedeli, ko so pred dobrim letom in pol imeli misijon. Dodal je, da verjame, da se bodo ljudje pokojnega župnika spominjali tudi s pomočjo zbirke njegovih pesmi. »Ko sem premišljeval o njegovi duhovni zapuščini, sem se spomnil, da smo na Jezerskem nekoč že imeli župnika, ki je bil tudi pesnik – Joža Vovka, ki je na Jezerskem ravno tako pustil zelo globoke sledi. Naša generacija je pred težko nalogo, da tako kot so naši starši nam prenesli, kdo je bil Joža Vovk za Jezerjane, za to dolino, skušamo z enakim žarom to, kar je bil Brane Zad-

Akademski slikar in grafik Leon Zakrajšek, ki je poskrbel za likovno podobo zbirke, je pesnika spoznal pred 45 leti, ko je bil sam še srednješolec in ministrant. »Prosim, da nekaj narediš za tole mojo knjigo. Samo nič abstraktnega, modernega, ne bizantinske umetnosti, nekaj posebnega – in mi pošlji in bom videl, ali bom zadovoljen ali ne,« je ob predstavitvi zbirke začel svojo pripoved o tem, kako ga je Zadnik povabil k sodelovanju pri zbirki. Zakrajšek se je zamislil, in ker se mu je zdel pokojni renesančni človek, se je odločil, da bo nare-

Janez Triler je s pesmijo in zvoki, ki jih je privabljal iz harmonike, v prisotnih vzbudil še močnejša čustva.

/ Foto: Alenka Brun

nutke vseeno postane hrepenenje, ustvarjeno, da preseže čas. Minljivost je naša usoda, a to odhajanje poraja bolečino. Zato je ta zbirka ne le ohranjanje spomina, ampak sestop v svet, ki preko bežnih zaznav budi in krepi vero v smiselnost iskanj, ki smo se jih dotaknili s srcem, ljubeznijo, z notranjim namenom za dobro, resnično in lepo,« začne svoj uvod v zbirki Pavle Juhant, pesnikov dober prijatelj, ki

že omenjeni Pavle Juhant in Tone Partljič, na kratko je spregovoril tudi Leon Zakrajšek, za uvod pa je vse pozdravil župan Občine Jezerško Andrej Karničar. Omenil je praznino, ki je ostala za pokojnim župnikom, ki je Jezerjanom izjemno prirasel k srcu. Zahvalil se je vsem, ki so na kakršnikoli način sodelovali pri izdaji njegovih pesmi. Povedal pa je tudi, da so na Jezerskem o tem, da Brane Zadnik piše

Brane Zadnik, duhovnik ljubljanske nadškofije, je bil rojen 25. julija 1954 na Kaplanovem v župniji Velike Lašče. Mašniško posvečenje je prejel 29. julija 1980 v Ljubljani. Na Jezerskem je služboval zadnja tri leta, umrl pa je v noči s 23. na 24. december lani.

nik, prenesti na naslednje generacije,« je še povedal.

O tem, da si je vedno in povsod vzel čas za sočloveka, mu prislunil, stopil naproti in pomagal, če je bilo v njegovi moči, je na dogodku spregovoril tudi Marko Arnež. »Izdaja te pesniške zbirke je od prijateljev za prijatelje. Za Braneta Zadnika. Še posebno od Pavleta, s katerim je prijateljaval skoraj štirideset let, narazdružno zadnjih nekaj let na Jezerskem; od Tone-ta, s katerim sta razpravljala o (njegovi) poeziji, in Lona, v katerem je prepoznal sorodno umetniško dušo in ga zato tudi povabil k izdaji svojih pesmi. Nekaj pa nas je tudi takih, ki izpolnjujemo svojo obljubo pesniku, da njegove pesmi ne bodo obležale v predalu pisalne mize.«

dil nekaj perorisb. Poslal mu jih je in Zadnik je bil nad vidnim navdušen, a na žalost je vmes posegla smrt, tako da se nista več videla. Likovna dela so objavljena v zbirki kot lavirane oziroma s čopičem oplemenitene risbe.

Tone Partljič, vsestranski slovenski literarni ustvarjalec in tudi pesnikov prijatelj, pa je med drugim v zbirki zapisal, da je bilo branje njegovih nekaj deset pesmi zanj nostalgičen izziv in neke vrste razveseljiv dogodek oziroma da je po svoje praznično in nostalgično brati tako nepričakovano iskreno liriko v času modernizmov in postmodernizmov. »Drznem pa si tudi izjaviti, da je knjiga sijajna.« Po njegovem mnenju ena lepših, kar jih je videl, je bil jasen na dogodku ob predstavitvi zbirke Izpovedi samote Braneta Zadnika.

Kolesarski dan dobro uspel

► 1. stran

Kolesarski klub Kranj je na sobotni dirki dobil tudi državnega prvaka, v kategoriji dečkov A je slavil Rok Bajželj.

»Sicer je bil današnji Kolesarski dan prva letošnja prireditev v organizaciji KK Kranj, sledita še dve, in sicer imamo konec maja predviden Scottov kolesarski dan – najbolj družinski dan na Gorenjskem, 22. in 23. julija pa sledi 55. dirka za Veliko nagrado Kranja,« je pojasnila Maša Zevnik. Sicer je KK Kranj na Trsteniku dirko organiziral dolga leta, potem je bilo vmes pet let premora, na Mohoričevo pobudo in željo po tem, da se organizirajo dirke za najmlajše licencirane kategorije, pa so se odločili dogodek na Trsteniku obnoviti, a so ga ločili na dva dela: eden je bil tekmovalne narave, drugi pa družabno obarvan. »Najmlajši udeleženci so igrali družabne igre, se vozili po velikem toboganu, si dali poslikati obraz, prišel je tudi škrat Kranček.« Zevnikova je še povedala, da so z obiskom zelo zadovoljni, tudi vreme jim je bilo naklonjeno in da upa, da bodo tudi naslednji letošnji dogodki dobro obiskani.

Lepo vreme in dobra družba sta poskrbela za nasmehe na obrazih / Foto: Primož Pičulin

Mini festival kolesarstva

»Mislim, da smo se vsi imeli super, se mi zdi, da smo pripravili pravi mini festival kolesarstva,« je na Trsteniku ob čudoviti kulisi razmišljala kolesarski as Matej Mohorič. »Pomembno se mi zdi, da se mladi, ki so tu, navdušijo nad kolesarjenjem kot načinom življenja, tudi če ne bodo vsi profesionalni kolesarji. Nekateri od

njih pa zagotovo bodo. Menim pa, da bodo vsi živeli s kolesarskih duhom in ga širili dalje v družbo. Prav je, da se ozavešča o varnosti na cesti in da se gradi kolesarska infrastruktura. Kolesarjenje je eden od osnovnih načinov preživljanja prostega časa, tako da se mi zdi pomembno, da to tudi na današnjem dogodku poudarjamo. Se imamo pa vsi fino:

najmlajši se igrajo, starejši dirkajo, tako da je za vsakogar nekaj.« Pa se Mohorič iz svojega otroštva spominja tovrstnih dogodkov, ki bi razširjali kolesarski duh v družbi? »Bili so, ampak ne v takih razsežnostih, se mi zdi, da se je vse dvignilo na še višjo raven. Se mi pa zdi, da je mladim vseč, da kolesarim z njimi, saj imajo sanje, da bi uspeli, tako kot sem uspel jaz.«

Košir junija znova med vratca

Deskar na snegu Žan Košir po marčevskem zaključku svetovnega pokala ne miruje. Dobre spomladanske razmere je izkoristil za testiranje opreme, uspešno je nastopil na državnem prvenstvu, še pred poletjem pa se vrača na sneg.

DAMIJAN RIFL

Tržič – V letošnji sezoni je Žan Košir, prejšnji mesec je dopolnil 39 let, kot edini izmed Slovencev nastopil na vseh tekmah svetovnega pokala v alpskih disciplinah.

Na posamičnih mu je šestkrat uspel preboj v finale elitne šestnajsterice. Najvišje, na četrtem mestu, je bil na zadnjem paralelnem veleslalomu pred novoletnim premorom v italijanski Cortini d'Ampezzo, načrtovani preboj na zmagovalni oder pa mu v tem koledarskem letu na tekmah najvišjega ranga nato ni uspel. Edini slovenski finalist v obeh posamičnih disciplinah na februarjskem svetovnem prvenstvu v Gruziji je s tako zelenih stopničk navijačem letos pomahal šele na aprilskem državnem prvenstvu na Krvavcu, ki ga je organiziral njegov Klub deskanja Zakon iz Tržiča. »V sodelovanju z RTC Krvavec, Smučarskim klubom Triglav ter številnimi prostovoljci smo pripravili – tako udeleženci – lepi mednarodni tekmi ob zaključku tekmovalne sezone. Vsekakor bomo dogodek, poimenovali smo ga Zakon Eliminator, organizirali tudi v prihodnje. Idej nam ne manjka, morda z nekaj zanimivimi novostmi presenetimo in domače deskarstvo dogajanje popestrimo že

Žan Košir ta hip še ne razmišlja o morju in počitku. / Foto: Gorazd Kavčič

naslednje leto,« napoveduje na domačem prvenstvu dvakrat srebrni Tržičan. Da pa bi se v naslednji sezoni na stopničke vrnil tudi v svetovnem pokalu (doslej jih je zbral že 21, od tega šest zmag), je na snegu ostal in ostaja aktiven tudi pred poletjem. »Po sezoni svetovnega pokala sem se posvetil testiranju desk na Rogli, nadaljeval sem na Krvavcu. Tudi na državnem prvenstvu sem prijetno združil s koristnim. Testiranje opreme je namreč nikoli dokončana zgodba. Ta hip še ne razmišljam o dopustu,« nam je povedal izkušeni deskar.

Če bo šlo vse po načrtu, bo junija z ekipo češke olimpijske prvakinje Ester Ledecke, opravil nov sklop snežnih treningov.

Pritekel si je drugo mesto

Nedavno je Jezerjan Andrej Tepina teklen na ultramaratonu od Milana do Sanrema oziroma UMS (Ultra Milano–Sanremo). Sodeloval je prvič, pritekel pa si je izjemno drugo mesto.

ALENKA BRUN

Jezersko – UMS je najdaljša cestna ultramaratonska tekaška preizkušnja v Evropi. Od starta do cilja je 281,7 kilometra, 52 ur pa je dovoljeni limit za prihod v cilj.

Andrej Tepina že od septembra lani zelo dobro sodeluje s trenerko Barbaro Jolič. »V oktobru sem začel priprave na državno prvenstvo na sto kilometrov ob Mrzli reki v Ajdovščini. Izpeljali naj bi ga v lanskem decembru, a so ga zaradi poplavljenega proge prestavili na letošnji januar, potem pa je zaradi premočne burje odpadlo. To je bilo izhodišče, ki sem ga nadgradil z daljšimi in različno hitrimi teki v februarju in marcu po Gorenjski.« V začetku marca pa se je pridružil Triatlon klubu Inles Riko Ribnica na pripravah v Medulinu, kjer so skupaj s še nekaterimi člani Atletskega kluba Ultramaraton Slovenija (AKUS) opravili treninge.

Andrej Tepina / Foto: Primož Šenk

Sicer na UMS ni bil edini Slovenec, tekla je tudi Špela Šavs iz Preddvora, ki pa je zaradi želodčnih težav žal morala odstopiti. Vmes je

Tepina kar nekaj časa vodil. »Približno od 80. do 230. kilometra. Nekoliko me je presenetilo predvsem zgodnje vodstvo, a se s tem nisem

veliko ukvarjal, teklen sem svojo tekmo.« Skozi cilj je na koncu pritekel drugi. Pravi, da o stopničkah pred tekmo ni prav veliko razmišljal. »Videl sem sicer listo prisotnih, a je nisem posebno pozorno pregledoval, da bi videl, kaj je kdo že pretekel. Sem pa glede na čas, ki sem ga predvideval – okrog 35 ur, kakšne tri ure več ali manj – in glede na pretekle rezultate opazil, da bi bilo to mogoče.« Na koncu je UMS že tretjič osvojil Italijan Antonio Di Manno s časom 32 ur in 36 minut, Tepina pa je za pretečeno pot potreboval 34 ur in deset minut.

Naslednji tek, ki se ga že izjemno veseli, bo septembrski grški Špartatlon. »To je cestni tek iz Aten v Šparto, ki je dolg 246 kilometrov, preteči pa ga je treba v malo več kot 36 urah. Sicer je nekaj kilometrov krajši od UMS, a bo zagotovo to težja preizkušnja – predvsem zaradi zelo verjetnih visokih temperatur in nekaj več klancev,« še pojasni.

Kranjčanke košarkarske podprvakinje

Kranj – Končana je sezona prve slovenske košarkarske lige za ženske. Celjanke so prepričljivo devetnajsti prišle do naslova državnih prvakinja, podprvakinje so Kranjčanke. Finale med Cinkarno Celje in Triglavom je bil končan po treh tekmah. Vse tri so dobile Štajerke – zadnjo v petek doma z 72 : 52. Domačinke so bile boljše v vseh segmentih igre, Kranjčanke pa so zmage stali predvsem izgubljene žoge, slabo izvajanje prostih metov in skoki v napadu. Košarkarji ECE Triglav Kranj so zelo uspešno začeli finale v drugi slovenski košarkarski ligi. V soboto so ekipo Ježice na prvi tekmi pred domačimi gledalci premagali s 66 : 58. Druga tekma bo danes v domači dvorani Ježičanov. Igra se na dve zmagi, kar pomeni, da imajo Kranjčani že danes priložnost osvojiti naslov zmagovalcev druge lige in se veseliti vnovične uvrstitve med prvolišaše.

Nogometaši Radomelj gostijo Olimpijo

Kranj – Nogometaši Domžal so v 33. krogu Prve lige Telemach doma igrali neodločeno z Gorico (1 : 1), Kalcer Radomlje pa je na gostovanju pri Taboru zmagal z 1 : 2. Radomljani bodo v 34. krogu danes ob 17.30 v Športnem parku Domžale gostili Olimpijo, Domžale 4. maja odhajajo na gostovanje v Koper. Drugoligaši so odigrali tekme 27. kroga. Triglav Kranj je gostil ekipo Kety Emmi Bistrica in izgubil z 2 : 3, Roltek Dob pa je poraz doživel pri Aluminiju (3 : 1). Kranjčani danes igrajo v Beltincih, Roltek Dob jutri gosti Brinje Grosuplje (ob 17. uri).

PLANINSKI IZLET: POŠTAK (1425 M N. M.)

So med nami nezemljani?

Tokrat bomo obiskali najjužnejši vrh pogorja Plješivica, ki leži na stičišču območij Lika, Dalmacija in Bosna na Hrvaškem, v obalnem zaledju. Neopazen vrh je izjemno zanimiv in vreden obiska.

JELENA JUSTIN

Približuje se poletje, ko bo večina ljudi odšla na morje. Nekateri dopust preživljajo aktivno in nesejo s seboj na morje opremo za kolesarjenje, supanje, planinarjenje itd. Danes vam bom predstavila vrh, ki leži na meji med Liko, Dalmacijo in Bosno, najbolje pa ga vidimo s ceste Gračac–Knin. Področje je redko naseljeno, ogromno je porušenih hiš. Tukaj je divjala vojna vihra v 90. letih 20. stoletja. Izhodišče za vzpon je železniška

postaja v vasi Otrič, kar je malce strašljivo, saj je vasica povsem nenaseljena. Avtocesto A1 zapustimo na izvozu Sveti Rok, kjer nadaljujemo proti Gračcu, tam pa levo in v krožišču v smeri Cerovačke jame. Peljemo mimo odcepa, prispemo v vas Otrič, kjer na železniški postaji z imenom Zrmanja parkiramo.

Z železniške postaje se spustimo do podhoda pod železniško progo, nadaljujemo skozi podhod in naprej po kolovozu. Pozorni bodimo na markacije. Pri

nekakšni visoki ograji pot zavije desno, pa spet sledi kolovozu, nato pa zavije na ozko planinsko pot in se začne zlagoma vzpenjati. Prideemo do bližine vetrnic. Nekako v pol ure zapustimo gozdiček in preidemo na širna travnata pobočja, kjer so nam v orientacijsko pomoč rdeče-beli količki. Pot se res zlagoma vzpenja. Ko se približujemo vznožju vršnega dela Poštaka, se desno odcepi stezica do t. i. Marsovca. Ta del vzpona na Poštak je tudi med planinci najbolj znan in marsikdo gre le do

sem. Področje je znano po zanimivih sklanih skulpturah, ki jih je ustvaril veter. Tukaj na dan privre vsa človeška domišljija. Skulpture stojijo približno dvesto višinskih metrov pod vrhom. Geološka znanost pojave razlaga s t. i. eolsko erozijo, kar pomeni sposobnost vetra, da oblikuje zemeljsko površino. Neurje je namreč peskalo kamen, ki je odnesel dolomitski pesek oz. kamen, ostali pa so trdi deli kamenine. Pojav nosi ime po grškem bogu vetrov Eolu.

To področje je spomladi in poleti polno zanimivega travniškega cvetja. Od tod dalje se pot začne strmeje vzpenjati. Sledi krajši pas gozda, ob katerem nas spremljajo zanimive skalnate scene. Pot skozi gozd nas pripelje na jugozahodna pobočja, ki jih nekaj časa prečimo. Markirana pot zavije levo in se strmo vzpne po kamnitem svetu do vrha Poštaka, kjer je tudi vpisna skrinjica. Travnati vrh, ki se dviga nad zahodnimi prepadnimi stenami, nam s svojimi 1425 metri ponudi lep razgled po Liki, Dalmaciji, Crnopcu, Velebitu, Dinari, Plješivici. Poštak nekateri imenujejo tudi Kečina kosa.

Monolitna skulptura »nezemljana« na pobočju Poštaka

/ Foto: Jelena Justin

Za letošnjo veliko noč je bil vrh Poštaka v snegu. / Foto: Jelena Justin

Z vrha sestopimo po poti vzpona. To je tudi edina markirana pot, ki vodi do vrha. Naj ob koncu povem še, da lahko v tem koncu kdaj vreme »prijetno« preseneti. Letos, v času velike noči, ko je na obali sicer pihal rahel veter,

je tu gori snežilo in mraz je bil temu primeren. Ampak kljub temu je bilo odlično!

Nadmorska višina: 1425 m
Višinska razlika: 800 m
Trajanje: 4 ure
Zahtevnost: ★★★★★

Nezahtevno, travnato pobočje / Foto: Jelena Justin

S kolesom po Goričkem, 6. del

GREGA FLAJNIK

Zadnji del poti je bil vsaj zame najbolj stresen. Razlog so bile slabo urejene poti iz Šentilja proti Mariboru. Takoj po prečkanju meje pri Šentilju je kolesarska steza za nekaj časa izginila. Sicer smo se res vozili po široki cesti, ki so jo razširili za potrebe carine na mejnem prehodu med Avstrijo in Slovenijo, tako da smo se lahko umaknili prometu, a pričakoval bi, da vsaj označijo del cestišča, ki je rezerviran za kolesarje. Držali smo se skrajne desne, malo zašli s poti in na koncu le srečno našli izvoz na stransko cesto proti naselju Štrihovec. Nato sta sledila kratek vzpon ter spust pod avtocesto. Prijetna vožnja po stranski cesti mimo vasi Zgornje in Spodnje Dobrenje je prehitro minila. Od tu smo se peljali pod avtocestnim križem in mimo vasi Dolnja Počehova kolesarili proti Mariboru. Bliže smo bili

Bliže smo bili Mariboru, slabše so bile vzdrževane kolesarske poti. / Foto: Grega Flajnik

središču mesta, slabše so bile kolesarske steze označene in vzdrževane. Na nekem krajšem spustu so korenine dvignile asfalt, tako da so nastale velike grbine. Zelo nevaren odsek sploh ni bil označen in prav presenečen sem, da tega mariborski

urejevalci cestišča ne morejo popraviti ali pa vsaj označiti. Tudi mi smo imeli smolo, saj je ena od naših kolesarskih padla. Na srečo se je dobro ujela in ni bilo hujšega. To je bil sploh edini padec na našem tokratnem potovanju. Po krajšem premoru in

počitku smo pot nadaljevali po Šentiljski cesti, ki je imela sicer označen del cestišča za kolesarje, a je bilo na stezi veliko peska. Še eno negativno presenečenje torej. Čim prej sem želel zaviti z glavne ceste in sem zapeljal v naselje. Tu sicer pot ni bila vrisana, a zdelo se mi je, da nekakšna povezava že mora biti, saj smo bili čisto blizu Treh ribnikov pod mariborskim hribom Piramida, kjer smo bili dogovorjeni z Janezom. Pot se je nenadoma končala in nadaljevala s stopniščem, kar pa nas ni ustavilo. Stopili smo s koles in jih zadnji del poti nesli po stopnicah. Pri Treh ribnikih je Janez našel lep prostor za malico in kolesarski del naše avanture se je končal. Po malici smo naložili kolesa na prikolico in večina se nas je skozi park, imenovan Promenada, kar peš odpravila do železniške postaje. Tako smo končali še en lep izlet po Štajerskem in Goričkem. Zagotovo se bomo še vrnil.

GLASOVA KOLESARJENJA

Obvezni postanek na vrhu hriba / Foto: Grega Flajnik

Zadnji del poti smo kolesa nesli po stopnicah. / Foto: Grega Flajnik

Mora država kmetom res vse predpisati

»Mar kmetje res ne znamo več sami kmetovati in nam mora država vse predpisovati in nam postavljati omejitve?« se je na protestu kmetov spraševal kmet Martin Križnar iz Kranja.

CVETO ZAPLOTNIK

Ljubljana – Sindikat kmetov Slovenije je s podporo kmetijsko-gozdarske zbornice, zveze podeželske mladine, zadružne zveze in zveze kmetič prejšnji torek – s simbolnim začetkom pet

skrbimo za živali.« Martin Gorjanc iz Voklega je dejal, da kmetje protestirajo tudi proti temu, da so njihovi pridelki slabo plačani, potrošniki pa jih morajo v trgovinah drago plačati. Martin Križnar iz Kranja ugotavlja, da je kmetijska politika

odločanjem in s slepim prikimavanjem zahtevam iz bruseljskih pisarn slovenskemu kmetu odvzema delovno mesto in njegovi družini socialno varnost, slovenski naravi njenega skrbnika in slovenskim državljanom našo dobro do-

Anja Mager, predsednica Zveze slovenske podeželske mladine, je ugotavljala, da bodo mladi kmalu na točki, ko se bo treba odločiti, ali vztrajati na kmetiji ali nehati in iskati svojo poslovno priložnost izven kmetijstva. »Zahtevamo dostojne pogo-

Gorenjski kmetje so se na poti v Ljubljano s traktorji ustavili v bližini golfskega igrišča v Smledniku. / Foto: Primož Pičulin

čez dvanajsto – pred parlamentom v Ljubljani pripravil nov protestni shod. Udeležilo se ga je več tisoč kmetov, okoli tisoč petsto jih je bilo s traktorji, od tega se jih je približno tristo pripeljalo iz gorenjske smeri. Velika skupina gorenjskih kmetov se je na poti v Ljubljano ustavila v Smledniku, tam smo nekatere tudi vprašali, zakaj odhajajo na protest. Žan Janhar iz Hraš pri Smledniku je dejal, da se je v kmetijstvu nabralo že toliko problemov, da so kmetje enkrat morali reči: dovolj je. »Država bi po eni strani rada boljše samooskrbo s hrano, po drugi strani pa nam postavlja vedno nove omejitve in nam zvišuje prispevke. Pavel Bohinc iz Praš je v luči predlaganih sprememb zakona o zaščiti živali ugotavljal: »Kmetje ne moremo pristati na to, da bi pooblaščenca s 40-urnim tečajem hodili po naših kmetijah in nas kontrolirali, kako

katastrofalna in kaže na to, kot da kmetje ne znajo več sami kmetovati in jim mora država vse predpisovati in jim postavljati omejitve. Administracije je po njegovem mnenju preveč.

Okoljske omejitve, davčna bremena ...

Na protestu na Trgu republike v Ljubljani, kjer so vihrale številne slovenske zastave in transparenti z različnimi napisi, so zbrane nagovorili organizatorji in podporniki protesta ter nekateri kmetje in čebelarji. Predsednik sindikata kmetov Anton Medved je izdvojil glavne probleme, ki jih občutijo kmetje – okoljske omejitve, davčna bremena, nerazumen zakonodaja. Bil je kritičen: »Največja ovira so naši okoljski uradniki, ki pometujejo iz pisarn.«

»Zakaj protest? Zato, ker slovenski uradniki z netransparentnim in samovoljnim

mačo hrano,« je dejal Borut Florjančič, predsednik Združenja zveze Slovenije, in dodal, da je Slovenija edina v Evropski uniji uvedla prisilen režim Natura 2000, ki na kmetijskih zemljiščih in družinskih kmetijah onemogoča pridelavo hrane.

»Dovolite nam delati«

»Z rastlinami in živalmi ravnamo odgovorno, zato ne pristajamo na to, da bi nas nadzorovali laiki, ki mislijo, da lahko na kratkih tečajih ali celo brez njih pridobijo dovolj znanja za inšpektorje,« je dejala predsednica zveze kmetič Irena Ule in dodala: »Dovolite nam delati in pustite nas živeti. Mladi vidijo v sedanjem sistemu vse manj možnosti za dostojno in človeka vredno življenje. Kot babica, žena in mati jih popolnoma razumem.«

»Pri šahu po navadi najprej žrtvujejo kmeta, a le kmet je tisti, ki lahko zamenja kraljico,« je vlogo kmetov slikovito opisal predsednik kmetijsko-gozdarske zbornice Roman Žvegljč in se zavzel za to, da država pri pripravi zakonov in uredb vključi stroko in kmete. »Pridelava hrane mora biti nacionalni interes,« je dejal in poudaril, da je slovensko kmetijstvo s svojimi majhnimi kmetijami okoljsko najbolj prijazno v Evropski uniji in da so kmetje z umnim kmetovanjem in upoštevanjem strokovnih nasvetov ohranili tudi pitno vodo.

je za kmetovanje in naše življenje,« je dejala in dodala: »Nismo neumni, da bi postali hlapci na svoji zemlji.«

Škodljiva politika zaščite zveri

Hribovski kmet Stane Bergant iz Kokre je opozoril na ignoranco politike pri širje-

Med govorniki na protestu je bil tudi hribovski kmet Stane Bergant iz Kokre. / Foto: Primož Pičulin

nju medveda in volka po Sloveniji. Kot je dejal, naj država takoj spremeni škodljivo politiko zaščite in širjenja zveri, območje jugovzhodne Slovenije opredeli kot osrednje naravno območje razširjenosti zveri in kot lastnica zveri izvede vse preventivne ukrepe za zaščito tuje lastnine in oškodovancem pri napadih na živali povrne tudi nematerialno škodo. Vprašal se je tudi, kako da glasnim »kavč zaščitnikom« živali, ki bi hodili po hlevih, ni mar za trpljenje živali, ki po napadih zveri vlečejo za sabo čreva in umirajo v strašnih mukah.

Slavila ekipa iz Velikih Lašč

V Šenčurju so letos gostili 51. državni kviz Mladi in kmetijstvo, na katerem je zmagala ekipa Društva podeželske mladine (DPM) Velike Lašče.

MAŠA LIKOSAR

Šenčur – Prireditev tradicionalno organizirata Kmetijsko-gozdarska zbornica Slovenije in Zveza slovenske podeželske mladine (ZSPM) v sodelovanju z društvom, ki je v preteklem letu zmagalo na kvizu. Lani so slavili mladi iz Društva

Jana Žibera, Anton Zavodnik, dr. Peter Dolničar in Jože Očko, pomerile v znanju o krompirju, pašništvu, mladih kmetih in 30-letnici ZSPM. Še pred tem so zbrane v šenčurski športni dvorani pozdravili šenčurski podžupan Aleš Perič Močnik, novozvoljeni predsednik DKTPM Rok Roblek, direktor KGZS

Najboljši pražen krompir so po mnenju ocenjevalcev pripravili člani ekipe Smo se kur bal Ela Štirn, Hana Brce in Matija Slemc. / Foto: Tina Dokl

kranjske in tržiške podeželske mladine (DKTPM), zato je letos tekmovanje potekalo na Gorenjskem, in sicer v Športni dvorani Šenčur.

V konkurenci enajstih ekip so največ znanja izkazale Katja Indihar, Nika Petrič in Tinkara Perhaj iz DPM Velike Lašče. Pokal za drugo mesto si je prislužila ekipa DPM Mislinjske doline, tretji pa so bili mladi iz DPM Suha krajina. Gorenjsko sta zastopali dve ekipi. Poleg zmagovalcev lanskega državnega kviza Gašperja Šinka, Jakoba Rakovca in Jerneja Poklukarja, ki so letos osvojili sedmo mesto, še člani ekipe DPM Zgornjesavske doline Jure Soklič, Grega Avsenek in Maja Poklukar, ki so zmagali na regijskem tekmovanju v Gorjah, na državnem kvizu pa so bili osmi.

Ekipa se je pod budnim očesom strokovne komisije, ki so jo sestavljali Eva Kutnar,

– Zavoda Kranj Mitja Kadoič, Janez Pirc, direktor KGZS, Igor Ahačevič, namestnik direktorice direktorata za kmetijstvo na MKGP, in predsednica ZSPM Anja Mager. Slednja je med drugim dejala, da je letošnji kviz poseben, saj ga organizira isto društvo, ki je lani gostilo in organiziralo državne kmečke igre – kar se v vsej zgodovini kviza in iger še ni zgodilo.

V sklopu prireditve je potekalo tudi tekmovanje v praženju krompirja, na katerem se je pomerilo sedem ekip. Ocenjevalci Martina Kumerdej, Klemen Bobnar in Adrijan Galjot so ocenili pripravljene jedi in presodili, da je pražen krompir najboljši, če je ekipa povezana in izvirna tudi v svoji predstavitvi. Zmagala je ekipa z imenom Smo se kur bal, ki so jo oblikovali Ela Štirn, Hana Brce in Matija Slemc iz cerkljanske občine.

Člani obeh gorenjskih ekip, ki sta se pomerili na 51. državnem kvizu Mladi in kmetijstvo / Foto: Tina Dokl

Med udeleženkami protesta so bile tudi članice pevskega zbora Regine, ki deluje v okviru Društva kmečkih žena Kranj. / Foto: Primož Pičulin

Pomlad na ceste privabi motoriste

MAŠA LIKOSAR

Kranj – Spomladi se po »zimskem spanju« na ceste vrnejo motoristi. Najbolj neučakani sedejo na motor že ob prvih sončnih žarkih, ko razmere na cesti še niso idealne. Kot poudarjajo na policiji, so ceste trenutno še hladne in mokre, ponekod pa je na njih še vedno pesek. Vsem voznikom enoslednih motornih vozil zato svetujejo, naj bodo izjemno previdni, hitrost svoje vožnje pa naj prilagodijo razmeram na cesti. »To velja še zlasti spomladi, na začetku motoristične sezone, ko je asfaltna površina še vedno hladna in ne omogoča optimalne oprijemljivosti pnevmatik, zaradi zime pa je lahko na vozišču veliko udarnih jam in peska od zimskega posipanja,« so poudarili, ob tem pa motoriste pozvali,

naj se zavedajo, da njihove sposobnosti obvladovanja motornega kolesa najverjetneje še niso tako dobre kot ob koncu prejšnje sezone.

Ob začetku nove motoristične sezone jim svetujejo, naj pred vožnjo preverijo zračni tlak v pnevmatikah in jih v prvih kilometrih vožnje primerno ogrejejo. Pri vožnji naj dosledno uporabljajo zaščitno motoristično čelado svetle barve in oblačila s ščitniki ter odsevnik, s čimer bodo poleg varnosti poskrbeli tudi za to, da bodo čim vidnejši. »Naj bo vaša hitrost primerna okoliščinam, da vas bodo drugi pravočasno opazili, vi pa njih,« opozarjajo policisti in med drugim še poudarjajo: »Ne vozite, če ste uživali alkohol, mamila, psihoaktivna zdravila ali ste utrujeni. Sicer to lahko hitro postane vaša zadnja vožnja.«

Največ prehitrih voznikov v naseljih in na avtocestah

MAŠA LIKOSAR

Kranj – Med 17. in 23. aprilom, ko je potekala nacionalna preventivna akcija za umirjanje hitrosti na naših cestah, so slovenski policisti ugotovili kar 4.045 prekrškov hitrosti. Največ prehitrih voznikov je bilo v naseljih, in sicer 2.714, ter na avtocestah in hitrih cestah, kjer so policisti zabeležili 586 prekrškov hitrosti. Med vsemi ugotovljenimi kršitvami so policisti v 388 primerih voznikom izrekli

zgolj opozorilo. Akcijo so izvajali tudi gorenjski policisti, ki so v tem tednu ugotovili 256 prekrškov najvišje dovoljene hitrosti. V naseljih so zabeležili 65 kršitev, zunaj njih 18 in na avtocesti 173. Izdali so 10 glob, 84 plačilnih nalogov in izrekli 20 opozoril. Policisti za 142 voznikov, ki so prekršili najvišjo dovoljeno hitrost na avtocestah ali drugih cestah, še vodijo prekrškovni postopek, ker jih na kraju niso ustavili in jim bodo obvestila o prekršku poslali po pošti.

Na dno bazena potonil otrok

Kamnik – V nedeljo nekaj po 17. uri so bili ljubljanski policisti obveščeni, da je v termah na območju Policijske postaje Kamnik na dno bazena potonil otrok. Po navedbah policije je ena izmed obiskovalk kopališča opazila mlajšo deklico na dnu bazena, jo nemudoma dvignila iz bazena in ji skupaj z drugimi prisotnimi nudila prvo pomoč. Kot so sporočili s Policijske uprave Ljubljana, so otroka z reševalnim vozilom odpeljali v UKC Ljubljana, kjer je ostal na zdravljenju, po njihovih podatkih pa njegovo življenje ni ogroženo. Policisti nadaljujejo zbiranje obvestil in ugotavljajo vse okoliščine dogodka, o katerih bodo obvestili pristojno državno tožilstvo.

Ostala brez obljubljenega kredita

Škofja Loka – Škofjeloški policisti obravnavajo kaznivo dejanje goljufije, ko je oškodovana oseba znani osebi dala določen znesek, ker ji je ta obljubila, da ji bo uredila kredit. »Od takrat se je izogiba, s kreditom pa seveda ni nič,« so dejali na Policijski upravi Kranj.

Med pobeglimi štiri trmoglave krave

Brezje – S Policijske uprave Kranj so sporočili, da so pretekli konec tedna s pašnika na Brezjah ušle krave, pri čemer je večino lastnik sam pospremil nazaj. »Pri štirih bolj trmoglavih pa so mu pomoč nudili tudi drugi vaščani,« so dejali na policiji in dodali, da posledic pobeга ni bilo.

V obtoku ponarejeni bankovci

V zadnjem času so na policiji zaznali povečano število unovčevanja ponarejenih bankovcev v apoenski vrednosti za sto evrov, pojavlja pa se tudi t. i. filmski denar.

MAŠA LIKOSAR

Kranj – Največ unovčevani so policisti marca zaznali na območju Maribora in Celja, v manjšem delu pa je bilo odkrito še na območju Ljubljane in tudi v drugih delih Slovenije. »Ker je lahko v obtoku več ponarejenih bankovcev, občane pozivamo, da so pozorni pri poslovanju z gotovino,« opozarjajo na policiji. Ponarejeni bankovci so bili po njihovih navedbah najpogosteje unovčevani v gostinskih lokalih, trgovinah, trafikah, na bencinskih servisih, pri plačilih dostavljene hrane in pri spletni prodaji mobilnih telefonskih aparatov ter druge zabavne elektrone.

V zvezi s problematiko ponarejanja denarja ugotavljajo še unovčevanje t. i. filmskega denarja. »Gre za po-

Ponarejeni bankovci so brez vrednosti in se ne morejo zamenjati za druge bankovce.

naredke, ki so natisnjeni na navaden papir in so zelo podobni pravemu denarju,« pojasnjujejo in dodajajo, da ti ponarejeni navadno nimajo nobenega zaščitnega elementa, le barvni odtis podobne evrskega bankovca,

Razmere še vedno zimske

Ponekod v visokogorju so razmere še vedno povsem zimske, tveganje za nesreče pa nič manjše, zato policisti pozivajo pohodnike, naj se v hribe odpravijo odgovorno in previdno.

MAŠA LIKOSAR

Ljubljana – Po podatkih Agencije RS za okolje je snežna odeja na Kredarici visoka 3,5 metra, veliko snega pa je tudi drugje v visokogorju. »Glavni težavi sta napihan in moker sneg, ponekod je lahko zaradi nizkih nočnih temperatur tudi led, kar je tipična spomladanska situacija. Snežne razmere so zaradi dinamičnega vremena in temperaturnih sprememb tudi precej raznolike, zahtevne in nepredvidljive,« opozarjajo na policiji, ob tem pa poudarjajo, da so tveganju za padce, zdrse in plazove izpostavljeni vsi, tako tisti najbolj izkušeni in usposobljeni kot tisti, ki niso večji pohodništva.

Za varen vzpon in sestop v dolino so zato poleg ustrezne opreme potrebni velika

Primer t. i. filmskega denarja (ponaredek z napisom »copy«) / Foto: arhiv policije

Primer t. i. filmskega denarja (ponaredek s turškim napisom) / Foto: arhiv policije

na sprednji ali zadnji strani bankovca pa je dodan le manjši napis (na primer »copy« – kopija), »movie money« – filmski denar), ki ga je ob površnem pogledu navadno težko opaziti.

Kako prepoznati ponarejen denar

V večini primerov zadošča, da bankovec pogledate, otipate in obrnete proti viru svetlobe, saj so ponarejeni zaščitni elementi tako opaznejši, pojasnjujejo na policiji. Ponarejene bankovce lahko prepoznate tudi na otip, po reliefu, saj ga ponarejeni velikokrat nimajo.

Pri pregledu pristnega bankovca proti svetlobi sta vidna portretni vodni znak in varnostna nit, pri večjih vrednostih še portretno okence. Pri nagibanju bankovca naprej in nazaj pa se na srebrnem traku opazi portret Evrope v prosojnem okencu, na zeleni številki pa svetlobni val, ki se premika navzgor in navzdol po številki.

»Ponarejeni bankovci so brez vrednosti in se ne morejo zamenjati za druge bankovce,« še poudarjajo na policiji. Pri tem se je treba zavdati, da spravljanje ponarejenih bankovcev in kovanje v obtok predstavlja

kaznivo dejanje, za katero je zagrožena zaporna kazen od šest mesecev do osem let.

Če se vam zdijo bankovci sumljivi, o tem takoj obvestite policijo, pokličite najbližjo policijsko postajo ali telefonsko številko 113. »Če sumite, da je bankovec, ki ga imate oziroma ste ga prejeli, ponarejen, si poskušajte zapomniti čim več informacij, predvsem pa kdaj, kje in od koga ste bankovec prejeli,« svetujejo na policiji, saj jim bodo te informacije v nadaljevanju koristile pri ugotavljanju storilcev kaznivih dejanj ponarejanja denarja.

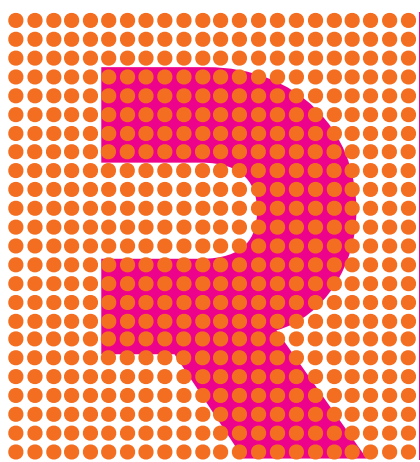
Policisti med pripravami na verjetno tudi letos pestro sezono reševanj v gorah / Foto: arhiv policije

previdnost, sposobnost pravičnega ocenjevanja razmer in prilagajanje ture dejanskim lokalnim razmeram na terenu. »Nevarnost stopnjujejo še nepoznavanje pravil gornišstva, tema, zahajanje s poti, pomanjkljiva oprema ter slabo znanje

in psihofizične zmožnosti posameznika,« dodajo na policiji. Neizkušenim pohodnikom svetujejo, naj izbirajo lažje in manj izpostavljene poti ali pa si zagotovijo pomoč licenciranih planinskih in gorskih vodnikov. »Pri izbiri organizatorja

ture preverite, kakšno licenco ima bodisi posameznik bodisi društvo, ki organizira vodenje, in podatek, ali je njegova dejavnost registrirana.«

Policija se je letos že usposabljala za reševanje v gorah in je tako pripravljena za morebitno pomoč. Poleg pripadnikov gorske policijske enote, ki so pred kratkim preverili usposobljenost za spuščanje iz helikopterja po vrvi na najzahtevnejše terene ter za dvige ponesrečenec z reševalnim sedežem in helikoptersko reševalno vrečo, je v pripravljenosti tudi Letalska policijska enota s helikoptersko posadko in sodobnim helikopterjem. Obe enoti pri obravnavi nesreč tesno sodelujeta tudi z Gorsko reševalno zvezo Slovenije, ki izvaja reševanja v gorah.

razpredrilo GG

OKUŠALI IZROČILO IN PLETI NITKE

Zadnje aprilsko nedeljo sta se v Kranju zgodila dva folklorna koncerta: enega je gostil Dom krajanov Primskovo, drugega pa Kulturni dom Predoslje. Prvi je nosil naslov Ozarina kuh'na: Okusi izročila in ga je pripravila Akademski folklorna skupina Ozara Kranj, drugega z naslovom Pletemo, pletemo nitke pa je ob 45-letnici delovanja organiziralo Kulturno društvo Folklorna skupina (KD FS) Iskraemeco Kranj.

Alenka Brun

Na Primskovem so se tako obiskovalci že 71. letnega koncerta skupaj s folklorniki podali na zanimivo plesno in kulnarično popotovanje z Gorenjske skozi Belo krajino, Štajersko in Rezijo pa vse do Koroške, Prekmurja in Dolenjske. Okušali pa so lahko tradicionalne jedi s pridihom današnjih dni in Ozare.

Iza Krampf nam je razložila: »Gre za letni koncert Akademski folklorne skupine Ozara Kranj. Tokrat smo se projekta lotili nekoliko drugače. Folklor v svojem bistvu pomeni celoto znanja, pripovedi in umetniškega ustvarjanja, ki se ohranja in prenaša med ljudmi. Vselej pa je bila del vseh običajev in druženj tudi hrana. Točno to povezavo smo želeli

V Predosljah so se prepletali pesem, glasba in petje. / Foto: Alenka Brun

poudariti z letošnjim celovečernim koncertom.« Dogodek je bil torej prežet s plesom, petjem, glasbo in pripovedmi ter odlično hrano. Večerni program – naslovlili bi ga lahko tudi Jedilnik – je tako obiskovalce popeljal »od Gorenjske in žeganja, belokranjskega tepežkanja,

pustnih običajev v Reziji in na Štajerskem, do jajčerije na Koroškem, likofa v Prekmurju, ohceti na Dolenjskem.«

Jajčerija je nov koroški splet

Letos so predstavili popolnoma nov koroški splet z imenom Jajčerija. Z njim

so se uvrstili tudi na Regijsko Maroltovo srečanje. Poleg tega pa so obudili nekaj spleto, kot so omenjena Dolenjska ohcet, Rezijanski nemi ples in Pokop pusta. »Nekaj naših 'klasik', kot so Gorenjsko žeganje in Štajerska pustna smo spreminili in iz njih izluščili

Okusi izročila so se začeli s krstom vina, »žeganjem« in med drugim tudi napitnico. / Foto: Alenka Brun

Nemo, a graciozno sta se zasakali na odru dvorane na Primskovem. / Foto: Alenka Brun

Z besedo je po Sloveniji v Predosljah »vandral« Sebastijan Sajovic. / Foto: Alenka Brun

zanimive postavitev prav za letni koncert,« nam je še zapala Kramplova.

Zaradi izjemno velikega števila nastopajočih in raznolikosti pokrajin pa sta imeli kostumografinja in garderoberka skupine Ozara kar nekaj težav, saj se je skozi koncert velika večina nastopajočih večkrat preoblekla, kar zagotovo ne pomeni lahke izvedbe programa.

Na koncertu je nastopilo osem sekcij: vodilna in mladinska plesna skupina, dve otroški skupini, Bo-

zadnjega sedeža. Za prepletanje besed ter s tem neke vrste povezovalne vložke med točkami je ponovno poskrbel Sebastijan Sajovic, tokrat v vlogi t. i. vandrovc. Zanimivo pa je bilo tudi videti, kako so ga plesalci skozi celoten koncert oblekli. Podarjali so mu vse od kmečkih hlač do cule s soljo, nogavic, čevljev, predpasnika, suknjiča. Celo kruh in nagelj. In tako so vandrovec in folklorniki ves koncert prepletali plesne, pevске in glasbene niti po Slo-

Ljudje so uživali ob plesno-kulnaričnem večeru Akademski folklorne skupine Ozara Kranj. / Foto: Alenka Brun

deče neže, Kranjski furmani in nova skupina mladih pevki Tičice, vse skupaj pa je spremljala njihova godčevska skupina. Med nastopi pa so obiskovalci uživali v sedemhodnem hladnem degustacijskem meniju, ki ga je prav za koncert pripravil kranjski Bazen bar & BBQ. Slednji je bil zasnovan na t. i. finger foodu, poleg hrane pa so kot osmi hod ponudili tudi kozarček vina in jabolčnega mošta.

Pletemo, pletemo nitke

Koncert ob 45-letnici delovanja Kulturnega društva Folklorne skupine Iskraemeco Kranj je gostil Kulturni dom v Predosljah. Dvorana je bila razprodana do

veniji. Prislunhili smo violinam, vokalni skupini, godalnemu sestavu, glasbenemu ansamblu, tamburaški skupini Iskraemeco, zaplesali pa so člani ter starejša in mlajša otroška skupina KD FS Iskraemeco Kranj.

Ker pa je šlo tudi za 45-letnico delovanja KD FS Iskraemeco Kranj, je na koncu Slavica Okorn iz kranjske območne izpostave Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti podelila Maroltovo jubilejne značke članom, ki so pri društvu že pet, deset, petnajst, trideset in več let. Marija Šenk pa je s ponosom prejela tudi posebno jubilejno priznanje za delovanje folklorne skupine oziroma društva.

Mladoporočenci

V soboto, 22. aprila 2023, so na Bledu zakonsko zvezo sklenili Cene Černe in Helena Grmek ter Stefan Hufnagel in Sabina Suljkanovič.

PRIJAZNI SVET UGANK

Kranjčanka Nežka Kukec je pred kratkim v samozaložbi izdala že tretjo slikanico za otroke z naslovom Uganke pregnanke. Skupaj z ilustratorko Jadranko Završnik otroke popelje v navihani svet ugank.

Uganke pregnanke prinašajo petindvajset navihanih, igrivih, pristrčnih in prijaznih pesmic. / Foto: arhiv Nežke Kukec

Mateja Rant

Kaj s police knjižne miga? To je moja tretja knjiga! Zanke, pesmi in pregnanke – pred vami prave so uganke. «S temi besedami v svoji novi knjigi v svet ugank in domišljije s pomočjo čarobnih ilustracij Jadranke Završnik povabi pesnica in pisateljica Nežka Kukec. Kot pove že naslov knjige, bodo otroci v njej našli navihane, pregnane in obenem prijazne pesmi, skozi katere bodo tudi s pomočjo ilustracij hitro ugotovili, kaj se skriva za njimi.

Uganke pregnanke prinašajo 25 navihanih, igrivih, pristrčnih in prijaznih pesmic, ki po besedah Jadranke Završnik pri otrocih vzbujajo občutek toplote, varnosti in zavetja, saj so napisane tako, da otrok hitro razvozla uganko in tako dobi občutek, da zna in zmore. Pri tem si lahko pomaga z njenimi

Jadranka Završnik (levo) in Nežka Kukec / Foto: Mateja Rant

čudovitimi ilustracijami. Jadranka Završnik in Nežka Kukec sta tokrat že drugič združili moči, saj se, kot pravita, izredno dopolnjujeta. »Na neki način sva si namreč zelo podobni, tako da

se mi zelo spontano porajajo liki, ki dopolnjujejo Nežkine besede.« V novi knjigi Nežke Kukec, veliki ljubiteljici živali, pa bo bralec za razliko od njenih prejšnjih dveh knjig – Živalski žur in

Tri po mačje – zaman iskal živali. »Tokrat sem namerano dala prednost drugim stvarjem – predmetom in pojmom, ki jih najdemo v vsakdanjem življenju in so otrokom prav tako blizu, recimo čokolada, prijatelj, televizija ...« je pojasnila Nežka Kukec. Že v prvi uganki pa je mogoče najti njo osebno – a se prelevi v lik Pike Nogavičke, s katerim že vrsto let navdušuje otroke tudi na sobotnih matinejah v Prešernovem gledališču. Že s prvo uganko tako napove razigranost in navihanost, ki nato bralec spremljata skozi vso slikanico.

Tudi novo knjigo je izdala v samozaložbi, za zdaj v šeststo izvodih, že takoj po izidu pa je prejela številne pozitivne odzive. »To mi veliko pomeni, saj knjige resnično ustvarjam z dušo. Pesmi se mi porajajo zelo spontano, recimo na poti na meni ljubo Šmarjetno goro oziroma vedno, ko sem sama s svojimi mislimi,« še pojasni Nežka Kukec.

PESMI MLADIH

Praznik

Ne samo kres, tudi nagelj rdeč simbol je praznika dela.

Ko nič se ne dela – ali pa še več. Saj brez dela ni jela, So rekli že zdavnaj ljudje.

Ne samo ogenj in rdeči zublji v nebo, tudi nasmeh, ko nekemu roko podamo in se zvesto predamo.

Naj bo veselo, naj bo toplo, naj nam nič hudega ne bo.

Jasna

Naj bo dan praznično obarvan, kot se spodobi. In ker dobro vedno prekmalu mine, je treba izkoristiti vsak trenutek. Meta

POTOVANJA • VINO • HRANA • DOGODIVŠČINE • MOŠKI • ŽENSKO • POTOVANJA • VINO • HRANA • ŽENSKO

VEGANSKO IN BREZGLUTENSKO PO BARBARINEM OKUSU (1)

Alenka Brun

Barbara Kokelj je rojena Kranjčanka, ki jo je življenjska pot zanesla tudi v druge kraje na Gorenjskem, a se je vrnila v Kranj, kjer sedaj živi z družino. Po izobrazbi je grafična in notranja oblikovalka, rek zdrav duh v zdravem telesu je njeno življenjsko vodilo. Narava je tista, ki polni njene »baterije«, strast pa je našla tudi v jogi.

Širši javnosti je Barbara Kokelj nedavno predstavila svojo novo knjigo Veganski priročnik 2 – vegansko & brez glutena. V knjigi je več kot šestdeset receptov za jedi brez belih živil, torej brez pšenične moke, sladkorja in mlečnih izdelkov. Pravzaprav je omenjeni priročnik njena druga knjiga. Pred tremi leti je že izdala

Veganski priročnik za tradicionalne kuharje. Ta ponuja možnost prestopa iz tradicionalne kuhinje v vegansko brez večjih težav in z enostavnimi rešitvami, pravi

avtorica. Druga knjiga pa je v bistvu nadgradnja prve. »Obe slonita na receptih, ki so povsem veganski in brez glutena, kar je resnično redkost na kulinaricnem

knjižnem trgu. Prvi priročnik je že doživel ponatis, saj je bil razprodan v pičlih štirih mesecih, v angleščini pa ga najdete tudi na Amazonu. Zajema zajtrke, solate, juhe,

Barbara Kokelj / Foto: Tina Dokl

glavne jedi, namaze za malico, sladice ... V drugi knjigi je večji poudarek na glavnih obrokih dneva, za katere se je pokazalo, da so med vegani najbolj iskani. V njej najdete več kot šestdeset receptov, ki so podloženi z mojimi fotografijami in v sodelovanju s priznanimi nutricionistki tudi z opisi hranilnih vrednosti posameznih sestavin. « Kot oblikovalka je Barbara Kokelj v drugem priročniku združila vsa svoja znanja: za barvitost jedi, postavitev na krožnike in druge podlage, fotografiranje in oblikovno postavitev knjige, vključno s pripravo za tisk. Obe knjigi pa po njenem mnenju oblikovno definirata minimalizem – postavitev na belih pogrinjkih s poudarkom na barvah jedi in z obveznimi opisi.

»Vse se je začelo zaradi mojih zdravstvenih, predvsem prebavnih težav,« nadaljuje avtorica. Morala je namreč spremeniti klasično prehransko rutino. »In ker veganskih jedi ni bilo na jedilnikih, sem jih začela pripravljati sama. Seveda sem kot oblikovalka želela pripraviti očem vabljuje jedi, ki bi bile tudi okusne in prehransko uravnotežene, in v

to sem vtakla vse svoje znanje.«

Njen profil na Instagramu, kjer je začela objavljati jedi, je bil prvi kazalnik, da gre v pravo smer. Hitro je ugotovila, da imajo pri nas številni podobne težave – največ s celiakijo in intolerancami. Dobila je tudi prvo vabilo za kuhanje na mednarodnem Joga retreatu na Bolu na Braču, kjer je pripravljala obroke za skupino mednarodnih jogistov. Takšnih in podobnih vabil je bilo v nadaljevanju še več.

Recepte Kokljeva črpa iz sebe, kar opazimo tudi kot slogan v knjigi: po okusih Barbare. Obožuje začimbe, kot so cimet, ingver, dimljena paprika, garam masala, kumin ..., zato so te v vseh mogočih različicah zelo pomembne sestavine njenih jedi.

»Priročnika sta namenjena tudi vsejedcem, saj so obroki vabljuje, hranljivi in okusni. Seveda pa v prvi vrsti tistim, ki imajo težave z glutenom, pa bi vseeno radi popestrili in obogatili svoj jedilnik,« poudari Barbara Kokelj in doda, da oba priročnika lahko od konca marca najdemo tudi v knjigarnah in sta na voljo v knjižnicah. (Se nadaljuje)

PRAZNOVANJA

UPOKOJEN PETDESET LET

Živahen in nasmejan je pred dnevi praznoval stoti rojstni dan Jurij Maček, nekdanji škofjeloški poštar, ki je upokojenec že več kot petdeset let, trenutno pa živi pri hčerki Anki v Javorjah.

Vilma Stanovnik

Jurij Maček se je rodil 24. aprila leta 1923 v Bukovem Vrhu. Imel je brate Pavla, Dominika in Janeza ter polsestri Ivano in Marijo. Čeprav nihče od njih ni več živ, pa ima kljub temu veliko sorodnikov. Ob stotem rojstnem dnevu je dobil celo obisk iz Amerike.

Z ženo Milico so se jima rodili štiri otroci: Majda, Franc, Anka in Jure. Ponosen je tudi na šest vnukov: Slavka, Jano, Miha, Uršo, Jaka in Ano, ki so poskrbeli, da ima tudi že osem pravnukov.

Vsa leta poštar

»Po nesreči, ko me je pri starem Petrolu v Škofji Loki zbil avto, sem se leta 1972 invalidsko upokojil. Prej sem bil vsa leta poštar in moram reči, da to ni lahek poklic. Takrat smo še veliko hodili peš, kasneje s kolesom in mopedi,« je nasmejan ob številnih čestitkah pripovedoval Jurij Maček, ki je še lani sam živel v Groharjevem naselju v Škofji Loki.

Po bolezni, ko je imel pletiti tudi težave z ravnotežjem, se je odločil, da gre v Javorje k hčerki Anki, kjer je na začasnem obisku še sedaj. Ob častitljivem jubileju sta ga prejšnji teden poleg sorodnikov

Nekdanji škofjeloški poštar Jurij Maček, ki je upokojenec že več kot petdeset let, je prejšnji teden zdrav in nasmejan pričakal stoti rojstni dan. / Foto: Vilma Stanovnik

obiskala tudi loški župan Tine Radinja in predsednik Društva upokojencev Škofja Loka Miha Ješe, ki sta mu izročila simbolični darili ter mu ob čestitkah zaželela še veliko zdravja.

»V mladosti sem bil na različnih koncih, kar dvajset let smo nato živeli v Zmincu oziroma Šefartu, nato pa zadnjih petdeset let v bloku v Groharjevem naselju. Čeprav sem bil mlad upokojenec, mi ni bilo nikoli dolgčas, saj sem bil hišnik, imel sem njivo, kjer sem prideloval vse od krompirja naprej.

Poleg tega sem skrbel za drva, do lani pa sem vsak dan tudi kuhal in pekel,« je povedal Jurij Maček, ki je že 15 let vdovec.

»Zadnja leta so na obisk redno prihajali otroci, Jure me je obiskoval vsak dan. Imel sem operacijo kolka, za operacijo drugega pa so rekli, da sem pri devetdesetih že prestar. Tako imam le težave s hojo, sicer pa se sam oblečem, umijem in obrijem,« je povedal Jurij Maček in dodal, da mu nikoli v življenju ni bilo prehudo, nikoli pa tudi ni bilo kaj res posebno

lepega. »Še najhuje je bilo v času druge svetovne vojne, ko se je končala, pa sem moral še na sluzenje vojaškega roka v Beograd. Moje načelo je zmernost. Jesti je treba vse, vsakega po malo, prav tako piti. Pa tudi 'sekirati' se ne smeš preveč,« je še dodal Jurij Maček, ki je ves teden po malem praznoval pri hčerki v Javorjah, v soboto pa so imeli tudi prijetno družanje s sorodniki v novi hiši, nekdanji mežnariji nasproti župnišča v Javorjah, ko so poleg domačih na srečanje prišli tudi nečaki.

TANJA ODGOVARJA

tanja.70@hotmail.com

»Dedovanje«

Rada bi vprašala zaradi dediščine. S sestro sva podedovali vsaka polovico stare kmetije. Sestra bi jo rada prodala, meni pa se to ne zdi smotno, saj zarjjo trenutno ne bova dobili prav veliko denarja.

V tem primeru imate prav. Za to kmetijo ne boste dobili prav veliko, kaže pa, da ima predvsem za vas zelo veliko sentimentalno vrednost. Omenili ste tudi možnost, da bi sestro izplačali. Mogoče je to dobra izbira, toda najprej dobro razmislite, zakaj bi jo izplačali. Če jo boste samo iz sentimentalnosti, je to popolnoma nesmiselno. Če pa imate načrte s to kmetijo, torej da bi jo obnovili in kaj pri-

delovali, pa je to čisto druga stvar. Če se celo nekoč vidite živeti na tej kmetiji, potem se je vsekakor smiselno s sestro dogovoriti in jo izplačati. Pazite pa pri tem, da vas sestra ne pretenta. Zadeve se lotite uradno in s cenilcem, ki vam bo povedal pravo ceno. Sestra je videti precej obsedena z denarjem in vas bo, ne glede na to, da ste njena sestra, poskusila malce pretentati. Lep pozdrav.

»15 let «

Zanima me, kako mi bo šlo v življenju. Trenutno sem še v srednji šoli, rada pa bi postala modna kreatorka.

Kako ti bo šlo v življenju je zelo težko napisati v ome-

jenem številu besed, ki so nama na voljo. Za to bi se morali srečati v živo. Lahko pa ti povem, da boš živela lepo in predvsem zdravo življenje. Nekih zdravstvenih težav ne vidim, vidim pa, da boš imela nekaj krajših zvez, preden se boš ustalila s »tistim pravim«. V kasnejšem obdobju boš postala tudi mamica in rodila boš vsaj eno deklico. Tvoje življenje bo tako kot vsako življenje polno vzponov in padcev, a to je naša usoda. Si pa pogumna in močna punca, ki bo odrasla v odločno žensko, ki bo vedno vedela, kaj želi in kako to doseči. Želim ti veliko zagnanosti in uspeha, predvsem pa, da bi dosegla kar največ svojih ciljev, ki si jih boš zastavila.

»Dvom«

Draga Tanja, sem v zvezi z vezanim moškim, ki pa ni poročen. Ima enega otroka in pravi,

da bo zapustil partnerko, saj se ne razumeta. Sem neumna, ker mu verjamem?

Ne bom rekla, da ste neumna. Ste pač naivni, saj še vedno verjamete v pravljice, čeprav imate na tem planetu za sabo že kar nekaj let. Raje razmislite, ali si ga resnično želite za partnerja, glede na to, kako neodločen je. To pomeni, da niti ne ve, kaj si želi. Namesto da bi se poglobil v to, kaj si želi, se raje »igra« z vami, vara partnerko in sedi na dveh stoli hkrati. Tudi z vami se ne bo spremenil, ker se ni pripravljen poglobiti vase in ugotoviti, kaj bi sploh rad. Živi v večnem iskanju zadovoljstva in sreče, a za to se je treba potruditi. Te ga pa, kot je videti, ne zna storiti oziroma niti nima želje, da bi. Za vas je predviden nekdo drug. Ta se bo znašel ob vas tisti trenutek, ko boste tole kolobocijo, v kateri ste trenutno, razčistili. Srečno.

Kuhinjo so ji polepili s številko šestdeset

Gordano Grm večina kliče kar Goca. Sicer prihaja iz Srbije, iz Jagodine, a po končani srednji gostinski šoli v hrvaškem Osijeku jo je službena pot pripeljala v Bohinj oziroma v kuhinje znanih bohinjskih hotelov, kot je bil nekdanji Hotel Zlatorog. Najprej je bila pomočnica, potem kuharica, danes pa je glavna kuharica prenovljenega Gostišča Danica v Bohinjski Bistrici. V Sloveniji je Goca tako že od leta 1987.

Gordana Grm / Foto: Alenka Brun

V Bohinju je spoznala tudi svojega moža, s katerim živi v Srednji vasi. Konec letošnjega marca je Goca dopolnila šestdeset let. Doživela je kar nekaj prijetnih presenečenj, med drugim so ji sodelavci v Danici vso kuhinjo polepili s številko šestdeset. »Tudi balonov je bila polna,« smeje pripoveduje Goca. Mlaja ji doma niso postavili, ker jim je jasno povedala, da ga ne želi. Mislila je, da bo rojstni dan vseeno minil v mirnejšem vzdušju, a se je na koncu praznovanje »razvleklo« kar na tri dni, pove. Praznovala je tudi v krogu domačih, zelo pa se je razveselila posebnega darila: vikendpaketa na morju, ki ga bo s soprogom z veseljem izkoristila.

Novorojenčki

V minulem tednu se je v kranjski porodnišnici rodilo 41 otrok, od tega 18 deklic in 23 dečkov. Najlažja in najtežja sta bili deklici, prvi je tehtnica pokazala 2170 gramov, drugi pa 4645 gramov. Na Jesenicah se je rodilo 11 deklic in 13 dečkov. Najtežja je bila deklica, ki je tehtala 4040 gramov, najlažji pa deček z 2730 grami.

LAŽJI SUDOKU

4		7		8	2		1	
	1		7		5		4	
8			9			6	2	
		3		5	6	7		
9								8
		6	1	2		3		
	7	1			3			6
	9		5	8			3	
	2		6	4		5		9

Rešitev:

6	7	5	1	7	9	8	7	1
1	6	2	9	7	5	6	9	
9	9	6	1	7	2	1	2	5
7	5	6	2	1	9	8	2	
8	1	2	6	7	2	5		
7	8	9	5	8	6	7	1	
2	2	9	7	6	1	2		
5	1	6	2	9	7	2		

TEŽJI SUDOKU

3	2			9			7	
8	7						4	1
		1				2		
	1		5	9		2		
			3	1				
	5		2	7		6		
		7				8		
6	3						1	4
	4			5			3	

Rešitev:

2	7	9	5	6	8	7	1	
7	1	6	2	8	5	6	9	
9	5	8	1	7	4	6	2	
8	9	1	7	2	5	6		
4	6	5	9	6	5	9	1	2
6	2	7	6	1	9	5		
1	7	6	2	9	6	7	9	
5	1	6	2	9	6	1	7	2

Navodilo za reševanje: v kvadrate vpišite števila od 1 do 9 tako, da se ne bo nobeno število ponovilo ne v vrstici ne v koloni ne v enem izmed odebeljenih devetih kvadratov. Pripravil B. F.

NAGRADNA KRIŽANKA

www.gorenjskiglas.si

Nabirajmo čemaž
Branko Vrhovc

Pomlad je pravi čas za nabiranje čemaža, ki ima kopico zdravilnih učinkov, hkrati pa je imeniten tudi kot svojevrsna spomladanska rastlinska specialiteta. Čemaž vam lahko da vse tisto, kar vam da česen in še več. Zelo uporabna knjižica za vse ljubitelje čemaža!

Mehka vezava, 48 strani.
Redna cena knjige je 9,90 eur, akcijska cena je samo **7,90 EUR** * Poštnina

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si. Če želite, da vam jo pošljemo po pošti, se poštnina zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

www.gorenjskiglas.si

Gorenjski Glas

GORENJSKI GLAS	DRŽAVNI PRAPOR	HRVAŠKA PEVKA (NEDA)	ITAL. FILMSKI PRODUCENT (CARLO)	PREDUJEM	NUŠA DERENDA	PEKOČA ZACIMBA	GRŠKI OTOK, IKARIJA	SL. ALPSKI SMUČAR (MARTIN)	GORENJSKI GLAS	DEKOR	MANJ KOT TRI	PESNIK ZAJC	ALAIN DELON	ORGAN V USTNI VOTLINI	KRAJ PRI KRŠKEM
SLOVENSKA IGRALKA (MILENA)								22	VSEBINSKA ENOTA TV PROGRAMA						
AKORDNI USTROJ SKLADBE									GEOMETRIJSKO TELO						
VITKA GOZDNA ŽIVAL		12			PAPEŽEVA PALAČA							24	ZORAN DRAGIC		
ZMIKAVT					IGRALKA GILLAN									26	DRŽAVA V S. AFRIKI
ADIGE (SL. ZAPIS)					KIRURŠKA GREBLJICA										
VINKO ERCEG					SONČNI SIJ										
GLASBENIK SIFRER															
GORENJSKI GLAS	RASTLINA VLAŽNIH PREDDELOV Z RUMENIMI CVETOV	OPERISTKA TEBALDI	VELIKAN, ORJAK												
STEKA LIŠČE															
LITINA, ULIV															
LOBANJSKI SVOD															
SESTAVIL: F. KALAN	SVILENO BLAGO (KNJIŽNO)	TV APARAT	OLJKIN PLOD	JAPONSKA VALUTA	ALEN PAVŠAR	NOŠENJE, NOŠNJA	LETOVIŠČE PRI UMAGU								
ŠAHIST PUC															
AMBASADOR	14														
HRVAŠKA IGRALKA (INGE)					DREVESNI PANJ										
KRALJ ŽIVALI					GRŠKA CRKA										
AMERIŠKA IGRALKA (LINDA)					DEL SKLADBE										
NIKELJ					OKOVJE, OKOV										
NOVINAR KOŠIR		9													
DEDEK PO PRIMORSKO															
JUŽNO-AMERIŠKA ŽELVA															
KRAJ PRI POREČU															
NAJVIŠJI VRH V PIRENEJH															
NABRAN NASIV NA OBLEKI															
IPERIT KALOTA KILAR MAJŠPERK TARLATAN	MUŠKETIRSKA PUŠKA	SLJARKA KOBIČKA	MORNARIŠKI ČIN												
PEVKA KEUC															
OSEBA NA UDARNIŠKI AKCJI															
ŠPELA MOČNIK															
SLOVENSKI ASTRONOM (BOGDAN)															
HERCEGOVEC															
DELAVEC PRI TALILNI PEČI															
PREDNIKI NEMCEV															

1. nagrada: darilna kartica OBI v vrednosti 20 EUR,
2. in 3. nagrada: knjižna nagrada

Rešitve križanke (geslo, sestavljeno iz črk z oštevilčenih polj in vpisano v kupon iz križanke) pošljite do petka, 12. maja 2023, na Gorenjski glas, Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj. Rešitve lahko oddate tudi v nabiralnik Gorenjskega glasa pred poslovno stavbo na Nazorjevi ulici 1.

1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26		

ŽIVLJENJE ZA ROMAN, 4. DEL

Svetloba, ki prinaša ljubezen

MILENA MIKLAVČIČ

usode

Nekoč je nekdo dejal: »Če bi ljudje vedeli, kako lepo je živeti brez alkohola, bi nehali piti danes, ne šele jutri!«

Korel svojo življenjsko zgodbo počasi zaokrožuje: »Ko sem nehal s plezarijo, sem bil nekaj časa kar malo izgubljen. Doma sem imel šopek zelo lepih planik, ki so čakale, da jih podarim kakšnemu dekletu. A teh pa ni in ni bilo.

Potem sem se odločil, da bom gradil hišo. Začel sem varčevati. Kar celo plačo sem dajal na stran. Mati je opazila, da sem ves čas 'suh'. Očitala mi je, da vse 'zalumpam', da sem baraba. Postavil sem se ji po robu. Povedal sem ji, da ni res, hkrati pa sem ji razkril, kdo vse zakvarta celo plačo v enem popoldnevu. Pa se za povrh še pretepa po gostilnah in veselicah. Jaz tega nisem nikoli počel. 'Vsako nedeljo grem k maši, res pa je, da sem pijanec. Preveč pijem,' sem še dodal. Za svojo mater nisem vreden niti toliko, kot je črna za nohtom.

Po vsakem prepiru sem vzel kakšen dan dopusta in se odpravil po svojih poteh,

da sem se malo ohladil. Nekoč sem sam pri sebi opazil, da nisem pil že več kot tri mesece. Kako je to mogoče? Spoznal sem, da se moram najprej otresti pivskih tovarišev. Ko nisem več hotel dati za rundo, so me nehali vabiti. Slišati bi jih morali, kako so me obrekovali! Nikoli več ne bi izjavili, da so samo ženske tiste, ki otresajo z jezikom! Ob koncu našega druženja mi je eden od njih vrgel v obraz: 'Peder je, zato se ne oženi ...'

Naj povem, da je čez čas pristal na invalidskem vozičku. Zaradi posledic čezmernega pitja. Nisem mu tega privoščil, nisem tak. Nejc, ki ni verjel, da abstiniiram, pa je dejal: 'S pa kurba, de zdržiš!'

Ponedeljek, 5. september 1983, je zame še danes pomemben dan. Takrat sem se za vse večne čase odpovedal alkoholu. Začel sem prebirati knjige, teči. Trikrat tedensko sem pretekel po dvanajst kilometrov. Še isto leto sem se prvič srečal z dr. Rugljem. Na Kokrškem sedlu sem pomagal zidarjem pri obnavljanju koč, ko je prišla mimo njegova skupina. Dr. Rugelj je stopil čisto do mene, kot da bi želel zavohati alkoholne hlape. Že takrat bi mu rad rekel, da bi bil vesel, če se mu lahko pridružim, pa si nisem upal. Šele po treh letih abstinence sem naredil ta korak. Potem me je vključil v ATS (Alternativno terapevtsko skupnost). Zanimivo je bilo, da je trdil, da za takšnega, kot sem bil jaz, samskega, osamljenega in zapitega moškega, ni rešitve. Danes sem vesel, da sem velika izjema! Izjema, ki potrjuje pravilo!

Rugljev program je bil po svoje naporen, a tudi zanimiv. Jutro se je začelo s

telovadbo, sledila sta tek in branje. Vsakoletni post je bil prostovoljen. Sodelovanje na prireditvah Kaveljc in korenina ter obiskovanje plesnih tečajev pa nujno. Njegov program mi je bil pisan na kožo. Ne bom pozabil Rugljevih besed: 'Še ženo vam bomo poiskali, pa bo vse, kot mora biti.' Žal se njegove besede niso uresničile. Člani skupine so bili takšni z višjo in visoko izobrazbo, manj jih je bilo s srednjim izobrazbo, kot je bila moja.

Po dveh letih obiskovanja Rugljeve skupine je propadla tovarna, v kateri sem delal. Ostal sem brez službe, sledilo je težko obdobje. Odjavil sem vse časopise, dal zapečatiti televizijo. Še danes je nimam! Nekoč sem šel na izlet v bolnišnico Franja. Na avtobusu se je razvil ženski klepet. Začele so kritizirati može, ki pijejo in so tudi sicer nekoristni. Potem se je ena od njih obrnila k meni in začela žugati s kazalcem: 'Ti morš bit šele zajeban!' Takrat sem se zamislil. Kaj ženske sploh hočejo? Če moški pije, jim ni prav, če je trezen, pa se spet jezijo!

Oče moje abstinence ni dočakal, umrl je sedem mesecev pred njo. Nečakinjo sem vzel v svojo hišo na stanovanje, a pod pogojem, da začneta z možem čim prej zidati lastno hišo. Pa sta jo res. Žal se je zgodila prometna nesreča, njen mož je bil na mestu mrtev.

Omenil sem, da sem veliko bral. Všeč mi je bil dr. Felc. Razumel sem tudi dr. Ruglja, ki je vztrajal, da se mora zdraviti vsa družina. Glede na vse, kar sem v otroštvu doživel, sem se strinjal, da starši naredijo velikansko zlo, ko v otroku

ubijejo sleherni radovednost. Dr. France Avčin je napisal, da je otrok kot kos lipovega lesa. Iz njega lahko rezbar izrezlja ali angelčka ali hudička.

Leta so tekla, marsikaj se je spremenilo, znašel sem se v tretjem življenjskem obdobju. V hribe še zmeraj hodim, le da za prehojeno pot potrebujem več časa kot nekoč. Trudim se, da bi dokončal tretjo slovensko planinsko pot od Maribora do Ankarana.

Pred kratkim sem prebral knjigo Življenje po življenju, ki opisuje doživetja ljudi, ki so bili klinično mrtvi. Ko so zapuščali svoje telo, so imeli občutek, kot da jih nekaj vleče skozi predor, na koncu katerega jih je čakalo toplo, s svetlobo obžarjeno bitje. V tistem trenutku človeka preplavi občutek, da ga ima nekdo brezpogojno in neizmerno rad. Veste, tudi jaz si tega želim. Da bi doživel ta občutek, četudi zadnji trenutek, preden me odnese v večnost. A se mi še ne mudi umreti. Rad bi živel, toliko je še knjig, ki jih želim prebrati, in toliko je še stvari, o katerih želim razmišljati. O smrti v naših koncih rečejo: Smrt po luft leti, s koso mahne, pa te ni!

Zelo bom vesel in hvaležen, če boste mojo zgodbo prebrali. Vse napisano je resnica, samo resnica in nič drugega. Tudi mi, čisto preprosti ljudje, ki nas v množici sploh ne opazite, živimo svoje življenje. Če bi se več poslušali, bi bil svet lepši in bolj plemenit. Gottfried Mayerhofer je nekoč zapisal: 'Kjer je ljubezen, tam je toplota, kjer je toplota, tam je življenje, tam je svetloba! Kjer ni ljubezni, tam ni toplote, in kjer ni toplote, ni življenja ...'«

KUHARSKI RECEPTI

ZA VAS IZBIRA KATJA DOLENC

S prvomajskimi prazniki se začne čas piknikov in peke na žaru. Mogoče bi priljubljene ražnjiče oziroma nabodala kdaj naredili drugače. Skupaj s prilogo in sladico bomo pripravili okusen obrok.

Pisana mesna nabodala

Potrebujemo 500 g filejev svinjine, 500 g puranjega mesa, 6 rezin nemastne slanine, 24 izkoščičenih suhih sliv, 16 majhnih čebulic, 4 paprike, 2 bučki, 2 šopka timijana, 12 žlic olja, poper in 2 debeli rezini kruha.

Meso narežemo na dobra 2 cm debele kose. Slanino razrežemo na koščke in vanje zavijemo slive. Čebulice olupimo in razrežemo na pol. Papriko razrežemo na 4 dele, operemo, osušimo in narežemo na kose. Bučke operemo in narežemo na debele rezine. Timijan očistimo, potrgamo listke in jih zmešamo z oljem in poprom. S to mešanico namažemo kruh in ga razrežemo na kocke. Vse pripravljene sestavine menjaje natikamo na naoljena nabodala in jih spečemo na žaru po vseh straneh. Pečemo približno 20 minut. Medtem nabodala nekajkrat premažemo z oljem.

Sirova nabodala s timijanom

Potrebujemo 2 šopka timijana, oljčno olje, 2 stroka česna, 6 sardelnih filejev, sol, 700 g sira za žar ali mladega sira (lahko pekorino) in francosko štruco kruha.

Liste timijana očistimo in jih skupaj z oljem damo v posodico. Sardele in česen drobno sesekljamo in posebej zmešamo s 5 žlicami olja ter malo solimo. Iz sira oblikujemo 2 krat 2 cm velike kocke. Štruco razrežemo po dolžini, obe polovici pa na kose. Sir in koščke štruce menjaje napičimo na osem nabodal ter pokapljamo s timijanovim oljem, še posebno kruh. Na žaru jih pečemo 5 minut. Popečemo jih po vseh straneh. Nato jih prelijemo z omako iz sardel.

Osvežilna polenta

Potrebujemo 500 g instant polente, 250 g kraške pancete, 200 g paprike, 200 g belega dela pora, čebulo, 4 stroke česna, nariban parmezan ali sir za pico, 100 g olja, peteršilj in sol.

Papriko, por in čebulo očistimo, obenem začnemo kuhati polento. Na maščobi skupaj prepražimo narezano papriko, por, čebulo in panceto. Proti koncu dodamo strt česen in sesekljan peteršilj. Vse vmešamo v polento, ko je že skoraj kuhana. Na koncu potresemo s sirom. Polento postrežemo toplo, ohlajeno pa zrežemo na rezine in jih na žaru popečemo.

Sadna sladica v lončku

Potrebujemo 450 g mešanega sadja, 250 g skute, žličko sladkorja, 30 g pistacij, 2 dl sladke smetane in zavitek vaniljevega sladkorja.

Sladkor karameliziramo in dodamo nasekljane pistacije. Ohladimo. Sadje olupimo, narežemo na koščke in damo v posodo. Dodamo malo vode, žličko sladkorja in kuhamo 10 minut. Nato ga s paličnim mešalnikom zmešamo v pire in mu najprej primešamo skuto, nato pa stepeno smetano. Ohlajeno kremo damo v kozarčke, okrasimo s karameliziranimi pistacijami, zapremo s pokrovčkom in damo v hladilnik do uporabe.

Orehove lunice z rozinami

ERIKA JESENKO

Na praznovanjih se med pecivom pogosto znajdejo tudi lunice s sladkornim prelivom, ki jim je največkrat dodanega še nekaj ruma. Različic je ogromno: z orehi ali brez njih, z dodatkom kakava ali čokolade, z oljem ali maslom ... Tu pa je posebna različica – z rozinami. Samih rozin v biskvitu sicer sploh ne bomo čutili, a bodo ustvarile posebno teksturo in aromo.

Za pripravo orehovih lunic z rozinami potrebujemo: 250 g moke, 250 g mletih orehov, 200 g rozin, 180 g sladkorja, 200 g temne

čokolade, 4 jajca, 1 dl mleka, 0,5 dl olja, 1 vaniljev sladkor, 1 pecilni prašek, ščep soli. Za preliv: 200 g mletega sladkorja, 3 žlice ruma, sok ene limone, lupinica ene bio limone.

Čokolado stopimo nad vodno kopeljo in jo nekoliko ohladimo. Rozine zmeljemo v mešalniku. Skupaj zmešamo moko, mlete orehe, pecilni prašek ter ščep soli. Rumenjake in beljake ločimo. Iz beljakov napravimo sneg. Rumenjake skupaj s sladkorjem in vaniljevim sladkorjem stepemo, da masa postane svetla in naraste na

dvojno količino. Nato prilijemo mleko, olje, stopljeno čokolado in postopoma

dodajamo še mešanico moke. Nazadnje vmešamo še mlete rozine in beljakov

LAHKE JEDI

sneg. Maso nadevamo na pekač, pokrit s papirjem za peko. Pekač naj bo približno za polovico manjši od tistega iz pečice. Biskvit pečemo v pečici, segreti na 170 °C, približno 30 minut, nato ga ohladimo. Preliv pripravimo tako, da mletemu sladkorju prilijemo rum in med stalnim mešanjem dodajamo limonin sok, toliko da dobimo srednje gost preliv. S prelivom prelijemo biskvit in po vrhu naribamo limonino lupinico. Ko se preliv strdi, z okroglim modelom ali s kozarcem, ki ima oster rob, izrežemo polmesece.

Solidarnost pomaga (pre)živeti

Slovenska karitas je začela dobrodelno akcijo za pomoč socialno ogroženim.

ANA JAGODIČ DOLŽAN

Ljubljana – V lanskoletni akciji Pomagajmo preživeti in živeti je Slovenska karitas zbrala nekaj več kot 209 tisoč evrov ter pomagala v obliki hrane, higienskih pripomočkov in plačila najnujnejših položnic, del sredstev pa je namenila tudi za programe socialnega vključevanja. Kot ugotavljajo v Slovenski karitas, vse več ljudi potrebuje tudi opolnomočenje. Nanje se obrnejo s prošnjo za razrešitev materialne stiske, skozi pogovor pa odkrijejo, da jih pesti še vrsta drugih težav.

Alenka Petek, socialna delavka Škofijske karitas Ljubljana, je tudi poudarila, da zaposlitev ne rešuje pred pomanjkanjem, kar je veljalo včasih, saj so minimalne plače nizke. Nanje se tako obrača vse več družin, v katerih sta oba starša zaposlena, a zaradi visokih najemnin težko preživijo.

Najbolj izrazito povečanje potreb po pomoči zaznavajo

pri starejših, pri katerih obenem opažajo, da ne želijo podarjati svojih težav. Lani se je število starejših prejemnikov pomoči dvignilo nad 17.600, kar pomeni 17-odstotno zvišanje v primerjavi z letom prej, skupno število prejemnikov pomoči, ki jih je bilo 99.408, pa je višje za deset odstotkov. Ob tem je generalni tajnik Slovenske karitas Peter Tomažič pozval, naj se tisti, ki se znajdejo v stiski, nanje obrnejo čim prej. Dogaja se namreč, da prihajajo prepozno, ko so dolgovi že preveliki.

Letošnja dobrodelna akcija Pomagajmo preživeti in živeti je namenjena predvsem pomoči starejšim, trajno brezposelnim, socialnemu vključevanju težko zaposljivim oseb ter podpori zaposlenim z minimalno plačo, neredno zaposlitvijo in nizkimi prihodki.

Sredstva zbirajo na transakcijskem računu, ki je naveden na njihovi spletni strani.

Tudi Kamnik za obnovo in razvoj mestnih središč

Kamnik – Tudi Občina Kamnik se pridružuje pobudi za zgodovinska mesta Združenja zgodovinskih mest Slovenije. V združenju je 21 mest, ki imajo na svojem področju tri četrtine najkakovostnejše kulturne dediščine v Sloveniji. Zato želijo spodbuditi urejanje zgodovinskih mestnih središč, in sicer z namenom, da bodo stara mestna jedra lahko predstavljala kakovostno okolje za bivanje in urejeno ter privlačno okolje za vlaganja zasebnega in javnega kapitala. S pobudo apelirajo na državo oz. pristojna ministrstva, da bi občinam prišla naproti z ukrepanjem in pomočjo, ki bi jo namenila predvsem za obnovo, ohranjanje in razvoj mestnih središč, ki se pogosto srečujejo s propadanjem. Kot menijo, bodo namreč občine same, brez pomoči države, težko dosegle razvojni preboj mest in mestnih središč.

Kamkolo z dvema novima postajama

Kamnik – Z majem se v kamniški občini začne peta sezona delovanja sistema izposoje električnih koles Kamkolo. Letos so sistem razširili z dvema dodatnima postajama. Ena je v stanovanjski soseski na Zgornjem Perovem, druga pa pri Arboretumu v Volčjem Potoku. Skupno je v sistemu tako že devet postaj, poleg obeh novih namreč še pri nakupovalnem središču Supernova, pri pošti na Duplici, na železniški postaji Kamnik, pri glasbeni šoli, zdravstvenem domu, glavni avtobusni postaji in pri Domu kulture Kamnik. V sistem so dodali še pet električnih koles, tako da jih je uporabnikom odslej na voljo 45. Kot doslej lahko sistem uporabljajo starejši od 14 let s plačano letno članarino, ki znaša 10 evrov, ki imajo tako na razpolago 14 ur izposoje koles na teden.

Ogled novih društvenih prostorov

Škofja Loka – Medobčinsko društvo invalidov (MDI) Škofja Loka ima nove društvene prostore v nekdanji vojašnici. Kakšni so, bo moč izvedeti jutri, v četrtek, ko člani in simpatizerje vabijo na ogled. Kot pravi predsednica Vanja Jenko, si prostore na Partizanski 1 lahko ogledate med 10. in 18. uro.

Jesenice s prenovljeno turistično spletno stranjo

Jesenice – Spletna stran Visit Jesenice je dobila novo podobo. Odslej obiskovalce na še privlačnejši način vabi k obisku Jesenic ter jim nudi vse potrebne informacije.

MNOGI V SLOVENIJI NIMAJO MOŽNOSTI, DA SE SAMI PREŽIVIJO.

POMAGAJMO PREŽIVETI

in živeti!

S poslanim SMS sporočilom **UPANJE10** na **1919** boste prispevali 10 EUR.

Podrobnosti in drugi načini darovanja na www.karitas.si.

KAKO IZDELAMO JOGURT, SIR, MASLO

Priročnik je namenjen vsem, ki za lastne potrebe načrtujete predelati manjše količine mleka v okusne in zdrave mlečne izdelke, ter vsem, ki ste na tem področju že bolj samozavestni in spretni.

25 EUR

* Poština

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.

Če želite, da vam jo pošljemo po pošti, se poština zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

Gorenjski Glas www.gorenjskiglas.si

200 strani, Mere: 17 x 23,5 cm

desetdnevna vremenska napoved

Sreda 3. 5. 7/15 °C	Četrtek 4. 5. 6/17 °C	Petek 5. 5. 7/19 °C	Sobota 6. 5. 9/19 °C	Nedelja 7. 5. 7/20 °C
Ponedeljek 8. 5. 8/19 °C	Torek 9. 5. 8/18 °C	Sreda 10. 5. 6/15 °C	Četrtek 11. 5. 7/17 °C	Petek 12. 5. 9/18 °C

tedenski koledar

	vzhod	zahod
3. 5. sre. Aleksander	5:47	20:13
4. 5. čet. Cveto	5:45	20:15
5. 5. pet. Angel ○	5:44	20:16
6. 5. sob. Janez	5:42	20:17
7. 5. ned. Stanko	5:41	20:18
8. 5. pon. Viktor	5:39	20:20
9. 5. tor. Gregor	5:38	20:21

HALO-HALO GORENJSKI GLAS

telefon: 04 201 42 00

Naročila za objavo sprejemamo po telefonu 04/201 42 00 ali osebno na Nazorjevi ulici 1 v Kranju oz. po pošti – od ponedeljka do četrtega do 11. ure! Cene oglasov in ponudb v rubriki so izredno ugodne.

Obvestila o dogodkih objavljamo v rubriki **Kazipot brezplačno samo enkrat, pošljete jih lahko na e-poštni naslov kazipot@g-glas.si.**

IZLETI

Kolesarjenje Društva upokojencev Šenčur

Šenčur – Kolesarska sekcija Društva upokojencev Šenčur v petek, 5. maja, začne kolesarjenje izpred Gasilskega doma v Šenčurju. Kolesarjenje bo od maja do septembra potekalo vsak petek od 9. do predvidoma 12. ure. Če bo jesen lepa, se bo kolesarjenje podaljšalo, v primeru slabega vremena pa se prestavi na naslednji petek. Doslej so izbirali krajše ter ravninske relacije v okolici ter naredili postanek za počitek in druženje ob kavi. V prihodnje bodo v primeru udeležbe sposobnejših kolesarjev pripravili dve relaciji s skupnim postankom za kavo. Kolesarji naj bodo ustrezno opremljeni in željni rekreacije in druženja. Za smeri vožnje se bodo dogovorili na začetku poti ali pa bodo trase načrtovane vnaprej. Informacije: Viktor Pravst, 031 512 42.

Planinsko-pohodniški izlet: Monte Grisa (Griža) in Opčine

Kranj – Društvo upokojencev Kranj organizira v četrtek, 25. maja, planinsko-pohodniški izlet: Monte Grisa (Griža) in Opčine. Odhod bo s posebnim avtobusom izpred Creine ob 7. uri, vstopni postaji bosta tudi na Laborah in Orehku. Vrnitev v Kranj je predvidena med 18. in 19. uro. Prijave z vplačili sprejemajo v društveni pisarni do ponedeljka, 22. maja.

OBVESTILO NAROČNIKOM

Račune lahko prejmete tudi po elektronski pošti

- Če želite račune prejemanj po e-pošti, nam na e-naslov narocnine@g-glas.si sporočite točno ime in priimek ter naslov, da vas bomo našli na seznamu.
- Na e-naslov, s katerega nam boste poslali osebne podatke, bomo poslali račun v obliki pdf, ki bo povsem enak položnici v tiskani izdaji.
- Sodobna tehnologija omogoča tudi hitro in preprosto plačevanje računov s pomočjo mobilnega telefona in QR kode.

Prepričani smo, da boste zadovoljni.

Gorenjski Glas | www.gorenjski-glas.si

MALI OGLASI

T: 201 42 47
E: malioglas@g-glas.si

Male oglase sprejemamo: **za objavo v petek do srede do 14. ure in za objavo v torek do petka do 14. ure!**

Delovni čas: **ponedeljek, torek, četrtek, petek neprekinjeno od 8. do 15. ure, sreda od 8. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprto.**

NEPREMIČNINE

POSESTI

PRODAM
GOZD (Jelovica) nad Kropo, parcela 579, 29.000 m², cena 21.000 EUR, tel.: 040/129-077 23001128

POSLOVNI PROSTORI

ODDAM
PROSTOR za skladišče ali mirno obrt, 130 m², tel.: 031/223-102 23001178

MOTORNÁ VOZILA

AVTOMOBILI

PRODAM
SEAT Ibiza 1.4, bencin, l. 2008, reg. do 31. 3. 2024, 1. lastnik, 2.300 EUR, tel.: 040/795-958 23001155

VW VII, TDI, letnik 2014, 204.000 km, kovinske barve, reg. do 7/2023, tel.: 041/638-445 23001176

STROJI IN ORODJA

PRODAM
CIRKULAR za žaganje drv, s koritom in mizo, tel.: 031/812-210 23001161

KOMPRESOR, 8 barov in aparat za varjenje, oboje za 45 EUR, tel.: 040/332-590 23001170

KURIVO

PRODAM
SUHA bukova drva, butare, mešana drva ter rajkelne - okroglice, tel.: 031/826-621 23000564

STANOVANJSKA OPREMA

OGREVANJE, HLAJENJE

PRODAM
RABLJENO peč za centralno Viadus V 22, z opremo, tel.: 031/504-549 23001169

ŠPORT, REKREACIJA

PRODAM
2. fantovski kolesi Nakamura, 20 col in X Fakt, 24 col, ohranjen, tel.: 041/692-629 23001181

HOBI

IŠČEM
ODLIKOVANJA, kovance, značke, luči, ure, bižuterijo, slike in razne stvari, tel.: 068/173-293 23001083

UMETNINE, NAKIT

PRODAM
TAPISERIJE, unikati, izjemne tehnične, umetniške, sporočilne in energijske vrednosti, tel.: 040/567-544 23001100

ŽIVALI IN RASTLINE

PRODAM
ROBIDE, maline, ki 2 x rodijo, jagode in rože, ugodno, tel.: 031/228-235 23001183

KMETIJSKI STROJI

PRODAM
BCS kosilnico in stroj za motokultivator Gorenje Muta, tel.: 041/910-234 23001182

KOSILNICO BCS 602, mala kolesa, cena 500 EUR, tel.: 031/878-241 23001175

NAKLADALNO prikolico PRP-1 Sip Šempeter, v dobrem stanju, tel.: 070/607-565 23001168

TRAK hlevskega gnoja KPL, ugodno in pakaj Sip, starejši model, š. 4,10 m, tel.: 031/223-102 23001177

PRIDELKI

PRODAM
SUHE gobe - jurčke, tel.: 031/504-549 23001174

VZREJNE ŽIVALI

PRODAM
BIKCA ali telico, simentalo ali limuzin, tel.: 031/585-345 23001179

KRAVO simentalo, staro 7 let, brejjo 8 mesecev, pašno, eko reja, tel.: 031/505-087 23001172

TELICO križanko, brejjo 6 mesecev, pašna, eko reja, tel.: 031/505-087 23001173

KUPIM

TELICO simentalo, težko do 250 kg, stara do 12 mesecev, tel.: 04/53-33-417, 051/230-837 23001106

PODARIM

STARE kokoši nesnice, tel.: 041/337-678 23001184

ZAPOSLOTVE (m/ž)

IŠČEM
IŠČEM DELO - učna pomoč pri matematiki in fiziki na vašem domu, tel.: 04/20-26-532, 031/534-061 23001180

STORITVE

NUDIM
BELJENJE in glajenje sten, antiglivični premazi, barvanje fasad, nadstreškov in ograj, vam nudi Pavel Ivan, s. p., Podbrezje 179, Naklo, tel.: 031/392-909 23000918

RAZNO

PRODAM
UGODNO: 350-litrsko skrinjo, 2 pisarniška stola, gugalnik, stara skrinja, stenske ure, tel.: 070/425-191 23001171

ZAHVALE, OSMRTNICE

Žalost in hvaležnost lahko izrazite z objavo osmrtnice ali zahvale v različnih velikostih.

Naročila sprejemamo po faxu: 04/201 42 13 ali e-pošti: malioglas@g-glas.si

Gorenjski Glas

VSE, KAR MORATE VEDETI O NAJVEČJIH UMETNIKI IN NJIHOVIH DELIH

SUSIE HODGE

Knjiga Art razkriva življenje in delo 100 najplivnejših umetnikov zadnjih 700 let in ponuja izčrpen pregled njihovega navdiha. Življenja slavnih mojstrov so predstavljena s podrobnimi življenjepisi in njihovimi najbolj pomembnimi deli.

Redna cena knjige je 24,90 EUR. Akcijska cena knjige je samo **9⁹⁰ EUR** * poština

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04/201 42 41 ali na narocnine@g-glas.si.

Če želite, da vam jo pošljemo po pošti, se poština zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

Gorenjski Glas www.gorenjski-glas.si

IVAN SIVEC

CVETOČA Slovenija

Sedem steza do neba

Prijubljeni pisatelj Ivan Sivec je knjigo posvetil Sloveniji, ki jo ima neizmerno rad in ji želi vse najboljše. Prebrali boste zgodbe o dveh mladih zdravnikih, ki povsod naletita na ovire, o eni od številnih radijskih postaj na naših tleh, o pasjem prijatelju, katerega družba je velikokrat boljša od človeške, o zakoncih, ki se jima šele v času covida-19 odprejo oči ...

200 strani, trda vezava

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.

Če želite, da vam jo pošljemo po pošti, se poština zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

Gorenjski Glas

Ivan Sivec

Knjiga, primerna za mlade in starejše, ki spada v vsako domačo zbirko.

Leto 2023 je razglašeno za Tavčarjevo leto, saj letos mineva sto let od njegove smrti. Visoški gospod z vznemirljivim podnaslovom Vse Tavčarjeve ljubezni je biografski roman o izjemno bogatem življenju v Poljanah nad Škofo Loko rojenega pisatelja, odvetnika in politika Ivana Tavčarja.

Trda vezava, 17,5 x 24,5 cm, 304 strani

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1, v Kranju, jo naročite po tel. 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si

Pri pošiljanju po pošti se poština zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

19 EUR * poština

Gorenjski Glas

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega ljubega očeta, dedka, pradedka in tasta

MARJANA LONČARJA
iz Cerkelj na Gorenjskem

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in sosedom, ki ste ga spoštovali in ga imeli radi ter ga pospremili na zadnji poti. Hvala za pomoč in oporo, za izrečeno sočutje in sožalje, darovano cvetje in sveče ter molitev. Iskrena hvala čudovitemu in srčnemu osebju Endokrinološkega oddelka Splošne bolnišnice Jesenice, patronažni sestri Andreji, Pogrebni službi Jerič ter kvartetu Grm. Posebna zahvala gre gospe Vandi Polajnar, gospodu župniku Jerneju Marenku in sosedu Janezu Narobetu za ganljive besede ob slovesu. Ohranili ga bomo v najlepšem spominu!

Žaluoči vsi njegovi

Večer nad Bledom

Na predpraznični dan je Krajevna skupnost Bled v sodelovanju z Infrastrukturo Bled in Turizmom Bled pripravila Večer nad Bledom, ki je združeval popoldanski program z aktivnostmi za otroke in večerno kresovanje na Straži.

MAŠA LIKOSAR

Bled – Po večletnem premoru so letos na Straži znova pripravili kresovanjem pred 1. majem, ki so ga pospremil s popoldanskimi aktivnostmi, namenjenimi predvsem najmlajšim. Nekdaj družinski dan na Straži so tako prvič združili s kresovanjem, dogodku pa nadeli ime Večer nad Bledom.

V popoldanskem času so predstavili poklice policist, gasilec, reševalec in redar, obiskovalci so se lahko podali v adrenalinski park ali pa se spustili s sankami po Straži, potekala je tudi animacija za otroke. Kot je pojasnil predsednik Krajevne skupnosti Bled Gaber Zupančič, je bil dogodek v prvi vrsti namenjen domačinom, dobrodošli so bili tudi turisti. »Glede na slabšo vremensko napoved smo bili z obiskom izredno zadovoljni. Odzvalo se je veliko otrok iz domačih vrtcev in osnovne šole, ki so imeli sankanje in adrenalinski park brezplačen, njihovi starši in starejši otroci pa so imeli vstopnico cenejšo,« je povedal. Ob mraku so na vrhu Straže zakurili kres, za glasbeno spremljavo pa je poskrbela skupina Čuki.

Po večletnem premoru so letos na Straži znova pripravili kresovanjem pred 1. majem.

/ Foto: arhiv organizatorja

Na Straži bo po besedah Jake Bassaneseja, vodje turistične infrastrukture na Infrastrukturi Bled, živahno tudi poleti. Predvidoma enkrat do dvakrat tedensko bodo pripravili kulinarčno-etnološka doživetja, kjer bodo v sodelovanju z lokalnimi društvi in gostinskimi ponudniki predstavili slovenske običaje z glasbo in plesom ter lokalno kulinariko. Datum prvega tovrstnega

dogodka za zdaj še ni znan, bodo pa ves čas na voljo njihove stalne aktivnosti, kot je denimo poletno sankanje, pustolovski park in skok s tubo.

Na Čuke in kres

Dogodek je privabil množico domačinov, med njimi tudi Uršo Švab in Muriso Imamović. »Večkrat pridem na Stražo, saj je odlična turistična točka v našem kraju, morda pogrešam le igrala za mlajše otroke. Tega dogodka že nekaj let ni bilo, a je super promocija tako za domačine kot turiste,« je dejala Švabova. Imamovićeva in njene otroke pa je navdušila predstavitev poklicev. »Otroci jih na ta način lahko поблиže spoznajo,« je dejala sogovornica, ki ob 1. maju običajno ni prosta, saj je zaposlena v turizmu. »Trenutno je na Bledu že veliko turistov, domačini pa na srečo poznajo skrite koticke, kamor se lahko zatečemo pred gnečo.«

Nedeljsko popoldne so za izlet na Bled izkoristile tudi tri družine iz radovljiske

občine »Prišli smo se sankat, na Čuke in na kres,« je dejala ena od mam Živa Praprotnik iz Begunj, ob tem pa malce razočarano dodala, da se sankanja niso udeležili. »Nismo namreč vedeli, da je sankanje brezplačno le za otroke iz blejske občine. Ker jim imamo veliko, bi bila vstopnina za vse kar velik finančni zalogaj.« Tradicionalno se udeležujejo kresovanja, običajno v Radovljici ali na Brezjah. »Letos na Straži, kamor smo prišli peš in tako naredili še nekaj dobrega za svoje telo. Poleg tega smo tudi počitnice preživeli športno, veliko smo kolesarili v okolici doma,« je še povedala Praprotnikova.

Zaradi skupine Čuki pa je na Stražo prišla družina Eme Valentine Brovč iz Tržiča. Zaupala nam je, da so se med počitnicami odpravili na več enodnevnih izletov, bili so v Bohinju, v ljubljanskem živalskem vrtu in ob Vrbskem jezeru v Avstriji. »Praznik dela pa je dan, ki ga preživimo v krogu družine,« je še dodala.

Predsednik Krajevne skupnosti Bled Gaber Zupančič je kot policist predstavil njihovo delo. / Foto: Tina Dokl

Pisana preproga tulipanov

ALENKA BRUN

Volčji Potok – Ob prvomajskih praznikih je Arboretum Volčji Potok tradicionalno odet v cvetoče tulipane, narcise, hijacinte, mačehe, anemone, okrasne češnje in druge pomladne cvetove. Obiskovalec parka pa ne more mimo živopisne preproge raznovrstnih tulipanov, ki je del spomladanske razstave v Arboretumu. Že ob na novo

tlakovani poti med vhodom in pristavo lahko vidite več kot 350 vrst tulipanov, ki pripadajo različnim skupinam – teh je kar 15. Obiskovalci izbirajo tudi mistra tulipanov, pri čemer gre za vrste, ki pritegnejo pozornost z videzom in imenom. Razstava se bo zaključila 7. maja.

Tulipani imajo v Arboretumu prav posebno mesto, saj obiskovalce privablja vsako leto in to že več kot trideset let.

Tulipani imajo v Arboretumu posebno mesto. / Foto: Alenka Brun

Dan odprtih vrat v porodnih sobah

Kranj, Jesenice – Ob mednarodnem dnevu babic, ki ga vsako leto zaznamujemo 5. maja, vas v Bolnišnici za ginekologijo Kranj in v porodniškem oddelku jeseniške bolnišnice vabijo na ogled prostorov. V Kranju bodo omogočili pogovor z babico, ki se bo z vami sprehodila skozi porodne sobe, ogled bo od 11. do 14. ure in bo potekal v manjših skupinah. Prijavo lahko pošljete na e-naslov porodna@bgp-kranj.si, o uspešni prijavi boste prejeli povratno e-pošto. Na Jesenicah se bo program začel ob 13. uri v sejni sobi 1, stavba E. Predstavili bodo porodnišnico, priprave na porod, vlogo partnerja in drugih spremljevalcev pri porodu, pomen dojenja in oskrbo otročnic na babiškem oddelku. Po uradnem delu si boste ogledali še porodno sobo, apartma in sobo na oddelku. Letos sicer mineva že 270 let od ustanovitve prve babiške šole v Ljubljani.

Cene na letni ravni višje za 9,4 odstotka

Ljubljana – Cene življenjskih potrebščin so se na letni ravni aprila v povprečju zvišale za 9,4 odstotka, na mesečni ravni pa za 1,5 odstotka. Po podatkih Statističnega urada je na letno inflacijo najbolj vplivala podražitev hrane in brezalkoholnih pijač, na drugi strani pa so jo blažile nižje cene naftnih derivatov. Na mesečno pa so najbolj vplivale višje cene počitniških paketov, ki so se podražili za 23,4 odstotka in so k mesečni inflaciji prispevale 0,7 odstotne točke. Višje so bile tudi cene obutve in oblačil, za 48 odstotkov pa so se v aprilu povišale tudi cene letalskih vozovnic, kar je k mesečni inflaciji pridalo 0,1 odstotne točke. Letna stopnja inflacije, merjena s harmoniziranim indeksom cen življenjskih potrebščin, je bila aprila na letni ravni 9,2 odstotka, marca pa 10,4, v EU pa 8,5 odstotka.

vremenska napoved

Danes bo sprva oblačno, čez dan se bo od severozahoda počasi jasnilo. Jugovzhodni veter se bo nekoliko okrepil in zvečer postopno ponehal. V četrtek bo sončno s svežim jutrom.

SREDA

8/17 °C

ČETRTEK

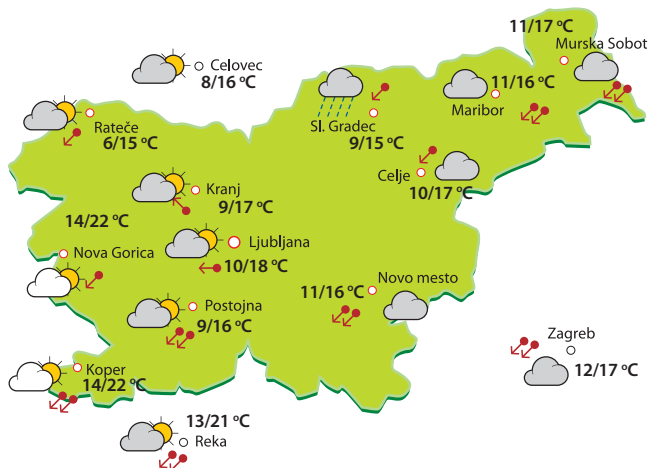
3/19 °C

PETEK

4/21 °C

Agencija RS za okolje, Urad za meteorologijo

NA GLAS

aforizem

Komaj sem si izbral svoj prostor pod soncem, sem fasal kožnega raka.

Milan Fridauer - Fredi